HORTICULTURAL SCIENCE SOCIETY OF THAILAND
สมาคมพืชสวน แห่งประเทศไทย

๓๕ ปี

ที่ระลึก 35 ปี
สมาคมพืชสวน
แห่งประเทศไทย

ปุ๋ยทางใบคุณภาพสูง สูตรสเปรย์-ดราย
นูแทค...ดูแลทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช
นูแทค ซุปเปอร์-เค
"เร่งช่อดอก ติดผลดก รสชาติดี"
นูแทค ไฮ-เอ็น
"เพิ่มการออกดอกติดผล ผลใหญ่ ใบสมบูรณ์"
นูแทค เอ็กตร้า-พี
"ลดการแตกใบอ่อน เพิ่มเปอร์เซ็นต์การออกดอก"
นูแทค บาลานซ์
"สร้างความสมดุล ให้กับต้นพืช ต้นสมบูรณ์ ผลผลิตดี"
นูแทค ซุปเปอร์-เอ็น
"เร่งการแตกยอด เพิ่มขนาดใบ ขยายขนาดผล"
ตราธง-ลูกโลก
โซตัส
ผลิตภัณฑ์คุณภาพ
บริษัท โซตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
อาคารโซตัส เลขที่ 77 หมู่ 9 เมืองทองธานี ถ.แจ้งวัฒนะ ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 02 984 0999 โทรสาร 02 984 0997-8
@SOTUS
www.sotus.co.th

HORTICULTURAL SCIENCE SOCIETY OF THAILAND
สมาคมพืชสวน แห่งประเทศไทย
๓๕ ปี

คำปรารภ

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2527 ในเอกสารทะเบียนสมาคม ได้ระบุไว้ว่า ชื่อ, สำนัก, และอาชีพของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดการคือ: **นายยุกติ สาริกะภูติ ผู้เริ่มก่อตั้ง สำนักงานเลขที่ 70/141 หมู่ที่ 1 ซอยประชานิเวศน์ 1 ถนนประชาชื่น ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี**

วัตถุประสงค์ ซึ่งได้กำหนดไว้ในการขอจดทะเบียนเมื่อปี พ.ศ. 2527 และมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ระบุว่า

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร
2. เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป
3. เป็นแหล่งบริการความรู้เรื่องพืชสวนแก่เกษตรกรและองค์กรต่าง ๆ ของรัฐบาล และ เอกชน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับพืชสวนในประเทศไทย
4. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนทั้งภายในและนอกประเทศ
5. ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างสมาชิก

ท่านยุกติ สาริกะภูติ ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยคนแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527-2538 รวมระยะเวลา 11 ปี

ในปี พ.ศ. 2538 คณะกรรมการสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้แต่งตั้งให้ คุณสมชาย สุคนธสิงห์ ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นนายกสมาคมฯ คนที่ 2 จนถึง พ.ศ. 2540

ในปี พ.ศ. 2540 ในขณะที่ผมดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร คุณสมชาย สุคนธสิงห์ ได้รับมอบหมายจาก ท่านยุกติ สาริกะภูติ ให้มาทาบทามขอให้ผมมารับผิดชอบงานของสมาคมฯ เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของ ท่านยุกติ สาริกะภูติ และคณะกรรมการผู้ก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

เพื่อตอบแทนพระคุณและความไว้วางใจที่ ท่านยุกติ สาริกะภูติ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผมมาตั้งแต่ผมเริ่มรับราชการครั้งแรก จนท่านเกษียณอายุราชการ ผมจึงตอบรับเจตนารมณ์ของท่าน ดำรงตำแหน่งเป็นนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย คนที่ 3

ในช่วงระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 จนถึง พ.ศ. 2562 (ว่างเว้นไป 2 ปี ระหว่างปี 2544-2546 เพราะผมลาออกไปลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ซึ่งระยะเวลาที่ผมได้บริหารงานในสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย จนถึงปัจจุบัน คือ 20 ปีเต็ม

ซึ่งช่วงระยะเวลา 20 ปี ที่ผมดำรงตำแหน่งนายกสมาคม ผมใคร่ขอนำเอาบทความที่ผมเคยเขียนไว้ในคำนำหนังสือที่ระลึก 25 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย มาบันทึกไว้ในหนังสือที่ระลึก 35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอีกครั้ง ว่า

“ความสำเร็จของการบริหารของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เกิดจากการเป็นผู้นำของ ดร.ยุกติ สาริกะภูติ และท่านผู้ร่วมก่อตั้งสมาคม ซึ่งประกอบด้วยท่านผู้อาวุโส และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่ได้ให้การสนับสนุน เสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังความคิด รวมทั้งเวลา สนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมมาอย่างต่อเนื่อง

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยังได้รับความร่วมมือในการทำงาน เพื่อพัฒนาภาคการเกษตร และเพื่อผลประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกรไทยจากสมาคมวิชาชีพและธุรกิจทางการเกษตร ภาคเอกชน ที่อยู่ในวงการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเป็นอย่างดี ทำให้กิจการของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ

ยังมีหน่วยงานราชการที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย จะต้องระลึกถึงและจดจำตลอดไป คือ กรมวิชาการเกษตร และสถาบันวิจัยพืชสวน ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมวิชาการเกษตร ที่ได้ให้การสนับสนุนตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสมาคม และจดทะเบียนเป็นสมาคมเมื่อ 35 ปี ที่ผ่านมา การอนุเคราะห์สถานที่สำหรับเป็นที่ตั้งของที่ทำการสมาคมในปัจจุบัน รวมไปถึงสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีกหลายหน่วยงาน ที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ต้องระลึกถึง และจดจำตลอดไปเช่นกัน”

ตลอดระยะเวลา 35 ปี ที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงที่ผมดำรงตำแหน่งนายกสมาคม กล่าวได้ว่า สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินกิจการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก คือ **การไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง** รวมทั้งปฏิบัติตามข้อบังคับของการจัดตั้งสมาคม คือ **เป็นองค์กรวิชาชีพทางด้านการเกษตรที่ไม่แสวงกำไร เป็นอิสระที่ไม่ถูกแทรกแซงจากภาครัฐและการเมือง** โดยการบริหารงานของสมาคมสามารถรักษาอุดมการณ์และหลักการของสมาคมได้อย่างยั่งยืนมาจนถึงปัจจุบัน

หนังสือที่ระลึก **“35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย”** เล่มนี้ เป็นความตั้งใจของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ที่ต้องการรวบรวมประวัติ ความเป็นมา และผลงานของสมาคม ตลอดจนข้อเขียนของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และวงการพืชสวน เพื่อมอบให้เป็นการตอบแทนพระคุณ และน้ำใจไมตรีจิตที่ทุกท่านมีต่อสมาคมเสมอมา ตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบัน และคาดหวังว่าจะยั่งยืนต่อไปในอนาคต

(อนันต์ ดาโลดม)
นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

สารบัญ

หน้า

35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย 1
สมาคมพืชสวนฯ...ศูนย์รวมดวงใจสายเลือดสีเขียว 3
สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย 4
กว่าจะมาเป็นสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย 6
นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย อดีต-ปัจจุบัน 9
สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยกับผลงานสำคัญในรอบ 10 ปี 16
พืชสวนพันธุ์ดีปี 62 22
35 ปี สมาคมพืชสวนฯ 26
สายสัมพันธ์สถาบันวิจัยพืชสวน & สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย 28
มหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ 33
บทบาทของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยต่อการคุ้มครองพันธุ์พืช 38
My Short Membership to HSST 41
ความทรงจำที่ดี 35 ปี สมาคมพืชสวนฯ 43
เรื่องราวจากชาวพืชสวน
- สามบูรพาจารย์ แห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 48
- ปุ๋ยกับการพัฒนาประเทศ 53
- คณะนวัตกรรมการจัดการเกษตร สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ 57
- ในอนาคตเราจะทำ (การเกษตร) อะไรกันดี 61
- พืชผักมีอนาคต ข้อคิดมุมมองบางประการในการปลูกผักของไทย 65
- รากฐานเกษตรกรรมความมั่นคงสังคมไทย 68
- เครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย 71
- ดอกไม้รอบสมาคมฯ 74
- กุหลาบพันปี 79
- ยางน่องเถา...สวยซ่อนพิษ 82
- อาหารห้าสีดีต่อสุขภาพ 85

ขอบคุณผู้มีอุปการคุณ จากสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย 86

35 ปี
สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

ดร.ภญ.อาริญา สาริกะภูติ

เนื่องในวาระครบรอบ 35 ปีของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ที่กำลังจะเวียนมาถึงในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 นี้ ดร.อนันต์ ดาโลดม นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยคนปัจจุบัน ได้มอบหมายงานที่ยากยิ่งและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับดิฉัน คือ ให้เป็นตัวแทนคุณพ่อ ดร.ยุกติ สาริกะภูติ ผู้ก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยึดตามวันที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2527 เขียนถึงสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ลงในหนังสือที่ระลึกครบรอบ 35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยฉบับนี้

ตลอดชีวิตของคุณพ่อ นอกจากคุณแม่ และดิฉันแล้ว ทุกลมหายใจเข้า-ออก ของท่าน ทั้งในยามหลับและยามตื่น คือ ความอยู่ดี กินดี ความไม่มีหนี้ และ ความเจริญก้าวหน้าของพี่น้องเกษตรกรไทย ที่เรียกได้ว่า ทั้งยามหลับและยามตื่น เพราะดิฉันนอนห้องเดียวกับคุณพ่อคุณแม่มาตั้งแต่เกิด จนถึงวันแต่งงานตอนอายุ 30 ปี ถึงได้แยกห้องไป หลายครั้งที่คุณพ่อละเมอกล่าวปราศรัยเรื่องการเกษตรไทยราวกับอยู่ในที่ประชุม หรือ บนเวที ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่เราแม่ลูกคุ้นชินกันมา

เมื่อคุณพ่อสิ้นไปแต่เพียงร่างกาย ในวันที่ 23 กันยายน 2559 ดร.อนันต์ ดาโลดม ได้มอบหมายงานอันสำคัญยิ่งต่อชีวิตของดิฉันไว้ 2 งาน คือ การรับเป็นประธานมูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และการรับเป็นกรรมการสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ถึงแม้ว่าดิฉันจะไม่เคยได้สัมผัสกับอาชีพเกษตรกรรมอย่างเต็มตัว แต่ดิฉันเชื่อว่าวิชาเภสัชพฤกษศาสตร์ที่ดิฉันได้ร่ำเรียนมาจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะมีความใกล้เคียงกับเรื่องราวของพืชพรรณ และจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาเกษตรกรไทยไปในทิศทางที่ดิฉันมีพื้นฐานและความถนัด คือ การผลักดันสมุนไพรไทยสู่ตลาดโลก จากต้นน้ำไปจนถึงกลางน้ำ และ ปลายน้ำ

นอกเหนือจากสิ่งที่ ดร.อนันต์ ดาโลดม ได้มอบหมายโอกาสอันยิ่งใหญ่ให้กับชีวิตของดิฉัน และ หุ้นส่วน คือ คุณจารุณี เดส์แน็ช (สุขสวัสดิ์) ในการรับใช้ประเทศชาติแล้ว การได้มีส่วนร่วมในงานที่คุณพ่อรักและเป็นผู้ก่อตั้ง ทำให้คุณพ่อยังคงอยู่ในตัวดิฉัน ซึ่งดิฉันมั่นใจว่าทั้งคุณพ่อและดิฉันมีจิตวิญญาณที่แนบแน่นและแน่นแฟ้นกว่าตอนที่ท่านมีชีวิตอยู่เสียอีก ซึ่งเราอยู่ต่างอาชีพกัน แต่การได้มีส่วนมาทำงานสานต่อสิ่งที่คุณพ่อและกรรมการทุกท่านได้สร้างไว้ ทำให้คุณพ่ออยู่ในตัวดิฉันตลอดเวลา ทุกลมหายใจเข้า-ออก ผ่านงานที่ ดร.อนันต์ ดาโลดม ได้สืบสานต่อ ซึ่ง ดร.อนันต์ มีความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้มีส่วนช่วยพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรไทยอย่างเต็มความสามารถที่ท่านมี

คุณพ่อได้เขียนไว้ในหนังสือที่ระลึกครบรอบ 25 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 ว่า “สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เป็นสิ่งที่มีชีวิตเหมือนคน เหมือนมนุษย์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกัน ทั้งหมดทั้งสิ้น เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และ ดับไป เป็นเรื่องธรรมดา ช่วยกันพัฒนาคนไว้ด้วย เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยั่งยืน ก้าวหน้าสืบไปไม่สิ้นสุด”

แม้ว่าร่างกายของดร.ยุกติ สาริกะภูติ ผู้ก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยจะจากไป แต่จิตวิญญาณของท่านยังคงอยู่ในตัวดิฉัน และ ในตัวของพวกท่านทุกคน จิตวิญญาณที่มุ่งมั่นปรารถนาให้เกษตรกรไทย มีความก้าวหน้า พัฒนา และ รุ่งเรือง ไปสู่ความอยู่ดีกินดี พึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืนและมั่นคง เป็นอาชีพที่น่าภาคภูมิใจในฐานะกระดูกสันหลังของชาติไทย เมื่อจิตวิญญาณของผู้ก่อตั้งยังคงอยู่ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ย่อมมีผู้สืบสานต่อปณิธานของผู้ก่อตั้ง จากรุ่นสู่รุ่น เพื่ออยู่เคียงข้างพี่น้องเกษตรกรไทยตลอดไป

สมาคมพืชสวนฯ...
ศูนย์รวมดวงใจสายเลือดสีเขียว

ลักขณา นะวิโรจน์

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย คือ ศูนย์รวมแห่งดวงใจที่กำเนิดจากสายเลือดสีเขียว "เกษตรประเทศไทย"

หล่อหลอมด้วยข้าราชการที่มีความจงรักภักดีในแผ่นดิน ครู อาจารย์ผู้อาวุโส มีความรู้ มีประสบการณ์

หล่อหลอมด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภาครัฐ และเอกชน

หล่อหลอมด้วยความรัก ความสามัคคี ความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเพื่อประเทศชาติ ที่สำคัญที่สุด คือ มีผู้นำที่เป็น "คนดี" ผู้นำที่เป็น "ผู้ให้" มีคุณธรรม และอุดมการณ์

โชคดีมีบุญ ที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาส และได้รับโอกาส เข้ามาสู่ โลกสีเขียว ของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ทำให้ได้รู้จักประเทศไทย และเข้าใจเส้นทางสีเขียวของเกษตรประเทศไทยมากขึ้น ได้รับรู้ เรียนรู้ (ยิ่งทำให้รู้ว่าก่อนหน้านี้ เราเพียงรู้จักแต่ยังไม่เข้าใจ และเมื่อได้เข้าถึงจึงเกิดการพัฒนาขึ้นได้) ตามพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระชนิกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" สิ่งเหล่านี้ จึงเป็นแนวทางที่สามารถ นำมาสู่ จุดเริ่มต้นของชีวิต ที่ได้ทำหน้าที่ ในฐานะคนไทยคนหนึ่ง จนถึงวันนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านยุกติ สาริกะภูติ อดีตปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยท่านแรก

ท่านอนันต์ ดาโลดม อดีตอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยคนปัจจุบัน

รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา ดร.สุรพงษ์ โกสิยะจินดา อาจารย์ เกษม จันทรประสงค์ ที่ปรึกษาของสมาคมฯ ซึ่งเป็นผู้อาวุโสที่ทรงคุณวุฒิมีความรู้ด้านพืชสวนฯ ที่ได้ถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ที่น่าสนใจต่าง ๆ ผ่านการบอกเล่าและข้อเขียนที่ทรงคุณค่า

กรรมการ เพื่อน และ พี่น้อง ชาวสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ที่ได้ร่วมชีวิต ทำความดี สร้างสรรค์พัฒนางานเกษตร สร้างคน สร้างงาน สร้างอาชีพ เกิดความยั่งยืนและมั่นคงขึ้นได้ เป็นประวัติศาสตร์ของชีวิตสีเขียวอันงดงาม ประทับอยู่ในหัวใจของข้าพเจ้าอย่างไม่รู้ลืม

แสงสูรย์แม้ลาลับ ทิวากลับเวียนมาใหม่
แต่ชาวนาผู้ยากไร้ เมื่อใดเล่าจะพ้นกรรม
น้ำแล้งดินแห้งโหย ร่างอิดโรยแสนบอบช้ำ
เกษตรกรผู้รับกรรม อีกกี่ซ้ำจึงจะพอ
หวังเห็นฟ้าเป็นสีทอง หวังเห็นผองเกษตรกร
ยืนหยัดดังสิงขร พ้นวงจรความยากจน

สมาคมพืชสวน
แห่งประเทศไทย

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ใช้ชื่อย่อว่า "ส.พ.ท." ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Horticultural Science Society of Thailand" ใช้ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า "HSST"

เครื่องหมายของสมาคมเป็นตรารูปสามเหลี่ยม มีพืชอยู่ภายใน ใต้ฐานของสามเหลี่ยมมีชื่อของสมาคมเป็นภาษาไทย ด้านบนซ้าย-ขวา มีชื่อสมาคมเป็นภาษาอังกฤษ ภาพพืชภายในรูปสามเหลี่ยมมีความหมายเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของพืช รูปสามเหลี่ยมมีความหมาย 3 ประการ คือ การวิจัย การศึกษา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ผู้ออกแบบตราสัญลักษณ์ คือ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอื้อมพร (วีสมหมาย) ธีระวุฒิชัย**

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งสมาคมฯ

1. ส่งเสริมสนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการเกษตรสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร
2. เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป
3. เป็นแหล่งความรู้เรื่องพืชสวนแก่เกษตรกรและองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ และเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับพืชสวนแห่งประเทศไทย
4. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนทั้งภายในและนอกประเทศ

ผู้ก่อตั้งสมาคมฯ

คณะบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งมีความถนัดและสนใจในการพัฒนาพืชสวน ได้ปรึกษา หารือกันเพื่อก่อตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยกันพัฒนาพืชสวนให้เจริญก้าวหน้า จึงได้นัดพบเพื่อปรึกษาหารือกัน ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์ ได้อำนวยความสะดวกจัดให้มีการประชุมหารือกันที่บ้านของอาจารย์ โดยมีผู้สนใจให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้หลายท่าน

หลังจากที่ได้มีการอภิปรายกันยาวนาน ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้รีบดำเนินการก่อตั้งเป็นสมาคมชื่อว่า **"สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย"** โดยขอให้ ท่าน**ยุกติ สาริกะภูติ อดีตปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เป็นนายกสมาคมฯ พร้อมกับตั้งคณะทำงานดำเนินการขอจดทะเบียนสมาคมฯ อย่างเป็นทางการ

ผศ. เอื้อมพร ธีระวุฒิชัย

ศ. ดร.สมเพียร เกษมทรัพย์

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้รับการอนุมัติจดทะเบียนเป็นสมาคมจากกองกำกับการตำรวจสันติบาล เมื่อวันที่ **30 พฤศจิกายน 2527** โดยมีคณะกรรมการผู้ก่อตั้งประกอบด้วย

1. ดร.ยุกติ สาริกะภูติ นายกสมาคม
2. ศาสตราจารย์ ดร.สันทัด โรจนสุนทร อุปนายกฝ่ายบริหาร
3. ศาสตราจารย์ ดร.ปวิณ ปุณศรี อุปนายกฝ่ายวิชาการ
4. นายกำธร เดชสกุลธร เลขาธิการ
5. นายสรรเสริญ พิริยะธำรง นายทะเบียน
6. นายไพโรจน์ ผลประสิทธิ์ สาราณียากร
7. ม.ล.จารุพันธ์ ทองแถม ประชาสัมพันธ์
8. รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วังใน เหรัญญิก
9. นายศุภศักดิ์ อำนาจอนันต์ กรรมการ
10. นายบรรเจิด คุ้นวงศ์ กรรมการ
11. นายปิฏฐะ บุนนาค กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.สมเพียร เกษมทรัพย์ กรรมการ
13. นายประมวล เสตะรัต กรรมการ
14. นายบรรจง สิกขะมณฑล กรรมการ
15. นายจิตติ รัตนเพียรชัย กรรมการ

ที่ปรึกษาสมาคมฯ แรกตั้งประกอบด้วย

1. พลโทแถม สุดกังวาน
2. ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ
3. นายประพัฒน์ สิทธิสังข์
4. นายพิสิษฐ์ ศศิผลิน
5. นายอวยชัย วีรวรรณ
6. นายประภัทร์พงศ์ เวชชาชีวะ
7. ศาสตราจารย์ ดร.สุขุม อัศเวศน์

ที่ทำการสมาคม

ในระยะแรก สมาคมฯ ได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ให้ใช้สถานที่ของสถาบันเป็นที่ทำการและที่ประชุมของสมาคมฯ

เมื่อนายอนันต์ ดาโลดม ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกสมาคมฯ ในปี พ.ศ. 2541 ได้พิจารณาเห็นว่า การที่สมาคมไปอิงอยู่กับส่วนราชการมากเกินไป สมาคมจะโตไม่ได้ ประกอบกับผู้บริหารของสถาบันพืชสวนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริหารบางคนอาจให้การสนับสนุน บางคนอาจไม่สนับสนุน จะเป็นปัญหาของสมาคมในอนาคต รวมทั้งสมาคมจะกลายเป็นภาระของส่วนราชการ ทั้งการใช้อาคารสถานที่ ใช้บริการจากเจ้าหน้าที่รวมทั้งค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ที่ส่วนราชการต้องแบกรับ

ประกอบกับในขณะนั้น มีอาคารชั้นเดียวหลังเล็ก ๆ อยู่ใกล้สถาบันวิจัยพืชสวน คือ อาคารฝึกอบรมของสถาบันวิจัยพืชสวน แต่มีการใช้ประโยชน์น้อย ท่านเห็นว่าอาคารหลังนี้น่าจะเป็นอาคารที่เหมาะสม ที่ควรขอใช้เป็นสำนักงานของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอย่างถาวร เพราะเป็นอาคารหลังเล็ก ๆ อยู่ใกล้สถาบันวิจัยพืชสวนในบริเวณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบรรยากาศทางวิชาการ จึงได้ทำหนังสือจากสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตรขออนุญาตใช้อาคารนี้เป็นที่ทำการถาวรของสมาคมตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน

สวนนอกเมื่อปี พ.ศ. 2507

กว่าจะมาเป็น
สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

ศาสตราจารย์ สมเพียร เกษมทรัพย์

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย (Horticultural Science Society of Thailand) ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งจาก**เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ** และรับการจดทะเบียนจาก**กองกำกับการตำรวจสันติบาล** เมื่อวันที่ **30 พฤศจิกายน 2527**... โดย **ดร.ยุกติ สาริกะภูติ** (อธิบดีกรมวิชาการเกษตร) **รองศาสตราจารย์วิจิตร วังใน** แห่งภาควิชาพืชสวน และ**นายกำธร เดชสกุลธร** นักธุรกิจผู้สนใจใฝ่รู้ศาสตร์ทางด้านพืชสวน...

บุคคลต้นคิดคนสำคัญ....

บุคคลสำคัญยิ่งที่เป็นต้นคิดในการก่อตั้งสมาคมพืชสวนฯ คือ **ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ** ผู้เป็นลูกศิษย์ก้นกุฏิของ**หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ** หนึ่งใน**สามบูรพาจารย์ ผู้ยิ่งใหญ่**ของชาวเกษตรนั่นเอง... **แนวร่วมที่สำคัญ** มีทั้งนักวิชาการจากกรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร อีกทั้งผู้ประกอบการและผู้สนใจในวิชาการด้านพืชสวนมากกว่า 10 คน มีอาทิ **อ.ไพโรจน์ ผลประสิทธิ์ คุณสรรเสริญ พิริยะธำรง อ.ปิฏฐะ บุนนาค พลโทแถม สุดกังวาล คุณบรรเจิด คุ้นวงศ์ ดร.ประพัฒน์ สิทธิสังข์ อ.สนั่น ขำเลิศ อ.ธวัช ลวะเปารยะ และนายดำรงศักดิ์ วิริยะศิริ** เป็นต้น การประชุมระดมสมองในการจัดตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย มักจะใช้เวลาเย็นหลังเลิกงาน ณ บ้านเลขที่ 45/20 ซอยวิภาวดี 52 **ซึ่งเป็นบ้านของหัวหน้าภาควิชาพืชสวน ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์**...

ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ หลังจากจบชั้น ม.6 จากโรงเรียนวชิราวุธ สงขลา ในสมัยนั้นไม่มีชั้น ม.7-ม.8 ให้เรียนต่อ กอรปกับได้ยินชื่อเสียงของ**หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ** ปรมาจารย์เด่นดังทางการเกษตร ได้ฟังเสียงตามสายและวลีเด็ด **"กินไข่วันละฟอง ไม่ต้องไปหาหมอ"** และ **"ขุดทองในบ่อ"** ของหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ผ่านทางวิทยุกรมโฆษณาการเป็นประจำ จึงเกิดความศรัทธาในวิชาชีพเกษตร และตัดสินใจเข้าเรียนต่อที่**วิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้** หลังจากจบจากแม่โจ้ จึงเข้ามาเรียนต่อที่**มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ เกษตรกลางบางเขน** เมื่อปี พ.ศ. 2489

พ.ศ. 2490 อธิการบดีหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ได้นำ**รายได้**จาก**การขุดทองในบ่อ** (ปลา) และ**ไข่ไก่สด** มอบให้ **ศ.จรัด สุนทรสิงห์** ไปซื้อที่ดินจากชาวนาชาวสวน ซึ่งอยู่ทางด้านหลัง (ทางทิศตะวันตก) ของมหาวิทยาลัยเกษตรฯ ณ เกษตรกลางบางเขน ไปจนจรดทางรถไฟ

ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ

สายเหนือ **ได้ที่ดินมาทั้งสิ้น 49 ไร่ เพื่อใช้ปลูกผักหารายได้มาพัฒนา มหาวิทยาลัยฯ** อีกทั้ง **"สอนให้คนไทยปลูกผักเป็น"** (ในสมัยนั้นมีเฉพาะคนจีนที่ทำอาชีพปลูกผักขายให้คนไทยกิน....)

ครูผู้เป็นต้นแบบ ให้กับ ดร.บรรเจิด คติการ

เนื่องจากพื้นที่ 49 ไร่ ที่ใช้ปลูกผักดังกล่าวนี้ อยู่ห่างไกลจากประตูด้านหน้าของมหาวิทยาลัยมาก.... ผู้คนจึงนิยมเรียกขานสวนผักแห่งนี้ว่า **"สวนนอก"**

ณ "สวนนอก" แห่งนี้ อธิการบดี**หลวงสุวรรณฯ** หัวหน้าทีม/ลงมือยกร่องปลูกผักสลับกับคูน้ำเต็มพื้นที่ทั้ง 49 ไร่ และมอบหมายให้**อาจารย์กวี วิสุทธารมณ์** เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ส่วน **ดร.บรรเจิด คติการ** ขณะนั้นยังเป็นนิสิต พร้อมเพื่อน ๆ รุ่นพี่รุ่นน้อง อาสาสมัครมา**เป็นแรงงานรับจ้าง**ได้ค่าแรงวันละ 8 บาท...

หลวงสุวรรณฯ ในฐานะหัวหน้าทีมที่แข็งแกร่ง มีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีความอดทนเป็นเลิศ **ได้ลงมือวางแผนทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ** ตั้งแต่การเตรียมดิน เตรียมต้นกล้าผักและการดูแลรักษา ตลอดจนการมอบหมายงานในหน้าที่ให้ตรงตามความสามารถของนิสิตแต่ละคน...**พืชผักที่นำมาปลูก**มีหลากหลายชนิด ซึ่ง**ชาวบ้านไม่เคยพบเห็น**และรู้จักมาก่อน อาทิ**กะหล่ำปม กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บล็อกโคลี่ หน่อไม้ฝรั่ง มะเขือเทศพันธุ์ใหม่ ข้าวโพดหวาน** และ ฯลฯ... **ข้าวโพดหวาน** ได้รับความนิยมสูงสุด **ทั้งนี้**เพราะคนติดใจใน**คุณภาพ**และรสหวาน อีกทั้ง**ความสดใหม่** ซึ่งหลวงสุวรรณฯ จะประกาศทางวิทยุให้ประชาชนรู้ล่วงหน้าก่อนการเก็บเกี่ยวทุกครั้ง ทำให้ประชาชนมาเข้าคิวรอซื้อตั้งแต่ฟ้ายังไม่สว่าง

ที่ปลาบปลื้มใจที่สุดคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**รัชกาลที่ 9** ทรงโปรด**ข้าวโพดหวานเกษตร** มากที่สุด อธิการบดีจะเตรียมตอกลัง สำหรับบรรจุไข่ไก่สด นมสด พร้อมข้าวโพดหวานสดใหม่ ส่ง**เข้าไปถวายในวัง**ก่อนที่จะจำหน่ายให้ประชาชน...

พ.ศ. 2491 **ด้วยความนิยมชมชอบของประชาชนอย่างกว้างขวาง** ทำให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของเรามีชื่อเสียงขจรขจายไปทั่วไประเทศ...เป็นการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้ผลคุ้มค่าที่สุด จนเป็นที่มาของเพลง **"รำวงเกษตร"** ที่โด่งดังของวง KU Band จวบจนปัจจุบัน...**ทั้งหลายทั้งปวง** ทำให้หลวงสุวรรณฯ คิดการใหญ่ โดยการ**จัดตลาดนัดเกษตร**ขึ้นเป็น**ครั้งแรก**ในปี **พ.ศ. 2491**

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของเราอยู่ห่างไกลมาก **การเดินทางไม่สะดวก** อธิการบดีหลวงสุวรรณฯ จึงไปติดต่อการรถไฟแห่งประเทศไทยให้**จัดรถไฟขบวนพิเศษ**เพื่อนำคนไปงาน**ตลาดนัดเกษตร**เป็นการเฉพาะ จุด**เริ่มต้น**จากสถานีรถไฟหัวลำโพง **ปลายทาง**อยู่ที่สถานีรถไฟบางเขน เมื่อถึงบางเขนแล้ว ผู้คนสามารถเดินเข้าประตู ตรงไปยังแปลงปลูกผักและจับจ่ายหมู เห็ด เป็ด ไก่ ไข่สด ปลาสด นมสด ข้าวโพดหวานและผักสดนานาชนิดได้เลย **จนทำให้สิ่งของที่เตรียมไว้ไม่พอจำหน่าย** ทั้งนี้เพราะทุกคน**ติดใจ**ใน**คุณภาพ**และ**ความสดใหม่จากฟาร์ม**และ**สวน** เป็นที่นิยมชมชอบของชาวกรุงเป็นอันมาก...จึงนำไปสู่งานเกษตรแฟร์และงานเกษตรแห่งชาติต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้

การอบรมวิชาชีพฤดูร้อน สำหรับประชาชน

ด้วยความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวง ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ยังไม่เพียงพอสำหรับ**หลวงสุวรรณฯ** ทั้งนี้เพราะ**วัตถุประสงค์หลัก**ตั้งแต่แรกเริ่มของท่านคือ **"สอนให้คนไทยปลูกผักเป็น"** ดังนั้นขั้นตอนต่อไปคือ**การอบรมประชาชน...**ท่านได้มอบหมายให้ทีมงานของ **อ.กวี วิสุทธารมณ์** โดยมี **ศ.ดร.บรรเจิด คติการ** เป็นหลักรับผิดชอบ**สอนทางด้านพืช** ตัว**ท่าน**และ**ทีมงาน**สอน**ทางด้านสัตว์**...ปรากฏว่ามีประชาชนตื่นตัว สมัครเข้ามาเรียนอย่างล้นหลาม.... นำไปสู่ **"การอบรมวิชาชีพภาคฤดูร้อน สำหรับประชาชน"** อันเป็นผลงาน**ชิ้นเอก**ของ**มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่บัดนั้นจนถึงปัจจุบัน**
กล่าวโดยสรุปได้ว่า : ศาสตราจารย์ดร.บรรเจิด คติการ **ได้รับการปลูกฝังอบรมบ่มเพาะ** จากหลวงสุวรรณฯ เป็นเวลายาวนาน หลายทศวรรษ ด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่นในความสามารถและการลงมือทำเป็นตัวอย่าง จึงได้**หล่อหลอม**ให้ ศ ดร.บรรเจิด คติการ มี**ความคิดความอ่าน**ตลอดจน**ความมุ่งมั่น**เฉกเช่นเดียวกันกับ **"ครู"** ผู้เป็น **"ต้นแบบ"** ทุกประการ ทำให้วงการพืชสวนเจริญก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้

คุณูปการของ ศ.ดร.บรรเจิด คติการ มอบให้แก่วงการพืชสวน

ผลงานของศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด คติการ ที่มีต่อวงการพืชสวน ที่ผู้เขียนในฐานะลูกศิษย์ได้รับรู้และสัมผัสได้มากมาย...ที่ยิ่งใหญ่คือ **"สวนนอก"** แปลงปลูกผัก 49 ไร่ ที่ดร.บรรเจิดรับผิดชอบและให้ความเห็นชอบใช้เป็นที่ก่อตั้ง **แผนกวิชาพืชกรรม** (ปัจจุบันคือภาควิชาพืชสวน) โดยความคิดริเริ่มของ**ดร.อัญเชิญ ชมภูโพธิ์** อันมี **ศ.ปวิณ ปุณศรี** เป็นแนวร่วม; **อธิการบดี**หลวงสุวรรณฯ และ **คณบดี**หลวงสมานวนกิจเป็นผู้สนับสนุน

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ได้นำ**เงิน**ที่ได้จากการขุดทองในบ่อ(ปลา) 30,000 บาท มอบให้ **ดร.อัญเชิญ ชมภูโพธิ์** ใช้ก่อสร้างอาคารที่ทำงาน เป็นอาคารชั้นเดียว กว้างประมาณ 12 เมตร ยาว 30 เมตร 1 หลัง....ทำให้แผนกวิชาพืชกรรม สามารถเปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี **"พืชสวน"** เต็มตามรูปแบบตั้งแต่ พ.ศ. 2500...มีนิสิตนิยมเข้าเรียนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทำให้งานสอนและงานวิจัยทางไม้ผล พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ....

เหนือสิ่งอื่นใด หลังจาก**ก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย** สำเร็จเสร็จสิ้นไปใน พ.ศ. 2527 แล้ว ศ.ดร.บรรเจิด คติการ ยังทำทุกวิถีทางในการผลักดันให้รัฐบาลเห็นความสำคัญทางเศรษฐกิจของ **"พืชสวน"** จนในที่สุด **"พืชสวน"** ก็ได้รับการบรรจุไว้ใน**แผนพัฒนาพัฒนาเศรษฐกิจ**และ**สังคมแห่งชาติ** ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2535) เป็น**ครั้งแรก**สมความมุ่งหมาย ซึ่งเป็นความ**ฝันอันสูงสุด**ของ ศ.ดร.บรรเจิด คติการ ทำให้ "พืชสวน"ได้รับการพัฒนาจนเจริญรุ่งเรือง นำรายได้ให้แก่ประเทศ ดังที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน....

นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย อดีต-ปัจจุบัน

ในระเบียบสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกสมาคม และให้นายกสมาคมเป็นผู้คัดเลือกกรรมการบริหาร เพื่อทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ อย่างน้อย 15 คน เพื่อขับเคลื่อนสมาคมในกิจกรรมและภารกิจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนายกสมาคมและคณะกรรมการบริหารจะอยู่ในวาระคราวละ 2 ปี หรือกล่าวได้ว่าทุก ๆ 2 ปี จะต้องมีการเลือกตั้งนายกสมาคม แต่ไม่ได้กำหนดว่านายกสมาคมสามารถดำรงตำแหน่งได้กี่สมัย ดังนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นปีที่ก่อตั้งสมาคมจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2562 สมาคมฯ มีนายกสมาคมฯ รวม 6 ท่าน ดังนี้

2527-2538	นายยุกติ สาริกะภูติ	(5 สมัย)
2539-2540	นายสมชาย สุคนธสิงห์	(1 สมัย)
2541-2544	นายอนันต์ ดาโลดม	(2 สมัย)
2544	นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ (รักษาการ ม.ค.-ต.ค.2544)	
2544-2545	นายสมศักดิ์ สิงหลกะ	(1 สมัย)
2545-2546	รศ.วิจิตร วังใน (รักษาการ ต.ค. 45-เม.ย. 46)	
2546-2562	นายอนันต์ ดาโลดม	(6 สมัย)

นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยท่านแรก คือ นายยุกติ สาริกะภูติ อดีตปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็น 1 ในผู้ร่วมก่อตั้งสมาคม ท่านดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 5 สมัย จากนั้นท่านยุกติ ได้ขอให้นายสมชาย สุคนธสิงห์ อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านพืชสวน กรมส่งเสริมการเกษตร มาดำรงตำแหน่งนายกสมาคม จนกระทั่ง นายอนันต์ ดาโลดม มาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ในปี 2540 ท่านสมชาย สุคนธสิงห์ ได้มาหารือและขอให้ นายอนันต์ ดาโลดม รับตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยในสมัยต่อไป ซึ่งภายหลังการเลือกตั้งนายกสมาคมคนใหม่ นายอนันต์ ดาโลดม จึงได้รับเลือกตั้งเป็นนายกสมาคมคนที่ 3

นายอนันต์ ดาโลดม ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ติดต่อกัน 2 สมัย จนกระทั่งต้นปี พ.ศ. 2544 นายอนันต์ ดาโลดม ได้ลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุราษฎร์ธานี นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ อุปนายกสมาคมฯ ในขณะนั้น จึงได้รักษาการตำแหน่งนายกสมาคมฯ จนครบวาระ และก่อนที่จะครบวาระได้เรียนเชิญ นายสมศักดิ์ สิงหลกะ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้มาดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ ด้วยหวังจะให้ท่านเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างงานด้านพืชสวนของทางราชการกับกิจการของสมาคมให้ก้าวไปด้วยกัน เนื่องจากกรมวิชาการเกษตรมีสถาบันวิจัยพืชสวน ซึ่งมีบุคคลากรและผลงานวิจัยด้านพืชสวน

เป็นจำนวนมากที่สามารถสนับสนุนกิจกรรมของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้า ขณะเดียวกัน สมาคมฯ ก็จะเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยลงไปสู่เกษตรกร

การเลือกตั้งนายกสมาคมฯ ในปี 2544 ผู้ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย จึงได้แก่ นายสมศักดิ์ สิงหลกะ ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งไม่ครบวาระ เนื่องจากท่านเกษียณอายุราชการในเดือนกันยายน 2545 จึงขอลาออกจากตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนฯ ด้วย รศ.วิจิตร วังใน ซึ่งดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมฯ ในขณะนั้น จึงรักษาการแทนจนครบวาระ หลังจากการเลือกตั้งนายกสมาคมในปี พ.ศ. 2545 ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้เลือก นายอนันต์ ดาโลดม สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ในขณะนั้น) ให้มาดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง และท่านได้รับเลือกให้เป็นนายกสมาคมฯ ต่อเนื่องมาทุกสมัยจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2562)

ในโอกาสครบรอบ 35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562 นี้ จึงขอนำประวัติของนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยทุกท่านมาบันทึกไว้ในหนังสือที่ระลึกเล่มนี้ เพื่อเป็นเกียรติประวัติ และคุณูปการที่ท่านมีส่วนสืบสานภารกิจของสมาคมให้ยั่งยืนมาจนถึงวันนี้

นายยุกติ สาริกะภูติ

นายยุกติ สาริกะภูติ เป็น 1 ในผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ คนแรก เป็นชาวจังหวัดนครราชสีมา เป็นบุตรชายคนเดียวของพระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส มนูภาษย์ยุกติ สภาบดี (สวัสดิ์ สาริกะภูติ) อดีตอธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลอยุธยา ปี พ.ศ. 2475 จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนวุฒิศึกษาธนบุรี ปริญญาตรีกสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ในปี พ.ศ. 2497 ปริญญาโท ทางการเกษตร สาขาดินและปุ๋ย จากมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี้ สหรัฐอเมริกา

ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จาก 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ สาขาเกษตรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และ สาขาส่งเสริมการเกษตรจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หน้าที่ราชการที่สำคัญ ได้แก่ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (คนที่ 2) รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2 ช่วง คือ ระหว่าง พ.ศ. 2524-2525 และ ปี พ.ศ. 2532) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร รักษาการอธิบดีกรมป่าไม้ และตำแหน่งสุดท้ายคือ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2535

ด้วยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของท่าน ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน ที่ปรึกษานายกสมาคมต่าง ๆ มากมาย ที่สำคัญ ได้แก่ ที่ปรึกษามูลนิธิโครงการหลวง ประธานอภิมนตรีสภาสมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ นายกสมาคมวิทยาศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ ประธานมูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นายกสมาคมดินและ

ปุ๋ยแห่งประเทศไทย ประธาน มูลนิธิกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ที่ปรึกษา บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพิเศษทั้งภายในและต่างประเทศ คือ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2534 และอภิมนตรีสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ (IRRI) ประเทศฟิลิปปินส์

ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตรและปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ทำหน้าที่พระยาแรกนาขวัญ รวม 4 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2529 พ.ศ. 2530 พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2535

ผลงานของท่านซึ่งเป็นที่ประจักษ์ และยังยั่งยืนมาจนถึงวันนี้ คือ เป็นผู้ก่อตั้งกรมส่งเสริมการการเกษตร โดยรวมงานของกรมกสิกรรม, กรมการข้าว และสำนักงานส่งเสริมการเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนเป็นผลสำเร็จในปี พ.ศ. 2511 เป็นผู้นำระบบฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน (Training and Visiting System) มาใช้ในประเทศไทย จึงมีการปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตรครั้งใหญ่ให้มีเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลประจำปฏิบัติงานทุกตำบล และลดอัตราส่วนเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร จาก 1:5000 เป็น 1: 1000 ทำให้การเกษตรของประเทศไทยมีความก้าวหน้าจนเป็นฐานในการพัฒนาถึงทุกวันนี้

ที่สำคัญที่ต้องจารึกไว้สำหรับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย คือ ท่านเป็น 1 ในผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ คนแรก

นายยุกติ สาริกะภูติ ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2559

นายสมชาย สุคนธสิงห์

นายสมชาย สุคนธสิงห์ เป็นชาวธนบุรี เป็นลูกชาวสวน จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ปริญญาตรีกสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต สาขาพืชสวน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KU 20) ปริญญาโทด้านพืชสวน จากมหาวิทยาลัยอาร์คันซอ สหรัฐอเมริกา รับราชการที่กรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีตำแหน่งที่สำคัญคือ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชพันธุ์ และตำแหน่งสุดท้ายคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืช (ระดับ 9) ของกรมส่งเสริมการเกษตร เกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. 2545

ภายหลังเกษียณอายุราชการ ได้รับการชักชวนจาก นายโฆษิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ประธานคณะกรรมการบริหาร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ให้เป็นที่ปรึกษาด้านสินเชื่อสาขาการเกษตร ของธนาคาร กรุงเทพฯ ทำหน้าที่กลั่นกรองลูกค้าเงินกู้ด้านการเกษตร รวมทั้งเดินทางเยี่ยมเยียน ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ลูกค้าของธนาคารที่กู้เงินไปลงทุนประกอบอาชีพการเกษตรในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งท่านได้ทำงานในตำแหน่งที่ปรึกษาดังกล่าวต่อเนื่องมายาวนานจนกระทั่งลาออกเมื่อไม่นานมานี้

ระหว่างที่รับราชการอยู่ที่กรมส่งเสริมการเกษตร ท่านได้เขียนตำรา และเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำเอกสารคำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวนชนิดต่าง ๆ หลายเรื่อง ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผล และพืชผัก นอกจากนี้ยังเป็นผู้ริเริ่มนำผลไม้ไทยไปเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก ทั้งทุเรียน มังคุด ลำไย ลองกอง เงาะ มะม่วง โดยเริ่มที่ประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮ่องกง และอีกหลายประเทศในระยะเวลาต่อมา พร้อมทั้งได้จัดทำหนังสือแนะนำวิธีการบริโภคผลไม้ไทย (THAI FRUIT/AMAZING THAI FRUIT)) เผยแพร่ให้กับชาวต่างชาติได้เรียนรู้ด้วย ซึ่งหนังสือดังกล่าวยังมีการพิมพ์ซ้ำอีกหลายครั้ง เพื่อนำไปเผยแพร่พร้อมกับการจัดงานส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทยในต่างประเทศ

นายอนันต์ ดาโลดม

นายอนันต์ ดาโลดม เป็นชาวตำบลเคียนซา อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปริญญาตรีกสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต จากคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KU 21) ปริญญาโทสาขา Extension Education จาก Louissiana State University สหรัฐอเมริกา ประกาศนียบัตรหลักสูตร วปอ.จากวิทยาลัยป้องกันราชอาณา จักร รุ่น 355 และได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาส่งเสริมการเกษตร จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2538

หน้าที่ราชการสำคัญ ได้แก่ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ประธานคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น ประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ลาออกจากราชการเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2544 ในตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังจากชนะการเลือกตั้งได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2549

ระหว่างดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนฯ ติดต่อกันหลายสมัย นายอนันต์ ดาโลดม ได้สร้างคุณูปการให้กับวงการพืชสวนหลายประการ ที่สำคัญ เช่น การริเริ่ม**จัดประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ** ในปี พ.ศ. 2542 และยังต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน การเสนอให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงาน**มหกรรมพืชสวนโลก** 2 ครั้ง ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2549 และครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2554 รวมทั้งการเสนอให้ใช้พื้นที่ของศูนย์วิจัยเกษตรหลวงแม่เหียะเป็นพื้นที่จัดงาน ซึ่งกลายมาเป็น "อุทยานหลวงราชพฤกษ์" ในปัจจุบัน การจัดงาน Royal Orchid Paradise ซึ่งเป็นงานที่จัดแสดงและประกวดกล้วยไม้ที่ห้างสรรพสินค้าใจกลางกรุงเทพมหานคร (ศูนย์การค้า สยามพารากอน) ที่ยิ่งใหญ่ อลังการ เป็นประจำทุกปี ต่อเนื่องเป็นเวลานานถึง 10 ปี (พ.ศ. 2550-2559)

นอกจากนี้ยังได้ริเริ่มจัดงาน **"วังน้ำเขียว ฟลอร่าแฟนตาเซีย : มหัศจรรย์งานศิลป์ ดินแดนแห่งความสุข"** ที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นงานที่เปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชไร่มาสร้างสวนดอกไม้แนวตั้ง ให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมในช่วงฤดูหนาว สามารถสร้างรายได้ และสร้างงานให้กับชุมชนวังน้ำเขียวได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้งานดังกล่าวยังได้จัดต่อเนื่องมาทุกปีจนถึงปัจจุบันภายใต้ชื่อว่า **"ฟลอร่า พาร์ค"**

นายอนันต์ ดาโลดม ยังได้นำพาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ไปร่วมงานที่สำคัญ ๆ ในต่างประเทศอีกหลายครั้ง เช่น **งานมหกรรมไม้ดอกประเทศจีน ครั้งที่ 6 และงานแสดงสินค้าไม้ดอกประเทศจีน ครั้งที่** 4 ณ นครเฉินตู สาธารณรัฐประชาชนจีน งาน 2007 Teipei Internation Flower Exhibition ที่ กรุงไทเป ไต้หวัน ซึ่งแต่ละครั้งที่ไปร่วมงาน ศาลาประเทศไทยที่จัดแสดงมักจะได้รับรางวัลกลับมาเสมอ

นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์

นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ เป็นชาวจังหวัดพิจิตร จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปริญญาตรีกสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต (ปฐพีวิทยา) จากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ (KU 21) หลังจบการศึกษาได้เข้าทำงานที่บริษัท ไอซีไอ อีสต์ เอเชียติก (เกษตร) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ปุ๋ยเคมี และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

หลังจากทำงานกับบริษัทมานานหลายสิบปี มีประสบการณ์เกี่ยวกับปัจจัยการผลิตมากพอสมควร จึงลาออกมาประกอบธุรกิจของตนเอง ด้วยการจัดตั้งบริษัท อีคลิปส์ จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายปุ๋ยเคมี “วูซาล (WUXAL)” ซึ่งท่านยืนยันว่า เป็นผลิตภัณฑ์ชั้นยอดเพื่อผลการใช้ที่ดีเยี่ยม โดยวูซาล เป็นอาหารของพืชโดยเฉพาะพืชสวน เช่น กล้วยไม้ แก้วมังกร มะม่วง ผักต่าง ๆ

นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ มีความผูกพันกับพืชสวน เพราะเป็นลูกชาวสวน ครอบครัวทำสวนผัก สวนผลไม้ และขณะที่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็จะวนเวียนอยู่ที่ “สวนนอก” ซึ่งเป็นพื้นที่ฝึกปฏิบัติของนิสิตภาควิชาพืชสวน จึงมีความคุ้นเคยกับพืชสวนชนิดต่าง ๆ

แม้เมื่อมาประกอบธุรกิจของตนเอง ก็เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตที่ใช้กับพืชสวน ทั้งตนเองยังลงมือทำสวนเอง ทั้งสวนกล้วยไม้ สวนบัว สวนผลไม้ต่าง ๆ เพื่อทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทตนเอง เพื่อจะได้แนะนำกับลูกค้าได้อย่างถูกต้อง

นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ ดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย คนที่ 1 ในสมัยที่นายอนันต์ ดาโลดม เป็นนายกสมาคมฯ เมื่อนายอนันต์ลาออกจากตำแหน่งนายกสมาคมในเดือนมกราคม พ.ศ. 2544 อุปนายกฯ คนที่ 1 จึงต้องทำหน้าที่แทนนายกสมาคมฯ (รักษาการ) ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาจนกว่าจะครบวาระในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544

ช่วงรักษาการนายกสมาคมฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงการทำระบบบัญชีการเงินของสมาคมฯ ให้เป็นไปตามหลักการบัญชีมาตรฐาน พร้อมทั้งมีการตรวจสอบบัญชีอย่างถูกต้อง ซึ่งระบบดังกล่าวได้ใช้มาจนถึงทุกวันนี้

ภายหลังจากที่ นายสมศักดิ์ สิงหลกะ ได้รับเลือกเป็น นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ ยังได้ช่วยงานสมาคมฯ ในตำแหน่งอุปนายกสมาคมต่อมาอีกหลายสมัย จนถึงปี พ.ศ. 2550 หลังจากนั้นได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาสมาคมฯ จนถึงปัจจุบัน

นายสมศักดิ์ สิงหลกะ

นายสมศักดิ์ สิงหลกะ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KU 19) รับราชการที่กรมประมง จากนักวิชาการประมง หัวหน้าสถานีประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ตำแหน่งสุดท้ายที่กรมประมง คือ รองอธิบดี จากนั้นได้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ต่อจากนายอนันต์ ดาโลดม เมื่อปี พ.ศ. 2544 และเกษียณอายุราชการที่กรมวิชาการเกษตร ในปี พ.ศ. 2545

ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายวิโรจน์ หิรัญยูปกรณ์ รักษาการนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้เรียนเชิญให้มาดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และท่านได้ขอลาออกพร้อมกับที่ท่านเกษียณอายุราชการในปี 2545

หลังจากเกษียณอายุราชการ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็น ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เนื่องจากท่านจบการศึกษาด้านการประมง จึงมีผลงานวิจัย และการเขียนตำราที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำอยู่หลายเรื่องโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับกุ้ง

นายสมศักดิ์ สิงหลกะ ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558

รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน

รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน เป็นคนจังหวัดแพร่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่ ปริญญาตรีกสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ (KU 14) และ ปริญญาโทด้านอนุกรมวิธานพืช จาก Indian Agricultural Research Institute : IARI) ประเทศอินเดีย ปริญญาโท สาขาพืชสวน จากมหาวิทยาลัยฮาวาย สหรัฐอเมริกา

หลังจบการศึกษาได้รับราชการเริ่มแรกที่ภาควิชาชีววิทยา คณะกสิกรรมและสัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนที่จะมาเป็นอาจารย์ประจำที่ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำการสอนวิชาต่าง ๆ ด้านไม้ผล เช่น หลักการไม้ผล วิชาไม้ผลเศรษฐกิจ ได้แก่ สับปะรด ส้ม กล้วย มะม่วง เป็นต้น ได้เขียนตำราหลายเล่มที่สำคัญ เช่น ชนิดและพันธุ์ไม้ผลเมืองไทย ธาตุอาหารกับการผลิตพืชผล มะม่วง สับปะรด พืชอุตสาหกรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ได้เขียนบทความลงในวารสาร นิตยสารการเกษตรต่าง ๆ จำนวนมาก แม้ปัจจุบันก็ยังเขียนอยู่ ที่สำคัญคือ ได้เขียนสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนเรื่อง “การปลูกไม้ผล” ซึ่งสารานุกรมไทยฉบับเยาวชนนี้เป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระชนิกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน เกษียณอายุราชการ เมื่อปี พ.ศ. 2538

ผลงานวิจัยสำคัญของท่านมีหลายเรื่อง เช่น การศึกษามะม่วงเพื่อให้ออกดอกตลอดปี การปรับปรุงพันธุ์สับปะรด การผสมเกสรทุเรียนชะนีและก้านยาวโดยใช้เกสรตัวผู้พันธุ์ต่าง ๆ การศึกษาสรีรวิทยาหลังเก็บเกี่ยวไม้ผลเขตหนาว Harvesting Indices of Strawberry in Thailand เป็นต้น

เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง “ชมรมผู้พัฒนามะม่วงแห่งประเทศไทย” ในปี 2523 และร่วมก่อตั้ง “สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย” ในปี พ.ศ. 2527

ภายหลังเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2538 รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน ยังคงทำงานด้านวิชาการให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการในคณะกรรมการและอนุกรรมการด้านคุ้มครองพันธุ์พืช ผู้ตรวจสอบทางวิชาการข้อเสนองานวิจัยและรายงานการวิจัยของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) เป็นต้น

ปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน ยังคงทำงานจิตอาสาด้านวิชาการ ทำการศึกษาค้นคว้าและถ่ายทอดวิชาความรู้ทางด้านพืชสวนให้แก่นักวิจัย นักส่งเสริมการเกษตร และผู้สนใจผ่านทางสถาบันการศึกษา และสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการออกไปพบปะ ช่วยเหลือเกษตรกรในการแก้ปัญหาทางวิชาการให้แก่เกษตรกรทั่วประเทศ รวมทั้งยังดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยด้วย

นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยทุกท่านล้วนมีส่วนช่วยสืบสานปณิธานท่านผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมฯ ด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ส่งเสริมสนับสนุนวิชาการด้านพืชสวน และวิชาการเกษตร สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ ผู้ประกอบการ เกษตรกร ผู้สนใจ องค์กรต่าง ๆ รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน และร่วมมือในการศึกษา ค้นคว้า หาทางแก้ปัญหาพืชสวนของไทย และด้วยกิจกรรมที่สมาคมได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาคมก้าวมาถึงวันนี้ เป็นเวลา 35 ปี และจะก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน......

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย
กับผลงานสำคัญในรอบ 10 ปี

การดำเนินงานของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุดจะอยู่ในวาระ 2 ปี โดยจะมีการเลือกตั้งนายกสมาคมฯ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี จากนั้นนายกสมาคมฯ จะแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมของสมาคมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ และแผนงานที่กำหนดไว้ในแต่ละปี

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2552-2562) สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. งานมหกรรมพืชสวนโลก เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2554

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำเสนอรัฐบาลขอให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2554 เพื่อเฉลิมพระเกียรติใน 3 โอกาส คือ ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเจริญพระชนพรรษา 84 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ทรงเจริญพระชนมพรรษา 60 พรรษา รัฐบาลเห็นชอบ และได้มอบหมายให้กรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดงาน

การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก ที่จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 หลังจากที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเคยมีบทบาทสำคัญในการเสนอให้รัฐบาลจัด “งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ ราชพฤกษ์ 2549” ซึ่งเป็นการจัดงานครั้งแรกมาแล้ว โดยในครั้งนั้น เป็นการจัดงานเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในโอกาสที่ทรงครองราชย์ ครบ 60 ปี และเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา

งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ ราชพฤกษ์ 2554 ครั้งนี้ จัดขึ้นภายใต้แนวคิด “Greenitude : Reducing Global Warming to Save Planet Earth and Improve the Quality” โดย สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้ร่วมจัดงานในหลายกิจกรรม ได้แก่ ร่วมจัดสวนองค์กร ภายใต้แนวคิด “สวนสร้างแนวคิดเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน” โดยใช้ไม้ไผ่เป็นองค์ประกอบหลักเพื่อสื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว และสวนนี้เป็นสวนยอดเยี่ยมของงาน ได้รับรางวัล AIPH International Award

นอกจากนี้ยังได้ร่วมจัดประชุมวิชาการ และประชุมเชิงปฏิบัติการ อีก 5 รายการ เกี่ยวกับ ผักผลไม้สำหรับประเทศในเอเชีย พืชหอมและสมุนไพร มะละกอ ผลไม้เมืองร้อนและกึ่งร้อน กล้วยไม้และไม้ประดับ

2. งาน Siam Paragon Bangkok Royal Orchid Paradise

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับบริษัท สยามพารากอน รีเทล จำกัด จัดงาน The Royal Orchid Paradise ขึ้นที่ศูนย์การค้าสยามพารากอน เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้คนในเมือง และนักท่องเที่ยวได้ชื่นชมกับกล้วยไม้ไทยสกุลต่าง ๆ เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของกล้วยไม้ไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง นับเป็นการแสดง และประกวดกล้วยไม้ครั้งแรกที่จัดขึ้นในห้างสรรพสินค้าใหญ่ใจกลางกรุงเทพมหานคร สร้างความประทับใจให้กับประชาชนเป็นอย่างมากและเรียกร้องให้มีการจัดงานนี้ต่อเนื่องทุกปี ซึ่งสมาคมฯ และศูนย์การค้าสยามพารากอน ได้จัดงาน Royal Orchid Paradise ต่อเนื่องในปีต่อ ๆ มา โดยเปลี่ยนแนวคิด (Theme) ในการจัดงานตามสถานการณ์ และเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละปี โดยเมื่อปี พ.ศ. 2551 ได้เปลี่ยนชื่องานเป็น **Siam Paragon Bangkok Royal Orchid Paradise** รวมการจัดงานต่อเนื่องเป็นเวลา 10 ปี ซึ่งครั้งสุดท้ายจัดขึ้นในปี พ.ศ. 2559 ภายใต้แนวคิด “ใต้ร่มพระบารมีน้อมภักดีองค์ราชันและราชินี” เนื่องในโอกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงครองราชย์ครบ 70 ปี

การจัดงานในแต่ละครั้ง จะมีการประกวดกล้วยไม้ และจัดแสดงกล้วยไม้สกุลต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคม และชมรมกล้วยไม้ต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชน เช่น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทย เบฟเวอร์เรจ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

3. งาน 2010 Taipei International Gardening and Horticultural Exposition

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยร่วมจัดงาน 2010 Taipei International Gardening and Horticultural Exposition ระหว่างวันที่ 6 พฤศจิกายน 2553-25 เมษายน 2554 ณ สวนสาธารณะ Fine Arts Park กรุงไทเป สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ภายใต้แนวคิด River, Flower New Horizon โดยสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้จัดสวนในแนวคิด “ความสุขสงบอันมหัศจรรย์ในสวนไทย” (The Serenity in the Amazing Thai Garden) ซึ่งสวนของไทยได้รับรางวัลเกียรติยศพิเศษ (Special Honor Award) และรางวัลผู้ชมงานชื่นชอบสวนอันดับ 3 (Visitor’s Favorite Garden Award Top 3)

4. งาน มหัศจรรย์ดอกไม้ งานศิลป์ ดินแดนแห่งความสุข-Flora Park

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับ เดอะมอลล์กรุ๊ป จัดงาน **Wang Nam Keaw Flora Fantasia : มหัศจรรย์ดอกไม้ งานศิลป์ ดินแดนแห่งความสุข** ณ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดสวนแนวตั้งเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2553-28 กุมภาพันธ์ 2554 เพื่อนำรายได้สุทธิสมทบทุนสภากาชาดไทย ในการจัดสร้างอาคารภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการเปลี่ยนพื้นที่ที่เสื่อมโทรมจากการปลูกพืชไร่เป็นสวนดอกไม้ที่สวยงาม และสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชาววังน้ำเขียวอย่างยั่งยืน

จากความสำเร็จในการจัดงานครั้งนั้น สมาคมฯ จึงได้ร่วมกับ โครงการฟ้าประทาน จัดงานต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ในพื้นที่เดิม ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ โดยในระยะแรกได้เปลี่ยนชื่องานและแนวคิด (Theme) ไปในแต่ละปี เช่น ในปี 2555-2556 ใช้ชื่องานว่า Flora Park “Blossoms in the Garden at Wang Nam Keaw” ในปี 2557-2558 ใช้ชื่องานว่า Flora Park “กลับมากอดวังน้ำเขียวอีกครั้ง”

จากการจัดงานต่อเนื่องมาระยะหนึ่ง “Flora Park” จึงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ในปีต่อ ๆ ต่อมาจึงจัดสวนให้สวยงามในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งเป็นช่วงที่อากาศเย็นสบาย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมความงามของดอกไม้ในนามที่รู้จักกันดีว่า Flora Park จนถึงปัจจุบัน

5. การประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ

สมาคมพืชสวนแห่งชาติ ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร จัดประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติขึ้นครั้งแรก เมื่อปี 2544 เพื่อเป็นเวทีและเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ในระหว่างนักวิชาการด้านพืชสวน รวมทั้งเป็นเวทีนำเสนอผลงานวิจัยด้านพืชสวนของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งได้จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยให้มหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านการเกษตร หมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ

ที่ผ่านมาสมาคมพืชสวนเป็นเจ้าภาพรวม 2 ครั้ง ในปี 2544 และ 2555 ปีใดที่สมาคมไม่ได้เป็นเจ้าภาพ ก็จะสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งให้กับมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าภาพ และมอบหมายผู้แทนสมาคมฯ เข้าร่วมประชุม สำหรับปี พ.ศ. 2562 นี้ เป็นการประชุมครั้งที่ 18 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นเจ้าภาพ จัดขึ้นที่ โรงแรม ริชมอนด์ สไตล์ลิช จังหวัดนนทบุรี

6. งาน Horti ASIA

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท วี เอ็น ยู เอ็กซิบิชั่น จำกัด จัดงาน Horti ASIA ณ ศูนย์แสดงนิทรรศการและการประชุม ไบเทค บางนา กรุงเทพฯ มาตั้งแต่ปี 2555 เพื่อเผยแพร่นวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับพืชสวน เช่น พันธุ์พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ เครื่องจักรกลอุปกรณ์การเกษตรที่ทันสมัย จากต่างประเทศ ซึ่งจัดต่อเนื่องมาทุกปี จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร และ กรมส่งเสริมการเกษตร

ทั้งนี้ ภายในงาน Horti ASIA ที่จัดขึ้นในแต่ละปี สมาคมฯ ได้ร่วมกับหน่วยงาน สมาคม ชมรม ด้านพืชสวน จัดการประชุม และสัมมนา ในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจในขณะนั้นด้วย เช่น ประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติ สัมมนาเรื่องประเทศไทยกับการเป็นศูนย์กลางพืชผัก ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ในยุค AEC สัมมนาวิชาการ น้ำมันมะพร้าวนานาชาติ เสวนา การใช้ระบบอัจฉริยะในการเพิ่มศักยภาพพืชสวนไทย แนวทางการพัฒนากล้วยไม้เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ และ Plant Factory เป็นต้น

7. การประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียนครั้งที่ 1

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท เอ็น.ซี.ซี. แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดิเวลลอปเม้นท์ จำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยงาน องค์กร และสมาคมที่เกี่ยวข้อง จัดประชุม **การพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน ครั้งที่ 1** (1st ASEAN Coffee Industry Development Conference) ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 14-17 กุมภาพันธ์ 2562 มีผู้เข้าร่วมประชุม 450 คน เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2560-2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้บรรลุเป้าหมาย ในการเป็นผู้นำการผลิตและการค้ากาแฟคุณภาพในภูมิภาคอาเซียน ก้าวไกลสู่ตลาดโลกภายใต้ภาพลักษณ์กาแฟไทย และเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการพัฒนาโอกาสในธุรกิจกาแฟอาเซียนให้กับผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศ

ในการประชุมมีการบรรยายเพื่อนำเสนอผลงานวิจัย แนวคิด ประสบการณ์ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการแฟในด้านต่าง ๆ จากผู้มีชื่อเสียงในวงการกาแฟทั้งของไทยและต่างประเทศ จัดแสดงและจำหน่ายสินค้า/ ผลิตภัณฑ์กาแฟ ประกวดสุดยอดเมล็ดกาแฟ แข่งขันบาริสต้า 2 ประเภท คือ Brewers Cup และ Latte Art รางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้ง 3 รายการ

8. งานฟิวเจอร์พาร์ค สานต่องานพ่อสร้าง

ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต ได้ขอความร่วมมือสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ร่วมจัดงาน “ฟิวเจอร์พาร์ค สานต่องานพ่อสร้าง” เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจและแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึงปัจจุบัน โดยเปลี่ยนแนวคิด (Theme) การจัดงาน และกิจกรรมภายในงานทุกปี และในระยะหลังได้เชิญชวนให้ นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยจัดให้มีการประกวดสวนหย่อมเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งใช้แนวพระราชดำริ พระราชปณิธาน นำมาสร้างสรรค์และถ่ายทอดผ่านการจัดสวน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทอุดมศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยคาดหวังว่าทั้งผู้สร้างสรรค์ผลงาน และผู้ชมจะสามารถนำแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

9. สัมมนา เสวนาวิชาการ

นอกเหนือจากงานสำคัญ ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ในแต่ละปีสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยังได้จัดให้มีการสัมมนา และเสวนาในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นที่สังคม หรือวงการเกษตรให้ความสนใจอยู่ในขณะนั้น หากเป็นประเด็นที่เป็นปัญหา หรือข้อขัดแย้ง สมาคมฯ จะสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือรัฐบาล เพื่อประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่อไป

การจัดสัมมนา และเสวนา ที่ผ่านมา เช่น พลังงานทดแทนไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมัน, สถานการณ์มะพร้าวขาดแคลน.....จากวิกฤติสู่โอกาส, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : ความพร้อมของภาคเกษตรไทย, ความก้าวหน้าเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP), Road Map การพัฒนาการเกษตรและแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน : กรณีอนาคตข้าวไทย, เกษตรอินทรีย์....วาระแห่งชาติหรือเป็นเพียงกระแส, อนาคตเกษตรประเทศไทย, การจำกัดการใช้สารไกลโฟเซต ทำไม? ใครได้อะไร? มีทางออกหรือไม่?, และ ไทยจะเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร (ในยุทธศาสตร์ 20 ปี) ได้อย่างไร เป็นต้น

พืชสวนพันธุ์ดีปี 62

ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ปี 2562 ก้าวเข้าสู่ปีที่ 47 ของการก่อตั้งกรมวิชาการเกษตร หน่วยงานที่เป็นหนึ่งเดียวด้านการวิจัยและพัฒนาพืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรที่เป็นเลิศด้านการวิจัยและพัฒนาพืช เครื่องจักรกลการเกษตร และเป็นศูนย์กลางรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชในระดับสากล บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” แม้จะเป็นองค์กรที่มีภารกิจหลากหลายด้าน แต่ผลงานที่ถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นจุดที่แข็งแกร่งที่สุดของกรมวิชาการเกษตรตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคือผลงานวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช

นอกจากในปี 2562 นี้จะเป็นปีที่ครบรอบ 47 ปีของกรมวิชาการเกษตรยังเป็นปีที่ครบรอบ 35 ปีการก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกับกรมวิชาการเกษตรมาอย่างยาวนานทั้งในด้านความสัมพันธ์ของบุคลากรและภารกิจของหน่วยงานที่มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือยึดประโยชน์ของเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการทำงาน ตามวัตถุประสงค์ที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้มุ่งหวังไว้เพื่อส่งเสริม สนับสนุนวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนให้ครบวงจร เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป เป็นสถานที่บริการความรู้เรื่องพืชสวนแก่เกษตรกรและองค์กรต่าง ๆ ของรัฐบาลและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับพืชสวนในประเทศไทย รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนทั้งภายในและนอกประเทศ

กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักที่วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช ในขณะที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นหน่วยส่งเสริมและสนับสนุน เผยแพร่ผลงานทางวิชาการไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากมิได้เป็นผู้ที่มีความสนใจหรือไม่ได้มีความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตร น้อยคนที่จะรู้ว่ากว่าที่จะได้พันธุ์พืชใหม่ขึ้นมาสัก 1 พันธุ์ ต้องผ่านกระบวนการคิดค้น วิเคราะห์ ศึกษา วิจัย และทดลองทั้งจากในแปลงทดลองไปสู่ไร่นาของเกษตรกร ต้องใช้ระยะเวลานานแค่ไหน พืชหลายพันธุ์ใช้ระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีขึ้นไปจึงจะได้พันธุ์พืชใหม่ที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ

อย่างไรก็ตามแม้พันธุ์พืชแต่ละพันธุ์จะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย พัฒนา และปรับปรุงพันธุ์นานหลายปี แต่นักวิจัยกรมวิชาการเกษตรยังคงเดินหน้าค้นคว้า วิจัย และพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพผลผลิต แก้ปัญหาโรค แมลงศัตรูพืช และทันต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปมาอย่างมิได้ย่อท้อ ทำให้กรมวิชาการเกษตรจะมีพันธุ์พืชใหม่ออกมารองรับความต้องการและเป็นทางเลือกให้เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องทุกปี โดยเฉพาะในปี 2562 นี้เป็นปีที่กรมวิชาการเกษตรมีพันธุ์พืชที่ผ่านการพิจารณาตามขั้นตอนการรับรองพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตรจำนวนมากกว่าทุกปีที่ผ่านมาถึง 34 พันธุ์ โดยในจำนวนนี้เป็นพันธุ์พืชสวนถึง 27 พันธุ์ ซึ่งความโดดเด่นของพันธุ์พืชสวนแต่ละพันธุ์ นอกจากให้ผลผลิตสูงแล้ว ยังมีคุณภาพดี ปลูกและดูแลรักษาได้ง่าย รวมทั้งเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะเด่นมากกว่าพันธุ์พืชสวนเดิมที่เป็นการค้า หรือพันธุ์ที่เกษตรกรปลูก เช่น

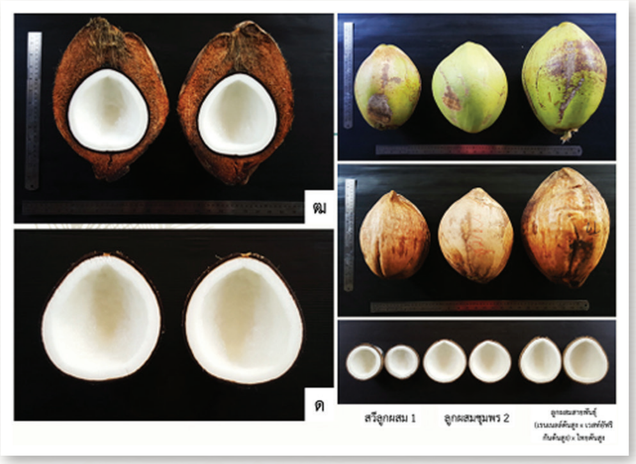

มะพร้าวลูกผสมชุมพร 1

มะพร้าวลูกผสมชุมพร 2

มะพร้าวลูกผสมสามทางพันธุ์ชุมพร 1 และลูกผสมสามทางพันธุ์ชุมพร 2 ที่กรมวิชาการเกษตรประกาศรับรองพันธุ์ไปเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562 ถือเป็นความสำเร็จที่กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนาปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรมและลดการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในอุตสาหกรรมการแปรรูปมะพร้าวในประเทศไทย เพื่อการบริโภคภายในประเทศ และเพื่อการส่งออก โดยทั้ง 2 พันธุ์ให้ผลผลิตมากกว่าพันธุ์พื้นเมืองถึง 2 เท่า

มะพร้าวลูกผสมชุมพร 1

มะพร้าวลูกผสมชุมพร 2

ปทุมมาพันธุ์เชียงราย 1, 2, 3 และ 4 มีช่อดอกทรงกระบอกสั้น และช่อดอกทรงกระสวย ออกดอกดกและเร็ว ก้านช่อดอกตรงและแข็งแรง อายุการใช้งานนานกว่าพันธุ์การค้า โดยพันธุ์เชียงราย 1 และพันธุ์เชียงราย 3 เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง ส่วนพันธุ์เชียงราย 2 และพันธุ์เชียงราย 4 เหมาะสำหรับตัดดอก

มะละกอฮอลแลนด์พันธุ์ศรีสะเกษ ผลผลิตสูง ต้นเตี้ยกว่ามะละกอฮอลแลนด์พันธุ์การค้า เก็บเกี่ยวสะดวก ลำต้นใหญ่ แข็งแรงและสมดุลพอที่จะรับน้ำหนักผลผลิตจำนวนมาก เก็บเกี่ยวผลผลิตเร็วกว่าพันธุ์การค้า 1.5 เดือน

ปทุมมาเชียงราย 1

ปทุมมาเชียงราย 2

ปทุมมาเชียงราย 3

ปทุมมาเชียงราย 4

มะละกอฮอลแลนด์พันธุ์ศรีสะเกษ

ปทุมมาเชียงราย 4

สับปะรด เพชรบุรี 2

สับปะรดพันธุ์เพชรบุรี 2 มีผลทรงกระบอกเหมาะสำหรับการบรรจุกระป๋อง มีความหวานมากกว่าพันธุ์ปัตตาเวีย ตาตื้นเมื่อเข้าเครื่องปอกแล้วไม่เสียเนื้อมาก เป็นที่ต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม

พริกใหญ่พันธุ์พิจิตร 2 ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์พื้นเมืองของเกษตรกร ผลผลิตสูงเท่าพริกลูกผสมในฤดูปลูกปกติ และสูงกว่าลูกผสมในฤดูฝน ต้นสูงกว่าพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์การค้า ทำให้เก็บเกี่ยวได้สะดวก มีรูปร่าง ขนาด และความเผ็ดน้อย ตรงกับความต้องการของโรงงานผลิตซอสพริก

พริกใหญ่ พิจิตร 2

อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 มีกลีบดอกซ้อนเวียน ผลผลิตดอกสดสูง เก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งแรกเร็วและมีปริมาณแอนโทไซยานินสูงมากกว่าพันธุ์ปลูกทั่วไป

อัญชันเทพรัตน์ไพลิน 63

พันธุ์พืชใหม่ในปี 2562 ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของพันธุ์พืชอีกจำนวนมากที่มาจากความทุ่มเทของนักวิจัย ต้องผ่านกระบวนการค้นคว้า ศึกษา วิจัย และทดลองจากแปลงทดลองภายในศูนย์วิจัยจนไปถึงพื้นที่ปลูกจริงของเกษตรกร เพื่อให้ได้งานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และแน่นอนว่าผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรจะยังคงเดินหน้าสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ทันต่อสถานการณ์และสอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบกับภาคการเกษตรของไทยต่อไปโดยมีเป้าหมายสำคัญคือ **"เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรไทย"**

35 ปี
สมาคมพืชสวนฯ

สามสิบห้าปี ที่ฝ่าฟัน และสรรค์สร้าง
ตามแนวทาง พัฒนา มาต่อเนื่อง
พืชสวนแห่ง ประเทศไทย ให้รุ่งเรือง
สมาคม นามลือเลื่อง ทั่วเมืองไทย
ปรมาจารย์ พืชสวน ชวนริเริ่ม
อยากต่อเติม ความฝัน ให้ทันสมัย
อยากแลกเปลี่ยน วิชาการ งานวิจัย
อยากส่งเสริม พืชสวนไทย ให้พัฒนา
จากกลุ่มน้อย ค่อยเติบกล้า เป็นสมาคม
เจตนารมย์ ช่วยเหลือกัน แก้ปัญหา
สิ่งใหม่ใหม่ เรื่องพืชสวน ล้วนนำพา
มีคุณค่า ต่อวงการ งานท้าทาย
***พืชสวนโลก** จัดสองครั้ง อย่างยิ่งใหญ่*
เพื่อเทิดไท้ สร้างงาน-เงิน เกินคาดหมาย
สร้างความสุข สร้างสีสัน อันเพริศพราย
เพื่อนหลากหลาย มิตรประเทศ สมเจตนา
***งานกล้วยไม้** ขึ้นห้าง อย่างต่อเนื่อง*
ให้คนเมือง ตระหนัก ช่วยรักษา
สร้างชื่อเสียง กล้วยไม้ไทย ให้พัฒนา
สิบปีที่ มีคุณค่า กว่าเงินทอง
เปลี่ยนพื้นที่ เวิ้งว้าง วังน้ำเขียว
เป็นสวนสวย หนึ่งเดียว จุดเที่ยวท่อง
*สวนแนวตั้ง **ฟลอร่าพาร์ค** หลากมุมมอง*
สร้างอาชีพ ตอบสนอง ของชุมชน

ร่วมเวที วิจัย ไม่เคยขาด
กับ**พืชสวน แห่งชาติ** ประกาศผล
งานวิจัย ก้าวหน้า สู่สากล
เจ้าภาพวน ทั่วหน้า มหาวิทยาลัย
งาน Horti ASIA ที่ก้าวหน้า
ต่างจัดมา ประชัน กันยิ่งใหญ่
ทั้งพันธุ์พืช เทคโนโลยี ที่ก้าวไกล
ล้ำสมัย หลากแนวคิด ชวนติดตาม
อัมพวา อุทยาน แห่งงานศิลป์
องค์อัคร ศิลปิน แผ่นดินสยาม
พระพุทธเลิศหล้าฯ เอกบรม สมพระนาม
เฉลิมพระเกียรติ ทั่วเขตคาม ตามประเพณี
จัดต่อเนื่อง **สานต่อ งานพ่อสร้าง**
ตามแนวทาง สร้างไทย ให้สุขขี
ราชดำริ บาททูบงส์ องค์จักรี
ประยุกต์ใช้ ตามวิถี ที่พอเพียง
นำพืชสวน ก้าวไกล ไปเมืองนอก
สมคำบอก ร่ำลือ สร้างชื่อเสียง
ที่เฉินตู นำดอกไม้ มารายเรียง
ศาลาเคียง ชาติอื่น ดูรื่นรมย์
งานเอ็กซ์โป ที่ไต้หวัน ได้สรรค์สร้าง
ศาลาไทย จัดวาง อย่างเหมาะสม
องค์พระยืน สุพรรณหงส์ ลงลอยลม
คนชื่นชม ไม่ขาดสาย ทุกรายวัน
การพัฒนา กาแฟ ของอาเซียน
จัดประชุม ถอดบทเรียน และแข่งขัน
เมล็ดกาแฟ บาริสต้า สารพัน
ปลาบปลื้มกับ ถ้วยรางวัล พระราชทาน
สัมมนา เสวนา เป็นหน้าที่
ประเด็นมี พิจารณา อย่างกล้าหาญ
ประเด็นร้อน ผลกระทบ ประสบการณ์
ช่วยประสาน ระดมสมอง มองให้ไกล
สมาคม พืชสวนไทย ในวันนี้
ฝากน้องพี่ สืบสาน ทุกกาลสมัย
สร้างผลงาน รวมพลัง อย่างตั้งใจ
ปณิธาน ยึดมั่นไว้ ให้ยั่งยืน

สายสัมพันธ์

สถาบันวิจัยพืชสวน & สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

สนอง จรินทร
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน

สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร มีพันธกิจหลักในการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ เทคโนโลยีการผลิต ตลอดจนสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและผลิตภัณฑ์ด้านพืชสวน ให้ได้มาตรฐานสากล อีกทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการใช้พันธุ์ดี เทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสม และนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางพืชสวน ซึ่งพันธกิจหลักนี้สอดคล้องกับทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานของ **สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย** ที่นับว่าเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนทิศทางการผลิตพืชสวนของประเทศ ผ่านการทำงานในการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการพืชสวนแบบครบวงจรในรูปแบบของการเป็นศูนย์กลางของผู้ที่เกี่ยวข้องด้านพืชสวน ในการแลกเปลี่ยนเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ให้รอบรู้เรื่อง เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาทางพืชสวนระหว่างนักวิจัยทั้งภายในและนอกประเทศ อีกทั้งสถานที่ตั้งยังอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน จึงเปรียบเหมือนบ้านพี่บ้านน้อง

ส่วนความร่วมมือที่ผ่านมาระหว่างหน่วยงานทั้งสอง เป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เสริมสร้างองค์ความรู้ มีความร่วมมือประสานงานร่วมกันการประชุมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การเสวนาวิชาการ การจัดประชุมวิชาการแห่งชาติและนานาชาติ เป็นต้น ซึ่งได้ทำประโยชน์และสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดมา

เหลียวหลังมองดู....5 ปีที่ผ่านมา กับการประชุมนานาชาติ

กรมวิชาการเกษตรได้มีการสนับสนุนการประชุมนานาชาติร่วมกับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเป็นเวลานานมากกว่า 10 ปี ส่วนใหญ่เป็นประชุมนานาชาติร่วมกับสมาคมพืชสวนนานาชาติ (ISHS) เช่น งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ “ราชพฤกษ์ 2549” และ “ราชพฤกษ์ 2554” งานการประชุมนานาชาติไม้ผลเมืองร้อนและกึ่งร้อน การประชุมนานาชาติลิ้นจี่ ลำไย เงาะ การประชุมนานาชาติทุเรียนและไม้ผลเขตร้อนชื้น การประชุมนานาชาติพืชเมืองหนาวและกึ่งหนาว เป็นต้น

การประชุมวิชาการนานาชาติทุเรียนและไม้ผลเขตร้อนชื้น (The International Symposium on Durian and Other Humid Tropical Fruits 2015 : DHTF 2015) ซึ่งจัดขึ้นใน วันที่ 1-4 มิถุนายน 2558 ณ โรงแรมมณีจันท์ รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี การประชุมครั้งมีจัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์พืชสวนนานาชาติ (ISHS) และหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ซึ่งเป็นการจัดประชุมวิชาการนานาชาติในหัวข้อเรื่องนี้เป็นครั้งแรกของโลก ดังนั้นจึงถือว่าเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้นักวิจัย นักวิชาการ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเสนอผลงานทางวิชาการด้านการคิดพัฒนาพันธุ์ทุเรียนและผลไม้เขตร้อนชื้นสายพันธุ์ต่าง ๆ และเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นที่รู้จักในระดับโลก เพิ่มศักยภาพและคุณภาพการผลิต เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการผลิตและการตลาดทุเรียน และไม้ผลเขตร้อนชื้นจากผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 20 ประเทศ อันเป็นโยชน์ต่อการผลิตและการส่งออกของประเทศไทย ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง

ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ ได้มีการประกวดทุเรียนนานาชาติ รวมทั้งสิ้น 4 ประเภท ประกอบด้วย 1. ทุเรียนพันธุ์การค้าเพื่อการส่งออก 2. ทุเรียนพันธุ์การค้าเพื่อการบริโภคในประเทศ 3. ทุเรียนนานาชาติตามลักษณะสีเนื้อ และ 4. ทุเรียนนานาชาติตามลักษณะกลิ่น โดยที่มีผู้สนใจส่งทุเรียนเข้าประกวด กว่า 151 ตัวอย่าง จากประเทศไทย อินโดนีเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งทุเรียนจากประเทศไทยสามารถคว้ารางวัลได้ถึง 3 ประเภทด้วยกัน

การร่วมจัดงาน Horti ASIA 2018 ระหว่างวันที่ 22-24 สิงหาคม 2561 โดยกรมวิชาการเกษตรได้ร่วมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ 'DOA Smart Horticulture for Safety Product' ซึ่งเป็นการนำเสนอในส่วนของพืชพันธุ์ดี (Elite clones / varieties) ที่ได้ผ่านการขึ้นทะเบียนและรับรองพันธุ์ในปี 2560-2561 การจัดแสดงในส่วนของการจัดการที่เหมาะสม ปลอดภัย ได้มาตรฐาน (Right cultivation) โดยเป็นการนำเสนอเทคโนโลยีโรงเรือนที่มีระบบควบคุมอัตโนมัติที่สามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นได้ จัดแสดงเครื่องจักรกลการเกษตรต่อพ่วงรถเทรลเลอร์ โดยสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม การสาธิตการทำถั่วงอกคอนโด โดย ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน การนำเสนอเกี่ยวกับสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ประกอบด้วย NPV (*nucleopolyhedrovirus*) Bt (*Bacillus thuringiensis*) และไส้เดือนฝอย โดยสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ และกองวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร นำเสนอในส่วนของปุ๋ยชีวภาพที่ประกอบด้วยจุลินทรีย์ที่มีชีวิตที่สามารถสร้างธาตุอาหารหรือช่วยให้ธาตุอาหารมีความเป็นประโยชน์ต่อพืช เช่น ปุ๋ยชีวภาพอาบัสคูลาร์ไมคอร์ไรซา ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม และปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์

ภายในงาน Horti ASIA 2018 ในครั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรยังได้จัดเสวนาวิชาการจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

1) เรื่อง "การใช้ระบบอัจฉริยะในการเพิ่มศักยภาพพืชสวนไทย" ซึ่งเป็นการบรรยายเกี่ยวกับการใช้ระบบอัจฉริยะ เช่น การใช้อุปกรณ์ IT เข้ามาช่วยในการจัดการ โดยในส่วนของภาครัฐ มหาวิทยาลัย และภาคเอกชน ให้เห็นถึงมุมมองหลากหลายในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดการในการทำเกษตรยุคใหม่

2) เรื่อง "แนวทางการพัฒนากล้วยไม้เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์" เป็นการบรรยายถึงสายพันธุ์กล้วยไม้ในประเทศไทยที่มีความหลากหลายทั้งพันธุ์ป่า พันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ลูกผสมใหม่ วิธีการในการอนุรักษ์พันธุ์เดิม รวมทั้งพัฒนากล้วยไม้ที่มีความน่าสนใจในอนาคตต่อไป

3) เรื่อง "Plant factory โรงงานผลิตพืช มิติใหม่เกษตรไทย" เป็นการเสวนาที่เน้นไปถึงเทคโนโลยีการปลูกพืชในระบบปิด ที่มีการนำหลักการให้แสง LED ที่ความยาวคลื่นต่าง ๆ กันมาใช้เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตในพืช เรียกว่า plant factory with artificial lighting (PFAL) เน้นพืชผักเป็นหลัก จากวิทยากรที่มีความรู้ประสบการณ์การปลูกพืชในระบบนี้ ทั้งในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เข้ารับฟังเสวนา

การประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน ครั้งที่ 1 หรือ 1st ASEAN Coffee Industry Development Conference: ACID 2018 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-17 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมา ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ เฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการประชุมนานาชาติที่มีการขับเคลื่อนกาแฟในภูมิภาคอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นผู้นำการผลิตและการค้ากาแฟคุณภาพ ก้าวไกลสู่ตลาดโลก เป็นความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ สมาคม และภาคเอกชน ซึ่งกรมวิชาการเกษตร โดยสถาบันวิจัยพืชสวนและสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการประชุมครั้งนี้

ภายในงานได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการกาแฟทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพูดคุย และรับฟังความรู้ทางวิชาการที่ทันสมัย จากผู้เชี่ยวชาญด้านกาแฟ มีการแข่งขันการชงกาแฟระดับอาเซียน รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่หลากหลายของผู้ผลิตกาแฟตลอดทั้งห่วงโซ่

พิธีเปิดการประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน ครั้งที่ 1

ตั้งแต่ต้นน้ำกลางน้ำ และปลายน้ำ ส่วนการจัดนิทรรศการด้านวิจัยให้ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐและสมาคมต่าง ๆ และการแสดงสินค้าในอุตสาหกรรมกาแฟ รวมถึงการออกร้านกาแฟชื่อดังจากจังหวัดเชียงใหม่และทั่วทั้งภาคเหนือ จึงนับว่าการประชุมครั้งนี้เป็นเวทีสำคัญแห่งการแลกเปลี่ยนแนวคิดใหม่ ๆ การสร้างแรงบันดาลใจในการทำธุรกิจ และเป็นหนึ่งโอกาสสำคัญที่ผู้ประกอบการจะได้พบปะคู่ค้าธุรกิจในภูมิภาคอาเซียน

งานมหกรรมพืชสวนโลก ราชพฤกษ์ 2554

ยุคของการเปลี่ยนแปลงของระบบเกษตร...

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ถือว่าเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร ระบบการทำเกษตรกรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนรวมถึงการทำเกษตรในประเทศไทย ในยุคปัจจุบันการทำเกษตรมีการพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาร่วมใช้กับเครื่องจักรกลทางเกษตร ทั้งระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร ระบบเซ็นเซอร์ รวมถึงการใช้ระบบเทคโนโลยี IoT (Internet of Thing) เข้ามาร่วมกับระบบเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ รวมถึงการพัฒนาการนำระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI เช่น หุ่นยนต์ เข้ามาช่วยทำการเกษตรเพื่อลดต้นทุนต่าง ๆ นำเทคโนโลยีอย่างโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยควบคุมแทนการจับเครื่องใช้ทางเกษตร สั่งการได้ด้วยปลายนิ้ว รวดเร็วและแม่นยำ ทำเกษตรแบบประหยัดทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นในยุคแห่งการสื่อสารในปัจจุบันนี้ เกษตรกรจึงจำเป็นต้องผันเปลี่ยนตัวเองให้เป็น Smart Farmer ไปตามยุคสมัย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเกิดการแข่งขันในตลาดการค้าสูงมาก โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรในกลุ่มพืชสวนทั้งผักและผลไม้ก็ได้รับผลกระทบค่อนข้างมากเช่นเดียวกันกับสินค้าเกษตรอื่น ๆ ดังนั้นจึงต้องมีการวิจัยและพัฒนาพืชสวนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสมุนไพรและเครื่องเทศ และพืชอุตสาหกรรม ให้มีศักยภาพในการแข่งขันและส่งออก การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการผลิตพืชสวนอย่างต่อเนื่องและรองรับระบบการผลิตภาคเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นยุคเกษตรอัจฉริยะให้ทันการณ์ด้วย

ไม่ว่าเราจะอยู่ในการผลิตภาคเกษตรในยุคใดนั้น... งานวิจัยต่าง ๆ จะสำเร็จและเกิดประโยชน์นั้นจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในรูปแบบที่มีความหลากหลายต่างกันออกไป และหนึ่งในความสำเร็จของผลงานวิจัยที่ไม่ขึ้นหิ้ง คือ การนำไปใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัยที่ผ่านการรับรู้นั่นเอง ***ซึ่งกรมวิชาการเกษตรโดยสถาบันวิจัยพืชสวนจะประสานและร่วมมือกับทางสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ในการดำเนินการและร่วมจัดกิจกรรมด้านพืชสวนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างทั้งบุคลากรและวงการพืชสวนไทยให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงตลอดไป***

มหกรรม
พืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ

ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา
กรรมการที่ปรึกษาสมาคมพืชสวน

ผู้เขียนขอแสดงความยินดีที่ "สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย" ได้มีอายุยืนยาวมาถึง 35 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดังกล่าว สมาคมพืชสวนฯ ได้มีกิจกรรมเกี่ยวกับพืชสวนเป็นอเนกอนันต์ และที่นับว่าโดดเด่นที่สุดกิจกรรมหนึ่ง คือ การเป็นผู้ที่เสนอให้มีการจัดงาน "มหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ ราชพฤกษ์ 2554" ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการของสมาคมพืชสวนฯ ครั้งหนึ่ง (นานมาแล้ว) ผู้เขียนในฐานะที่ปรึกษาของสมาคมฯ ได้เป็นผู้เสนอให้สมาคมพืชสวนฯ ดำเนินการเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านกรมวิชาการเกษตร ให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงาน "มหกรรมพืชสวนโลก" ขึ้น ทั้งนี้เพราะมีความประทับใจในประโยชน์ที่ประเทศเจ้าภาพได้รับ จากการที่ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมงานมหกรรมพืชสวนโลกในหลาย ๆ ประเทศ

หลังจากที่ได้มีการอภิปรายถึงประโยชน์และข้อดีข้อเสียของการจัดงานดังกล่าว ที่ประชุมฯ ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ประเทศไทยดำเนินการจัดงานดังกล่าว โดยผู้เขียนได้เสนอแนะให้ใช้ชื่องานว่า "ราชพฤกษ์ 2549" ทั้งนี้เพราะ "ราชพฤกษ์" หมายถึงต้นไม้ของพระราชา ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของงานที่ต้องการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวาระที่ทรงครองราชย์ที่ยาวนานถึง 60 ปี และเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา นอกจากนี้ ราชพฤกษ์ยังเป็นต้นไม้ประจำพระองค์อีกด้วย

มหกรรมพืชสวนโลก เฉลิมพระเกียรติ "ราชพฤกษ์ 2549" เป็นการจัดงานเกี่ยวกับพืชสวนในระดับนานาชาติ **ครั้งแรกในประเทศไทย** ที่มีระยะเวลาการจัดงานยาวนานที่สุดถึง 92 วัน คือ ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549-31 มกราคม 2550 โดยรัฐบาลไทยได้มอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักในการจัดงานบนพื้นที่ 470 ไร่ ของศูนย์วิจัยเกษตรหลวงตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่จัดงานที่มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา เพื่อวัตถุประสงค์หลัก คือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) ในสองวาระสำคัญ ได้แก่ ในวาระที่พระองค์ทรงครองราชย์ครบ 60 ปีใน พ.ศ. 2549 และในวาระที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี 2550 มีมิตรประเทศต่าง ๆ มาร่วมจัดงานถึง 30 ประเทศ

ระยะเวลาของการจัดงาน "ราชพฤกษ์ 2549" (Royal Flora Ratchaphruek 2011) ตลอด 92 วัน มีประชาชนจากจังหวัดต่าง ๆ และชาวต่างประเทศเข้าชมงานเป็นจำนวนมาก ไม่ต่ำกว่าวันละ 30,000 คน และเมื่องานสิ้นสุดลง ปรากฏว่ามีผู้เข้าชมงานกว่า 3.8 ล้านคน เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้เกือบเท่าตัว และมีข้อมูลยืนยันจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ว่า ผลจากการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ครั้งนี้ทำให้มีเงินหมุนเวียนในจังหวัดเชียงใหม่กว่า 23,000 ล้านบาท

วันเวลาได้ผ่านไปเกือบ 5 ปี ผู้เขียนได้มีความคิดผุดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งว่าเราน่าจะจัดงานมหกรรมพืชสวนขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ทำนองเดียวกันกับที่หลายประเทศได้จัดงานทำนองเดียวกันนี้ ต่อเนื่องกัน ทุก ๆ ระยะเวลา 5 ปี ถึง 10 ปี จึงเสนอให้สมาคมพืชสวนฯ ดำเนินการเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ประเทศไทย

จัดงาน "มหกรรมพืชสวนโลก เฉลิมพระเกียรติฯ "ราชพฤกษ์ 2554" ขึ้นอีกวาระหนึ่ง

การจัดงานในครั้งนี้เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) เนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ด้วยการเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการเกษตร และพระอัจฉริยภาพในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รับทราบอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในวันที่ 12 สิงหาคม 2555 และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระราชอิสริยยศในขณะนั้น) เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 60 พรรษา ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2555 อันเป็นการแสดงออกซึ่งความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในโอกาสอันเป็นมหามงคลสมัยเช่นนี้

การจัดงาน "มหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2554" (The International Horticultural Exposition: Royal Flora Ratchaphruek 2011) เป็นการจัดงานนิทรรศการพืชสวนระดับนานาชาติครั้งที่ 2 ของประเทศไทย ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2554- 14 มีนาคม 2555 เป็นระยะเวลา 92 วัน บนพื้นที่ 470 ไร่ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถานที่เดียวกันกับงานมหกรรมพืชสวนโลกครั้งที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ นอกจากเพื่อเฉลิมพระเกียรติ 3 พระองค์ ใน 3 วโรกาสสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีเป้าหมายเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีด้านพืชสวน ในการมีส่วนช่วยลดปัญหาโลกร้อน ด้วยการสร้างทัศนคติ "สีเขียว" หรือ "ขจีทัศน์" (Greenitude)

ทั้งนี้ผู้เขียนเป็นผู้เสนอแนวคิด (Theme) ของการจัดงานครั้งนี้ว่า "การลดภาวะโลกร้อนเพื่อรักษาดาวเคราะห์โลก และปรับปรุงคุณภาพชีวิต" (Greenitude : Reducing Global Warming to Save Planet Earth and to Improve the Quality of Life) ร่วมสร้างสรรค์แนวคิดรักษ์โลก ตระหนักถึงการช่วยกันลดภาวะโลกร้อนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของมนุษยชาติ โดยยึดหลัก 3 Gs

และ 3 Rs กล่าวคือ 3 Gs (Greenery, Garden, Generation) ได้แก่การปลูกฝังทัศนคติ "ขจีทัศน์" (Greenitude) เพื่อให้คนมีความรักโลกสีเขียว (Greenery) และสวน (Garden) ผ่านการชมงานและเรียนรู้ ในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ "ราชพฤกษ์ 2554" จากรุ่นสู่รุ่น (generation) อย่างยั่งยืน และ 3 Rs (Reuse, Reduce, Recycle) ได้แก่การการสร้างจิตสำนึกส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ด้วยการใช้ซ้ำ (Reuse) ลดการใช้ (Reduce) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญเร่งด่วนในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ระยะเวลาของการจัดงาน "ราชพฤกษ์ 2554" (Royal Flora Ratchaphruek 2011) ตั้งแต่ 14 ธันวาคม 2554-14 มีนาคม 2555 รวม 92 วัน โดยมีขนาดพื้นที่จัดงาน 470 ไร่ มีองค์กรจาก 31 ประเทศ และ 2 องค์กรระหว่างประเทศเข้าร่วมในการจัดงานดังกล่าว โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การประกวดสวนนานาชาติในอาคารและนอกอาคาร การประกวดไม้ดอกไม้ประดับ และมีการประชุมวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติตลอดเวลาการจัดงาน ซึ่งถือเป็นกิจกรรมทางวิชาการที่สำคัญของวงการพืชสวน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจากนานาประเทศมาเป็นผู้บรรยายในการประชุมระดับนานาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระดับสากล ทั้งเรื่องการผลิต การจัดการ และการขนส่ง รวมทั้งสิ้น เป็นจำนวน 14 การประชุมนอกจากนี้ ยังมีการประชุมระดับชาติ อีก 7 การประชุม

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีส่วนแสดงพิเศษ เช่นการแสดงวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ และองค์กรในประเทศอีกจำนวนหนึ่ง เช่น (1) **การแสดงม่านน้ำ** ซึ่งเป็นการฉายภาพแสงสีขึ้นไปปรากฏบนฉากหลังของสายน้ำพุ ในชื่อของมหัศจรรย์พลังสีเขียว (2) **การแสดงพาเหรด** ที่มีชื่อชุดว่า Electric Parade of Royal Flora 2011 ซึ่งประกอบด้วย 9 ขบวน (3) **สวนแสงแห่งจินตนาการ** เป็นการแสดงที่เนรมิตดวงไฟนับล้านดวงกับผีเสื้อเรืองแสงที่เต้นระบำพร้อมเสียงดนตรี มีใบไม้เรืองแสงแบบ interactive ที่สามารถเปลี่ยนไปตามจังหวะการเคลื่อนไหวควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พร้อมกับทุ่งดอกไม้โซลาเซลล์ที่ทำหน้าที่เก็บแสงในช่วงกลางวัน เพื่อนำไปใช้เป็นพลังงานแสงสว่างในเวลากลางคืน (4) **สวนเยาวชนรักษ์โลก** ซึ่งเป็นพื้นที่ให้เยาวชนสนุกตื่นเต้นไปกับสื่อผสมสุดสร้างสรรค์และ interactive ที่ทันสมัย (5) **กระเช้าลอยฟ้าราชพฤกษ์**

ที่สูง 42 เมตร จำนวน 27 กระเช้า จุได้กระเช้าละ 4-6 คน โดยมีจานหมุนจากตรงกลาง เพื่อให้สามารถชมทิวทัศน์ภายในบริเวณงานในมุมสูง และเป็นมุมมองที่สวยที่สุด โดยผู้ชมสามารถเห็นพรมดอกไม้ และต้นไม้เต็มพื้นที่เบื้องล่าง ทั้ง 470 ไร่ ทั้งในบรรยากาศกลางวันที่เต็มไปด้วยสีสันของดอกไม้ และยามค่ำคืนที่ประดับตกแต่งด้วยแสงไฟหลากสี

การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จาก (1) การสร้างสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างประเทศ (มีประเทศต่าง ๆ 31 ประเทศ และ 2 องค์กรต่างประเทศเข้าร่วมจัดสวนและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงาน) (2) การแสดงศักยภาพของประเทศไทยในการจัดงานมหกรรมระดับโลก (มีการออกแบบภูมิสถาปัตย์ ความสวยงามและความหลากหลายของพันธุ์พืชสวนที่ได้รับการคัดสรร ดูแล และจัดเปลี่ยนตลอดระยะเวลาจัดงาน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ และความพร้อมของประเทศไทยต่อการจัดงานนิทรรศการระดับโลก (3) สร้างโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านพืชสวนอย่างยั่งยืน จากการที่งานนี้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนเขตร้อนกว่า 3 ล้านต้น มีการแสดงเทคโนโลยีการผลิตพืชสวนและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (4) การแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการพืชสวนระดับนานาชาติผ่านทางการจัดการสัมมนานานาชาติจำนวนหลายสิบเรื่อง ซึ่งผู้เขียนเอง ได้เป็นประธานจัดขึ้น 3 เรื่อง คือ (1) International Symposium on Medicinal and Aromatic Plants (15-18 November 2011) (2) International Symposium on Tropical and Subtropical Fruits (29 November-2 December 2011) และ (3) International Symposium on Orchids and Ornamental Plants (9-12 January 2012) และได้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการของรายงานการประชุมทั้งสามเรื่อง

มีผู้เข้าชมงานมหกรรมพืชสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 เกินเป้าหมายที่กำหนด โดยเฉพาะเยาวชนเข้าไปเรียนรู้สาระสำคัญต่าง ๆ ภายในงานเป็นจำนวนมาก ทั้งพระราชกรณีกิจของทั้ง 3 พระองค์ ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ พืชพรรณนานาชนิด ทั้งภายใน และต่างประเทศที่นำมาจัดแสดง รวมทั้งเรื่องราวการนำเสนอเกี่ยวกับโลกร้อน ซึ่งเป็นแนวคิดของงานครั้งนี้ด้วย

เมื่องานสิ้นสุดลง ปรากฏว่า มีผู้เข้าชมงาน 2,237,555 คน เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดอีกเช่นกัน

ผู้เขียนจึงมีความภาคภูมิใจที่เป็นผู้มีส่วนในการริเริ่ม และมีส่วนร่วมกับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยผลักดันให้มีการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกในประเทศไทยถึง 2 ครั้ง

บทบาท
ของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ต่อการคุ้มครองพันธุ์พืช

สุพล ธนูรักษ์

การให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศไทย เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจาก องค์การการค้าโลก (WTO) ได้มีการเปลี่ยนแปลงปฏิญญาว่าด้วยสิทธิที่มีต่อทรัพยากรชีวภาพของโลก โดยเดิมกำหนดให้เป็นของมวลมนุษย์โลก แต่การกำหนดดังกล่าวได้ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับประเทศที่มีทุน มีเทคโนโลยีต่ำกว่า ดังนั้นจึงได้เปลี่ยนแปลงใหม่ ให้เป็น **"สิทธิที่มีต่อทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นใด ให้เป็นของประชากรในท้องถิ่นนั้น"**

ภาพประกอบจาก : สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

จากผลของการเปลี่ยนแปลงปฏิญญาดังกล่าว จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้ทำการพัฒนากฎหมายของตนเองขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองทรัพยากรชีวภาพของประเทศ ประเทศไทยก็ได้ทำการพัฒนากฎหมายขึ้นเช่นกัน ซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2542 เป็นต้นมา โดย พ.ร.บ.ฉบับนี้ ได้บัญญัติให้คุ้มครองกับพันธุ์พืช 4 ประเภท ที่ประกอบด้วย

พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น : หมายถึง พันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ภายในราชอาณาจักรและไม่เคยจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตาม พ.ร.บ.นี้

พันธุ์พืชป่า : หมายถึงพันธุ์พืชที่มี หรือเคยมีอยู่ในประเทศตามสภาพธรรมชาติ และยังมิได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป : หมายถึงพันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศ หรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และให้หมายความถึงพันธุ์พืชที่ไม่ใช่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น หรือพันธุ์พืชป่า

พันธุ์พืชใหม่ : หมายถึงพันธุ์พืชที่ไม่เคยมีการนำส่วนขยายพันธุ์พืชมาใช้ประโยชน์ ทั้งในและนอกราชอาณาจักรเกินกว่าหนึ่งปี ก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน และต้องมีความแตกต่างจากพันธุ์พืชอื่นที่ปรากฏอยู่ในวันยื่นขอจดทะเบียน

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้เข้าไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศไทย นับตั้งแต่เริ่มมีการยกร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ จนกระทั่งถึงขั้นตอนการมีผลบังคับใช้ ซึ่งการดำเนินการในช่วงนี้ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้มี **ดร.อนันต์ ดาโลดม** นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เข้าไปมีบทบาทในการให้การสนับสนุน โดยในขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ต่อมาภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว ก็ได้มี **ดร.สุรพงษ์ โกสิยะจินดา** ที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เข้าไปเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2555 ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นดำเนินงานตามกฎหมาย ภาระกิจส่วนใหญ่ จึงเป็นการพัฒนากฎ ระเบียบ และการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555-2562 ได้มี **นายสุพล ธนูรักษ์** กรรมการกลางสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เข้าไปร่วมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช ซึ่งในช่วงนี้จะมีภาระกิจที่สำคัญ คือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย การปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมระเบียบ ข้อบังคับ และได้รับเชิญเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษากับคณะวิจัยที่กรมวิชาการเกษตรว่าจ้างให้ทำการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายและกฎระเบียบให้มีความสอดคล้อง และบรรลุสู่เป้าหมายของประชาคมอาเซียนในปี 2558 ตลอดจนได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในการให้ข้อคิดเห็นต่อร่างแก้ไข พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืชให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสหภาพระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (International Union for the Protection of New Varieties of Plants : UPOV)

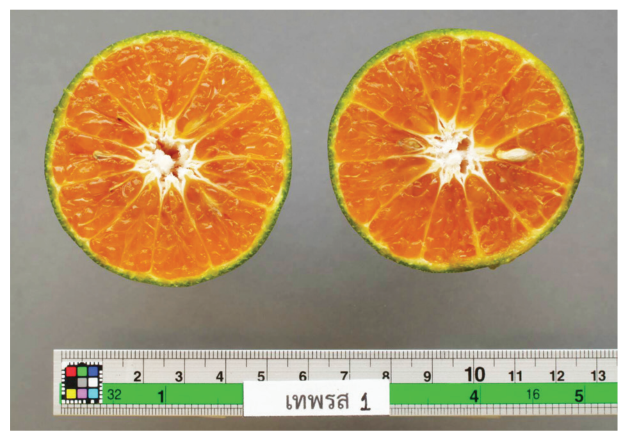

โดยยกร่างแก้ไข พ.ร.บ. ดังกล่าวนี้ ได้รับการวิเคราะห์วิจารณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในหลายประเด็น เช่น ประเด็นการขยายเวลาการคุ้มครองพันธุ์พืช ประเด็นการเก็บรักษาพันธุ์พืชไว้เพื่อปลูกต่อของเกษตรกร ทั้งในแง่มุมที่สนับสนุนและคัดค้าน ซึ่งมูลเหตุประการสำคัญที่ทำให้เกิดความเห็นต่างนั้น คาดว่าจะมีพื้นฐานมาจากการประเมินศักยภาพของนักปรับปรุงพันธุ์พืช และเงินทุนเพื่อการวิจัย ตลอดจนเพื่อการพัฒนา ขยายพันธุ์พืชของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยฝ่ายที่ประเมินว่าไทยมีศักยภาพไม่ด้อยกว่าต่างประเทศก็จะให้การสนับสนุน ส่วนอีกฝ่ายที่ประเมินว่าไทยมีศักยภาพด้อยกว่าก็จะคัดค้าน ดังนั้นร่างแก้ไข พ.ร.บ.ดังกล่าว จึงต้องถูกนำกลับมาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ยังได้มีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนให้**ส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส** ได้รับการจดทะเบียนให้**เป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ของชุมชนคุ้งบางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ซึ่งนับเป็นพืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นพืชแรกของประเทศไทย และเป็นเพียงพืชเดียวที่ได้รับการจดทะเบียนในขณะนี้** โดยเมื่อปี พ.ศ. 2559 **รศ.วิจิตร วังใน** ที่ปรึกษาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้รับเชิญเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบลักษณะสัณฐาน ซึ่งท่านได้ให้คำรับรองว่า **ส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส** มีความแตกต่างจากพันธุ์อื่น ตลอดจนได้ให้ชื่อวิทยาศาสตร์ของส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรสเป็น *Citrus reticulata* ‘Thepparot’ จนกระทั่งนำไปสู่การได้รับความเห็นชอบให้จดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 โดยมีอายุการคุ้มครอง 17 ปี

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่า สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ได้เข้าไปมีบทบาท ให้การสนับสนุนในการอนุรักษ์ พัฒนา และคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศไทย ตั้งแต่เริ่มต้นที่มีการพัฒนากฎหมาย และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนประโยชน์แก่ประเทศชาติโดยรวม จึงนับเป็นความภาคภูมิใจ ในผลการดำเนินงานอีกประการหนึ่งของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

My Short Membership to HSST

Robert Dixon

Hello, "Sawatdee Khrap". Before I relate my experiences with HSST (Horticultural Science Society of Thailand), I think a little introduction about myself would be relevant.

I am retired and reside in Thailand, I am a Marine Engineer by profession. During my working life as a Marine Engineer I have worked for many different countries, British, Dutch, Iranian, Japanese and Hong Kong Chinese. So being a Farang in Thailand is not so strange to myself.

Prior to my retirement I worked in the Gulf of Thailand on the Tantawan Oil Field for 7 years.

On retirement I decided to live in Thailand, I like the Thai people, Thai weather and of course the Thai food. My wife and I lived in Moo Baan Nakkila (หมู่บ้านนักกีฬา) at first before moving to Mantana Village (หมู่บ้านมัณฑนา) in 2006.

After moving to Mantana Village I made many new friends, one of which is Dr. Ananta Dalodom. During one of my conversations with Dr. Ananta, my wife and I were invited to join the Society.

What a wonderful opportunity that has turned out to be.

We have made many new friends and that has been only the beginning.

Like many other people, retirement means huge change in lifestyle. I found that I needed a new interest in my life after over 40 years of engineering. After joining the Society I decided that Horticulture would be a very interesting project as I have always had an interest in gardening.

With the Society I have travelled to many different parts of Thailand and met different people, seen how the Thai culture changes in the various provinces which I have visited. The variety of different fruits and vegetables produced and how hard the farming community works.

As well as being a member of HSST I became a member of the Coconut Society and the ICDF Alumni Society (สมาคมศิษย์เก่าไต้หวัน), this has further increased my knowledge of Thailand and South East Asia.

One of Dr. Ananta's various projects is support for education in his home town (มูลนิธิอนันต์ ดาโลดม โรงเรียนเคียนซาพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี). While making a small donation to his foundation I had the chance to visit the school, in which I was really astounded. On our visits we were made very welcome and the school staff were very enthusiastic with the various projects which the school was carrying out, especially the Music Department. The school's musicians have also had some success in various competitions in Thailand. It is very interesting that while making a small donation to the foundation you can see how your donation helps the students, I also receive a hand produced thank you card every year from the student.

What wonderful manners in this modern world! A real credit to the school!

There are so many highlights I can mention during my short membership to HSST

The visit to the Flower Festival in Chiangmai.

The visits to Wang Nam Keaw to see the many different projects carried out.

To name the first two which came to mind, also the many social events which I have had the pleasure to attend.

Finally I would like to thank all members of the Societies for making me welcome.

ความทรงจำที่ดี

35 ปี สมาคมพืชสวนฯ

กนกรัตน์ สิทธิพจน์

สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยจะมีอายุครบ 35 ปี ในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 หากเปรียบกับมนุษย์ก็จะผ่านร้อนผ่านหนาวมาพอสมควร มีวุฒิภาวะ วัยวุฒิ คุณวุฒิ พร้อมที่จะมีครอบครัวและเริ่มต้นในเส้นทางชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยก็เฉกเช่นเดียวกัน ผ่านการทำงานวิชาการพืชสวนในด้านต่าง ๆ ด้วยการจัดสัมมนาทางวิชาการ จัดประชุม ร่วมจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนกับหน่วยงานต่าง ๆ หรือจัดงานเฉพาะพืช เช่น จัดงานกล้วยไม้ **Siam Paragon Bangkok Royal Orchid Paradise** ซึ่งสมาคมฯ ได้ร่วมกับศูนย์การค้าสยามพารากอน สมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมกล้วยไม้ต่าง ๆ ซึ่งได้จัดงานมาถึง 10 ครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2559 ประสบความสำเร็จในทุกครั้งที่ดำเนินงาน

นอกจากนั้นยังได้ร่วมจัดงานกับมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี ณ อุทยาน ร.2 อำเภออัมพวา จังหวัดสุมทรสงคราม ร่วมเป็นหน่วยงานสนับสนุนในการจัด**ประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติตั้งแต่ครั้งที่** 1 ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งกรมวิชาการเกษตรเป็นเจ้าภาพหลัก และ ครั้งล่าสุด ครั้งที่ 18 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นเจ้าภาพจัดประชุมระหว่างวันที่ 5-7 พฤศจิกายน

พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา ณ โรงแรมริชมอนด์ สไตลิช คอนเวนชั่น จังหวัดนนทบุรี ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการ**จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกราชพฤกษ์ 2549** ภายใต้แนวคิด **เพื่อแสดงความรักสู่มนุษย์ชาติ** ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 - 31 มกราคม 2550

งานราชพฤกษ์ 2549 ถือเป็นของขวัญอันยิ่งใหญ่และล้ำค่าที่คณะผู้จัดงานและปวงชนชาวไทยได้ร่วมกันเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงครองราชย์ครบ 60 ปี ในปี พ.ศ. 2549 และทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษาในปี พ.ศ. 2550 เป็นความภาคภูมิใจที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดงาน ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง และข้าพเจ้าได้เดินทางไปร่วมรับมอบรางวัลเหรียญทองที่สมาคมพืชสวนระหว่างประเทศมอบให้ประเทศไทยในระหว่างการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ AIPH ใน วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2550 ณ เมืองไบรตัน ประเทศอังกฤษ ด้วย และในการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2554 สมาคมได้ร่วมสร้างสวนในแนวคิด **"สวนสร้างแนวคิด เพื่อชีวิตที่ยั่งยืน"** โดยนำไม้ไผ่มาทำเป็นโครงสร้าง ผู้มาชมสวนสามารถนำไปปฏิบัติที่บ้านได้

นอกจากนั้นสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้ไปจัดงานมหกรรมพืชสวนในต่างประเทศ ณ กรุงไทเป สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2554 โดยจัดสวนไทยในแนวคิด **The Serenity in Amazing Thai garden ความสุขสงบอันมหัศจรรย์ในสวนไทย** เมื่อสิ้นสุดการจัดงานสวนของไทยได้รับรางวัลเกียรติยศพิเศษ (Special Honor Award) และรางวัลผู้ชมงานชื่นชอบสวนอันดับ 3 (Visitor's Favorite Garden Award Top 3) ถือเป็นเกียรติยศของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยครั้งแรกในต่างแดน

จากรูปแบบของงานต่าง ๆ ที่ **คุณลักขณา นะวิโรจน์** อุปนายกสมาคมฯ และกรรมการอาวุโสบริษัทเดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (ในขณะนั้น) ได้พบเห็นและร่วมด้วยช่วยกันในการดำเนินงานจึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจไปใช้ในการ**จัดสวนที่ Flora Park โครงการฟ้าประทาน ฟาร์ม** อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ยังมีอีกหลายกิจกรรมที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้ร่วมสนับสนุนทำคุณประโยชน์ ให้แก่สังคมและที่ยิ่งใหญ่ไม่แพ้กิจกรรมใดทั้งปวง โดยร่วมกับบริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์ จำกัด จัดประชุมเรื่อง**การพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน ครั้งที่ 1** เมื่อวันที่ 14-17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสมาคมฯ ได้จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กาแฟปี 2560-2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นผู้นำการผลิตและการค้ากาแฟคุณภาพในภูมิภาคอาเซียนให้ก้าวไกลสู่ตลาดโลกภายใต้เอกลักษณ์กาแฟไทย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาโอกาสในธุรกิจกาแฟให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกาแฟของไทยในการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ สมาชิกอาเซียน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การแปรรูปกาแฟ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ หมายถึงเกษตรกรผู้ปลูกจนถึงผู้บริโภคกาแฟ

นอกจากนั้นสมาคมฯ ยังเป็นแรงผลักดันในเรื่องการทำการเกษตรโดยยึด**หลักของ GAP การทำเกษตรดีที่เหมาะสม** (Good Aglicultural Practice) ซึ่งโครงการนี้เริ่มในปี 2542 จากแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลของ**นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย (นายอนันต์ ดาโลดม)** ในสมัยที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ปัจจุบันสมาคมฯ ได้ร่วมเป็นพันธมิตรกับเครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย (GAP Net) เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรของไทยให้มีความปลอดภัยมั่นคงและยั่งยืนตามมาตรฐานและเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริโภค ซึ่งต้องมีการเสนอข้อมูลและความคิดเห็นด้านการเกษตรที่มีแหล่งอ้างอิงเชิงวิทยาศาสตร์เชื่อถือได้ ดังเช่น สารเคมีเกษตร 3 ชนิด ได้แก่ สารพาราควอต ไกลไฟเซต และคลอร์โพริฟอส ซึ่งเป็นสารเคมีที่มีการถกเถียงในแวดวงการเกษตรของไทยเป็นข่าวต่อเนื่องจะยกเลิกการใช้ ซึ่งมีทั้งเห็นด้วยและคัดค้าน ต่างคนต่างความคิด อะไรที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์กับสังคมในทุกภาคส่วน สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยจะเป็นแหล่งบริการความรู้ สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและร่วมมือในการค้นคว้าและวิจัยปัญหาแนวทางการเกษตร โดยเฉพาะพืชสวนให้เป็นที่ประจักษ์มีความชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ที่สมาคมได้กำหนดไว้ทุกประการ

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานสำคัญ ๆ ที่สมาคมฯ ได้ดำเนินงานมาตลอด 35 ปี ข้าพเจ้าได้ประสบและร่วมงานมาตลอดเพราะอยู่ในแวดวงตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสมาคมโดยนายกคนแรกคือ **ดร.ยุกติ สาริกะภูติ** ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และเลขาธิการสมาคมคนแรกคือ **นายกำธร เดชสกุลธร** และคนต่อมา **นายประกิจ ดวงพิกุล** เป็นหัวหน้ากลุ่มงานไม้ผล สถาบันวิจัยพืชสวน ตึกที่ทำการสมาคมปัจจุบันนี้เคยเป็นตึกที่ทำงานของ**ฝ่ายฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีของสถาบันฯ** ข้าพเจ้าต้องนั่งปฏิบัติงานที่ตึกนี้ เมื่อคณะกรรมการสมาคมฯ มาประชุมก็ได้เห็นและช่วยบริการอย่างเต็มที่เสมอเพราะในช่วงเวลานั้นหัวหน้าฝ่ายฯ คือ **นายประทีป กุณาศล** ร่วมเป็นกรรมการเข้าประชุมอยู่ด้วย และด้วยความเป็นเด็กที่เพิ่งทำงานไม่นาน บางครั้งข้าพเจ้าจะต้องเข้าประชุมแทน

เมื่อวันเวลาผ่านไปมีความก้าวหน้าทางหน้าที่ราชการ และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีและรองเลขาธิการสมาคม ทำให้ต้องเข้าประชุมแทนผู้อำนวยการสถาบันฯ แทบทุกครั้ง

ต่อมาในปี 2550 ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเลขาธิการสมาคม ซึ่งจะต้องเข้าร่วมประชุมในทุกเดือนได้พบกรรมการผู้ใหญ่หลายท่าน ได้แก่ **อาจารย์เกษม จันทร์ประสงค์ รศ.วิจิตร วังใน ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา คุณหญิงประไพศรี พิทักษ์ไพรวัน นายกองเอก เปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช คุณวรเทพ สุภาดุลย์ และ Mr.Robert Dixon** เป็นต้น ได้เห็นความตั้งใจและความมุ่งมั่นที่จะให้สมาคมฯ เป็นที่รู้จักและยอมรับโดยดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อวงการพืชสวนให้มากที่สุด

สมาคมฯ ได้มีการพิมพ์**วารสารสมาคมฉบับแรกปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2529** ซึ่งรูปเล่มในฉบับก่อน ๆ ก็ยังเป็นขนาด A4 และมีบทความวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากอาจารย์ภาควิชาพืชสวน นักวิชาการของกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นการบูรณาการทำงานที่ดี จะเห็นว่าสมาคมฯ ได้ร่วมดำเนินการจัดประชุม/สัมมนากับกรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีภาครัฐ ภาคเอกชน ให้ความสนับสนุนด้วยดี **ปัจจุบันมีข่าวสารสมาคมฉบับปีที่ 34 แล้ว** ซึ่งได้มีการพัฒนา ปรับปรุงเป็นรูปเล่มที่สวยงามและทันสมัยด้วยความรักและตั้งใจทำของสาราณียกรที่ชื่อ **พรรณนีย์ วิชชาชู**

จะเห็นว่าสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยมีความเจริญเติบโตก้าวหน้าจนมี**อายุครบ 35 ปี ในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562** จึงเป็นความภาคภูมิใจอย่างมากที่ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสมาคมฯ ในทางที่ดีขึ้น เป็นสมาคมฯ ที่สังคม ตลอดจนผู้คนรู้จักและยอมรับ ประทับใจในการเสียสละของท่านนายกสมาคมที่ชื่อ **นายอนันต์ ดาโลดม** ตลอดจนท่านอาจารย์อาวุโสทุกท่านที่ร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการของสมาคมร่วมบริหารและมาร่วมประชุมทุกเดือน ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ทำให้**สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยเป็นสมาคมด้านวิชาการที่มีคุณค่าตราบเท่าทุกวันนี้** และกำลังจะมีวาระหรือปรากฏการณ์ที่อาจจะต้องดำเนินชีวิตใหม่ในวัย 35 ปี อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

เรื่องราว
จากชาวพืชสวน

สามบูรพาจารย์
แห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศาสตราจารย์ สมเพียร เกษมทรัพย์

ณ สถานีเกษตรกลางบางเขน

พ.ศ. 2482 : พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้าคณะราษฎร ได้มีดำริให้ย้าย **"วิทยาลัยเกษตรศาสตร์"** (แม่โจ้ จ.เชียงใหม่) มายัง **"สถานีเกษตรกลาง"** (บางเขน จ.พระนคร) ซึ่งได้สั่งการให้ **นายอินทรี จันทรสถิตย์** จัดซื้อที่ดินเตรียมการไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2481

สามเสือเกษตร

อีกทั้งแต่งตั้งให้หลวงสุวรรณ วาจกกสิกิจ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษประจำกรมเกษตรฯ เป็น ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกตำแหน่งหนึ่ง และปรับเปลี่ยนที่แม่โจ้เป็น **"โรงเรียนเตรียมเกษตรศาสตร์"** เพื่อ**เตรียมนิสิต**ให้วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ เกษตรกลางบางเขน..... ดังนั้นนักเรียน**เตรียมฯ รุ่นแรก** (พ.ศ. 2482-2484) จึงได้เป็น**นิสิตรุ่นแรก**ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในเวลาต่อมา มีอาทิ มรว.ชวนิศนดากร วรวรรณ ดร.สุวรรณ เกษตรสุวรรณ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ และนายเฉิด อนุสสรราชกิจ (พี่เขยของผู้เขียน).....เป็นต้น

คุณูปการของ "สามบูรพาจารย์" ผู้ยิ่งใหญ่

พ.ศ. 2482-2484 : สามบูรพาจารย์ (สามเสือเกษตร) ได้แก่ **หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ หลวงอิงคศรี กสิการ** และ **พระช่วงเกษตรศิลปาการ** ได้พยายามทุกวิถีทางในการผลักดันและยกระดับการศึกษาจากเดิมระดับอนุปริญญา หลักสูตร 3 ปี เป็นระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี... ในชั้นต้นได้เสนอขอเป็นคณะหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย... แต่ได้รับการปฏิเสธ ด้วยเหตุผลที่ว่า "งบประมาณไม่เพียงพอ" .....

อนุสาวรีย์สามบูรพาจารย์

นับเป็นวาสนา .....ที่ความมุ่งมั่นตั้งใจของสามบูรพาจารย์ ไปสอดคล้องกับ นายกรัฐมนตรี **จอมพล ป.พิบูลสงคราม** ซึ่งตระหนักถึงความสำคัญทางด้านการเกษตร ได้มีนโยบายให้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยที่เน้นการเรียนการสอนทางด้าน "เกษตร" เป็นหลัก..... คณะรัฐมนตรีได้มีมติ มอบหมายให้พระประกาศสหกรณ์ ปลัดกระทรวงเกษตรไปดำเนินการ..... พระประกาศสหกรณ์ จึงได้ตั้ง ศ.จรัด สุนทรสิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แม่โจ้ เป็นประธาน โดยมี อ.กวี วิสุทธารมณ์ อ.แทน อิงคสุวรรณ ครูใช้ ชัยฉ่ำ และอีก 2-3 คน เป็นกรรมการ

ศ.จรัด สุนทรสิงห์ ในฐานะนักเรียนนอกที่มีความสามารถรอบด้าน และทีมงานที่มากด้วยประสบการณ์ก็บรรลุเป้าหมายภายในเวลาเพียง 2 ปี กล่าวคือได้จัดทำหลักสูตรพร้อมคู่มือหลักสูตร และระเบียบการต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีการจัดการเรียนการสอนเป็นระบบหน่วยกิต เป็นมหาวิทยาลัยแรกในประเทศไทย.....จนสามารถรับนิสิตรุ่นแรกในปี พ.ศ. 2484 ที่สำคัญคือ ได้เสนอชื่อมหาวิทยาลัยแห่งนี้ว่า "**เกษตรศาสตร์**" ชื่อภาษาอังกฤษ "Kasetsart University"

ผู้ให้กำเนิดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2486 : จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้ยกฐานะ "**วิทยาลัยเกษตรศาสตร์**" และสถาปนาขึ้นเป็น "**มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**" มีฐานะเป็น "**กรม**" ในกระทรวงเกษตราธิการ โดยมี **หลวงสินธุ์ สงครามชัย** รมต.กระทรวงเกษตราธิการ ดำรงตำแหน่งอธิการบดี**คนแรก** และพระประกาศสหกรณ์ ปลัดกระทรวงฯ ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี (ตาม พรบ. มก. พ.ศ. 2486 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 2 กุมภาพันธ์ 2486) พลเรือเอกหลวงพรหมโยธี เป็นผู้รับสนองพระราชโองการ

ประสบเคราะห์กรรมแสนสาหัส

พ.ศ. 2487 : ด้วยเหตุที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ประสบเหตุทางการเมือง ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี **ทำให้** มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเพิ่งได้รับการยกฐานะและเป็นมหาวิทยาลัยฯ เพียงปีเดียว ต้อง**ประสบเคราะห์กรรมอย่างแสนสาหัส** ทั้งนี้เพราะ**เงิน**ที่ได้รับจาก**งบประมาณประจำปี**ไม่เพียงพอ อีกทั้งขาดครู ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนการฝึกหัด ตลอดจนขาดงบประมาณในการศึกษาค้นคว้าทดลอง.....

อธิการบดีคนแรกที่มาจากข้าราชการประจำ

พ.ศ. 2488 : หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ (ขณะดำรงตำแหน่ง**อธิบดีกรมปศุสัตว์**) ได้รับแต่งตั้งให้เป็น "**อธิการบดี**" ต่อจาก นายทวี บุณยเกตุ ตามมติของสภามหาวิทยาลัยฯ (นับเป็นอธิการบดีคนที่ 3 ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องยาวนานถึง 12 ปี) จนครบกำหนดเกษียณอายุ **พระช่วงเกษตรศิลปการ** ได้รับแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งอธิการบดีแทน (ตั้งแต่ 2 พฤษภาคม 2501) นับเป็นอธิการบดีคนที่ 4

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ

พระช่วงเกษตรศิลปาการ

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ

หลวงอิงคศรีกสิการ

สิ่งมหัศจรรย์ได้บังเกิดขึ้น

พ.ศ. 2491 : จอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้กลับมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อีกวาระหนึ่ง (วาระแรก ธันวาคม 2481-สิงหาคม 2487 ; วาระสอง เมษายน 2491-กันยายน 2500) **อธิการบดี**หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ จึงได้ทำบันทึกส่วนตัว ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2491 ไปยังนายกรัฐมนตรี ความสำคัญตอนหนึ่งว่า .... *เมื่อราว 5 ปีมาแล้วใน พ.ศ. 2486 ใต้เท้าได้ให้กำเนิดเด็กน้อยคนหนึ่ง มีชื่อว่า "มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ต่อมาไม่นานใต้เท้าก็จากเด็กนั้นไป ปล่อยให้อ่อนแอหิวโหยอยู่ตามลำพังบัดนี้ใต้เท้าได้กลับมาแล้ว ฉะนั้น ผมในฐานะพี่เลี้ยงของเด็กคนนั้น จึงใคร่ขอเรียนให้ใต้เท้าทราบเป็นการส่วนตัว ถึงสภาพอันน่าสงสารของเด็ก.....จึงใครที่จะเรียนขออาหาร ขอความรักเมตตากรุณาจาก**ใต้เท้าผู้ให้กำเนิด** เพื่อช่วยเด็กนั้นให้เติบใหญ่กล้าแข็ง สามารถทำประโยชน์ให้ประเทศชาติ สมความมุ่งหมายของใต้เท้าและเคียงบ่าเคียงไหล่กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของชาติอื่นเมืองอื่น.....* สุวรรณ วาจกกสิกิจ

ไม่น่าเชื่อว่า..... ผ่านไปเพียง 10 วัน จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้มีบันทึกจากทำเนียบรัฐบาล ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2491 ไปยังหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ความสำคัญตอนหนึ่งว่า..... *ผมได้รับทราบแล้ว ขอขอบคุณในการที่คุณหลวงได้เอาใจใส่ในการปรับปรุงมหาวิทยาลัยเป็นอันมาก ขอให้คุณหลวงตั้งงบประมาณปี พ.ศ. 2492 ไปให้เต็มที่ ผมยินดีจะ**สนับสนุนให้เป็นพิเศษ**.....* จอมพล ป. พิบูลสงคราม

อย่างไรคือความเป็นพิเศษของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ?

พ.ศ. 2493 : นอกเหนือจากงบประมาณประจำปีที่เพิ่มให้เป็นพิเศษแล้ว มหาวิทยาลัยฯ ยังได้รับ**สัมปทาน "การทำไม้สัก"** อีก 2 จังหวัด นั่นคือ ที่ จ.เชียงราย และ จ.แพร่ ซึ่งอธิการบดี ได้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) รับช่วงไปทำ โดยมีข้อตกลงในสัญญาว่ากำไรสุทธิแบ่งให้ อ.อ.ป. ร้อยละ 30 อีกร้อยละ 70 เป็นของมหาวิทยาลัยฯ.....ในปีแรก มหาวิทยาลัยฯ ได้เงินส่วนแบ่งมาสร้างหอพักนิสิตหลังละ 1 ล้านบาท 2 หลัง..... ในปีต่อ ๆ มา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ อ.อ.ป. จ่ายเงินอุดหนุนให้มหาวิทยาลัยฯ ปีละ 3 ล้านบาทแทน.....

ที่มาของหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2496 : ไม่น่าเชื่อว่าความ **"เป็นพิเศษ"** ที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เมตตาจัดให้หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ นั้น **แสนวิเศษ** เกินความคาดหมายจริง ๆ นั่นคือ กระทรวงเกษตร โดย พลตำรวจตรี ลม้าย อุทยานานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ได้มีบันทึก ลงวันที่ **4 กุมภาพันธ์ 2496** ไปถึง **เลขาคณะรัฐมนตรี** ความว่า..... *"ด้วยนายกรัฐมนตรีประสงค์ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มี**หอประชุม**ให้สมเกียรติ.....ควรเป็นตึก 3 ชั้น แบบตึกห้องประชุมที่ทำงานของสหประชาชาติ ถนนราชดำเนิน และ **สร้างเป็นแบบไทย** ให้มองเห็นเด่นเป็นสง่า จากด้าน*

ถนนพหลโยธิน..... **13 มีนาคม 2496** หลวงชำนาญอักษร เลขาคณะรัฐมนตรี ได้มีบันทึกแจ้งไปยัง **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง**ว่า *อนุมัติให้เริ่มก่อสร้างตึกหอประชุมฯ ได้ภายใน วงเงิน **3.5 ล้านบาท**..... "หากแต่มีความผิดพลาดในเรื่องของงบประมาณ....."* ดังนั้น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ พลตำรวจตรี ลม้าย อุทยานานนท์ จึงได้มีบันทึกทักท้วงไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดังนี้.... *"จำได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภายใน**วงเงิน 6 ล้าน**บาท **เป็นพิเศษ** จึงเรียนมาเพื่อโปรด**แก้ไข**ค่าก่อสร้างเป็น 6 ล้านบาท ให้ตรงตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย.....*

พ.ศ. 2497 : 18 เมษายน 2497 ได้มีการ**วางศิลาฤกษ์**อาคาร**หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** โดย **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** นายกรัฐมนตรี ผู้ซึ่งได้**กำหนด**แบบอาคารหลังดังกล่าวนี้เอง ส่วนสถาปนิก**ผู้ออกแบบ**คือ นายศิริชัย นฤมิตรเรขา

แลนด์มาร์คที่โดดเด่นเป็นสง่า บนถนนพหลโยธิน

พ.ศ. 2500 : หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2500 ได้กลายเป็น**แลนด์มาร์ค**ที่ประชาชนทั่วไปรู้จัก โดยเฉพาะผู้เขียน เด็กภูธรร่วมสมัยคนนี้..... หลังจากสอบไล่ ม.8 เสร็จ (ต้นเดือนมีนาคม 2500) ผู้เขียนดั้นด้นนั่งรถไฟเข้ากรุงเทพฯ พร้อมเพื่อน หญิง-ชาย รวม 8 คน เพื่อกวดวิชาตามประสาเด็กภูธรที่เจียมตัว กลัวสอบแข่งขันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่ตนเองใฝ่ฝันไม่ได้ (ขณะนั้นมีเพียง**จุฬา**และ**เกษตร**ที่ต้องสอบเข้า แต่สอบไม่พร้อมกัน ส่วนธรรมศาสตร์เดินเข้าได้เลย) ทันทีที่รถไฟถึงหัวลำโพง ผู้เขียนมุ่งหน้าตรงไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีหอประชุมฯ ที่โดดเด่นเป็นสง่าบนถนนพหลโยธิน **เป็นที่หมาย**..... ผ่านประตูเข้าไปในมหาวิทยาลัยฯ บนถนนขรุขระด้วยกรวดหินได้เห็นนิสิตชายในชุดกางเกงยีนส์ เสื้อเชิ้ตลายสก็อตแขนยาวพับแขน พื้นรองเท้าผ้าใบเก่า ๆ เต็มไป ด้วยโคลน นั่งพิงต้นก้ามปูใหญ่ ก้มหน้าก้มตาดูหนังสือเตรียมสอบ ถัดไปเล็กน้อยมีจักรยานเก่า ๆ นอนแอ้งแม้งอยู่ 1 คัน..... ซึ่งเป็นภาพที่งดงามมาก ในสายตาของผู้เขียน เพราะนั่นคือวิถีชีวิตของคนเกษตรซึ่งเป็นวิถีชีวิตของเด็กภูธรร่วมสมัยด้วยเช่นกัน

ความฝันอันสูงสุด ของเด็กภูธรร่วมสมัย

เด็กภูธรร่วมสมัย คนดังกล่าวคือ ผู้เขียน **"ศาสตราจารย์สมเพียร เกษมทรัพย์"** เธอเกิดที่จังหวัดลำปาง เมื่อปี พ.ศ. 2482 ปีเดียวกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกิดที่สถานีเกษตรกลางบางเขน.....

ด้วยผู้เขียนมีความใฝ่ฝันที่จะเรียน "เกษตร" ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นมัธยม 2 จนเพื่อน ๆ ล้อเลียนว่า "เธอจะไปเรียนเลี้ยงควายหรืออย่างไร?" แต่ภาพลักษณ์ของเกษตรในความคิดขอผู้เขียนบรรเจิดกว้างไกล และยิ่งใหญ่เกินกว่าที่เพื่อน ๆ คิดไว้มาก.....ผู้เขียนจึงมุ่งมั่นที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ได้ทั้ง ๆ ที่ครอบครัวต้องการให้เรียนบัญชีจุฬา..... ผู้เขียนจึงสมัครสอบทั้ง 2 แห่ง นั่นคือคณะกสิกรรมและสัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความฝันของตนเอง โดยมีหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ เป็นต้นแบบ ด้วยวลีเด็ดทางวิทยุโฆษณาการทุกวันที่จำได้ไม่รู้ลืม คือ **"กินไข่วันละฟองไม่ต้องไปหาหมอ"** และ **"ขุดทองในบ่อ"** และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่าสอบได้ทั้งสองแห่ง แต่โชคดีที่เกษตรประกาศก่อนจุฬา 1 เดือน จึงเป็นโอกาสให้ผู้เขียนได้เข้าเรียนที่เกษตร (KU.17) สมปรารถนา ในปีการศึกษา 2500 อย่างเต็มภาคภูมิ..... ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในปี พ.ศ. 2505 **ณ หอประชุมมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์** อันโดดเด่นเป็นสง่าบนถนนพหลโยธิน อันเป็นจุดหมายปลายทางของเด็กภูธรคนนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2500

บทส่งท้าย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกจากจะให้ร่มเงาที่เป็นที่พักพิงให้เจริญงอกงามบนผืนแผ่นดิน **"เกษตรกลางบางเขน"** แห่งนี้ เป็นเวลายาวนานถึง 62 ปี (ตั้งแต่ผู้เขียนอายุ 18 ปี จนบัดนี้ 80 ปี) ด้วยความผาสุกร่มเย็นแล้ว ยังได้วางรากฐานชีวิตครอบครัวที่มั่นคง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข.....

ผู้เขียนจะรำลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามบูรพาจารย์ และคณาจารย์ผู้มีอุปการะคุณทุกคนตลอดไป.....

หมายเหตุ : ศาสตราจารย์ สมเพียร เกษมทรัพย์ เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย และได้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2529

สมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย

THAI FERTILIZER AND AGRICULTURAL SUPPLIES ASSOCIATION

หนังสือแสดงความยินดี

เนื่องในโอกาสครบรอบ 35 ปีสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

เนื่องในโอกาสครบรอบ 35 ปี แห่งการก่อตั้งของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย กระผมและ คณะกรรมการบริหารของสมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย ขอแสดงความยินดีกับท่านอนันต์ ดาโลดม นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารและสมาชิกของสมาคมฯ ทุกคน ที่ได้อุทิศตน ทุ่มเท กำลังกาย กำลังใจ ใช้ความรู้และความชำนาญประสบการณ์ในด้านการเกษตรของแต่ละสาขาอาชีพ ร่วมมือกันระดมความคิด เพื่อค้นคว้า วิจัยปัญหาและพัฒนางานของพืชสวนให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้ให้การสนับสนุนงานวิชาการพืชสวนและวิชาการสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับพืชสวนอย่างครบวงจร เป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องพืชสวนในหมู่นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป ถือเป็นต้นแบบสมาคมที่ดีน่ายกย่องสรรเสริญยิ่ง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยได้มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากมาย เสริมสร้างบทบาทของสมาคมฯ ให้กว้างขวางมากขึ้น และได้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสมาคมพืชสวนนานาชาติ ให้เกิดการครอบคลุมงานพืชสวนทุกด้าน อาทิเช่น การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ถวายแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ และให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการของภาครัฐที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ การจัดพิมพ์วารสารของสมาคมฯ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับข้อมูลพืชสวนใหม่ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ ให้ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของงานพืชสวน และการจัดกิจกรรมงานค้นคว้าวิจัยทางวิชาการและการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาตลาดพืชผักผลไม้ ต้นไม้นานาพันธุ์แก่เกษตรกรไทยให้สามารถทำการค้าขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของภาคการเกษตรและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น นำพาเศรษฐกิจของประเทศไทยเราให้มีความเจริญรุ่งเรืองสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้เป็นอย่างดี

ในโอกาสนี้ กระผมและคณะกรรมการบริหารของสมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้คณะกรรมการและสมาชิกของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ประสบความสำเร็จ กิจการของสมาคมฯ มีความเจริญรุ่งเรือง สมดังความมุ่งหมายทุกประการ พร้อมกันนี้กระผมขออนุญาตนำบทความ เรื่อง “ปุ๋ยกับการพัฒนาประเทศ” เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ท่านผู้สนใจได้เข้าใจถึงการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องและถูกวิธีตามหลักวิชาการต่อภาคการเกษตรของประเทศไทย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไปในภายภาคหน้า

ขอแสดงความนับถือ

นายกองเอก เปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช
นายกสมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย

ปุ๋ย
กับการพัฒนาประเทศ

นายกองเอก เปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช

จากการที่มีกระแสต่อต้านการใช้สารเคมี และดูเหมือนว่าในบรรดาสารเคมีที่ใช้วงการเกษตรนั้น ปุ๋ยเคมีได้รับการต่อต้านมากที่สุด ถึงขนาดมีการเรียกร้องให้เลิกใช้ ทั้งที่ปุ๋ยเคมีไม่ได้ถูกจัดเป็นสารพิษ ปุ๋ยเคมีเป็นเพียงสารประกอบเกลืออย่างหนึ่ง ซึ่งในธรรมชาติในดินหรือในน้ำ มีเกลือชนิดต่าง ๆ ปะปนอยู่เสมอ มีการกล่าวโทษปุ๋ยเคมีหลายประการ ที่เห็นบ่อย ๆ เช่น ปุ๋ยเคมีทำให้ดินแน่นและแข็ง แต่ข้อเท็จจริงจากผลงานวิจัยแสดงว่าปุ๋ยเคมีทำให้ดินโปร่งขึ้นและแข็งน้อยลงหากเทียบกับดินที่ไม่ใช้ปุ๋ยอะไรเลย และหากไถกลบตอซังพืชแทนการเผาหรือเคลื่อนย้ายตอซังออกไปผลดีของปุ๋ยเคมีดังกล่าวจะยิ่งชัดเจนมากขึ้น

คำกล่าวที่ร้ายแรงอีกประการหนึ่งคือ ปุ๋ยเคมีทำให้เกษตรกรขาดทุนเป็นหนี้เพิ่มมากขึ้น ประเด็นนี้ขอเรียนชี้แจงว่าเกิดจากการใช้ปุ๋ยที่ไม่ถูกต้องของเกษตรกร หรือเป็นเพราะสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของพืชไม่เหมาะสม ปุ๋ยเคมีเป็นเพียงตัวเพิ่มเติมธาตุอาหารให้แก่ดิน ซึ่งดินแต่ละแห่งก็มีธาตุอาหารมากน้อยต่างกัน และพืชแต่ละชนิดต้องการธาตุอาหารแต่ละธาตุในปริมาณที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น ถ้าเลือกใช้ปุ๋ยเคมีไม่ถูกต้องกับสมบัติของดินแต่ละแห่ง และพืชแต่ละชนิด ปุ๋ยเคมีก็จะไม่ช่วยให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามที่ต้องการ

ประเทศไทยจัดเป็นประเทศเกษตรกรรมที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก โดยมีรายได้จากการส่งออกจากภาคเกษตรกรรมทั้งพืชและสัตว์ โดยมีศักยภาพการส่งออกประมาณ 1 ล้านล้านบาท ในส่วนของพืชเกษตรนั้น ทราบกันดีว่าพืชต่าง ๆ ที่ปลูกอยู่บนพื้นดินได้มีการดึงดูดธาตุอาหารจากดินเป็นเวลานานแล้ว และจากการส่งออกผลผลิตของพืชไปจำหน่ายต่างประเทศ ก็เป็นการเคลื่อนย้ายธาตุอาหารไปด้วย ทำให้ธาตุอาหารในดินสูญเสียไปนับหมื่นนับแสนตันต่อปี เป็นผลให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลงไปเรื่อย ๆ หากไม่มีการดูแลและบำรุงดินอย่างถูกต้อง

"ปุ๋ย" เป็นปัจจัยหนึ่งในการช่วยให้ความอุดมสมบูรณ์กลับคืนมา **"ปุ๋ย"** มี 3 ประเภท คือ

ปุ๋ยอินทรีย์ (organic fertilizer) คือ ปุ๋ยหมักที่ได้จากการใช้จุลินทรีย์และกรรมวิธีต่าง ๆ ในการย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ รวมทั้งปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยพืชสด

ปุ๋ยชีวภาพ (bio fertilizer) คือ จุลินทรีย์ที่มีชีวิตสามารถช่วยให้พืชได้รับธาตุอาหารมากขึ้น

ปุ๋ยเคมี (chemical fertilizer) หรือ **ปุ๋ยแร่ธาตุ** (mineral fertilizer) คือ ปุ๋ยที่ได้จากสารอนินทรีย์ อินทรีย์สังเคราะห์หรือจากแหล่งแร่ธาตุต่าง ๆ ที่มีอยู่

ปุ๋ยเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยการผลิตที่ช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับพืช กรณีการใช้ในปริมาณที่เท่ากันระหว่างปุ๋ยเคมีกับปุ๋ยอินทรีย์ จะพบว่าปุ๋ยเคมีจะให้ผลผลิตมากที่สุด และ**เมื่อต้องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อให้ได้ผลผลิตเท่ากับปุ๋ยเคมี ก็จะต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นจำนวน 8-70 เท่าของปุ๋ยเคมี** ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่ให้ผลผลิตได้เท่ากับปุ๋ยเคมี 1 กิโลกรัม

ชนิดปุ๋ย	ปริมาณปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกที่ให้ผลผลิตพืชเท่ากับปุ๋ยเคมีหนึ่งกิโลกรัม
มูลค้างคาว	8
มูลไก่	12
มูลเป็ด	14
มูลสุกร	18
มูลโค	20
ปุ๋ยหมัก	44-70

ที่มา : *อำนาจ สุวรรณฤทธิ์. 2553 ปุ๋ยกับการเกษตรและสิ่งแวดล้อม พิมพ์ครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 156 หน้า*

ปุ๋ยเคมีเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มเติมธาตุอาหารให้แก่ดินที่ใช้เพาะปลูกพืช ประเทศที่ก้าวหน้าทางเกษตรกรรมได้มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มเติมธาตุอาหารให้แก่ดิน ทำให้ได้ผลผลิตสูง สำหรับบางประเทศที่พื้นดินเป็นทะเลทรายก็ได้ปุ๋ยเคมีเป็นแหล่งธาตุอาหารพืชที่ปลูกบนทราย จนได้ผลผลิตที่ไม่น้อยหน้าไปกว่าประเทศที่มีดินที่อุดมสมบูรณ์

ปุ๋ยเคมีที่ใช้ภายในประเทศประมาณ 95% เป็นปุ๋ยเคมีที่นำเข้าจากต่างประเทศ ในหลายปีที่ผ่านมาปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีมากหรือน้อยเป็นไปตามภาวะตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปุ๋ยเคมีภายในประเทศ คือ ราคาผลผลิตและนโยบายด้านการเกษตรของภาครัฐ ในส่วนของราคาวัตถุดิบจากต่างประเทศก็เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการใช้ปุ๋ยเคมีภายในประเทศ เพราะประเทศไทยต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น**ปุ๋ยไนโตรเจน** (Nitrogen) การผลิตปุ๋ยไนโตรเจนจะมีสารตั้งต้นคือสารแอมโมเนียซึ่งมีไนโตรเจนเป็นส่วนประกอบทำปฏิกิริยากับไฮโดรเจนซึ่งส่วนใหญ่ได้จากก๊าซธรรมชาติในกระบวนการปิโตรเคมี หรือกระบวนการผลิตถ่านหิน

สารแอมโมเนียนั้นใช้ในการผลิตปุ๋ยไนโตรเจนต่าง ๆ ได้แก่ ยูเรีย (46-0-0) และแอมโมเนียมซัลเฟต (21-0-0) ซึ่งราคาน้ำมันจะส่งผลกระทบต่อการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน กล่าวคือ ในอดีตเมื่อน้ำมันราคาแพง ก๊าซธรรมชาติก็จะมีราคาแพงด้วย เพราะเมื่อน้ำมันมีระดับราคาที่สูงขึ้นคนก็หันมาใช้ก๊าซธรรมชาติ ทำให้ปุ๋ยไนโตรเจนก็จะมีราคาสูงขึ้น ในทางตรงข้ามเมื่อราคาน้ำมันถูกลง ปุ๋ยไนโตรเจนก็จะมีราคาถูกลง

ปุ๋ยตัวถัดไป **ปุ๋ยฟอสฟอรัส** (Phosphorus) ซึ่งทำมาจากหินชนิดหนึ่งเรียกว่า หินฟอสเฟต วิธีการผลิตปุ๋ยฟอสฟอรัสที่นิยมกัน คือ นำหินฟอสเฟตมาบดละเอียดและมาทำปฏิกิริยากับกรดกำมะถัน ก็จะได้กรดฟอสฟอริค กรดฟอสฟอริคนี้ถือเป็นตัวต้นน้ำของปุ๋ยฟอสฟอรัส กรดฟอสฟอริคเป็นของเหลวซึ่งยากต่อการใช้ การเก็บรักษาและการขนส่ง จึงได้นำกรดฟอสฟอริคไปทำปฏิกิริยากับแอมโมเนีย กลายเป็นแม่ปุ๋ย DAP (Diammonium Phosphate) สูตร 18-46-0 แม่ปุ๋ย MAP (Monoammonium Phosphate) สูตร 11-52-0 หรือใช้กระบวนการผลิตเดียวกันนี้ผลิตเป็นปุ๋ย N-P-K สูตรต่าง ๆ สำหรับปุ๋ยฟอสฟอรัสนั้น กรณีที่หินฟอสเฟตแพง ปุ๋ยฟอสฟอรัสก็จะแพงด้วย และถ้ากรดกำมะถัน (sulfuric acid) แพง ปุ๋ยฟอสฟอรัสก็จะแพงด้วยเช่นกัน

แม่ปุ๋ยอีกตัวหนึ่งคือ **ปุ๋ยโพแทสเซียม** (Potassium) เป็นแร่ที่ขุดจากดินได้โดยตรงที่เรียกกันว่าแร่โพแทช ประเทศไทยมีแหล่งแร่โพแทชขนาดใหญ่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดชัยภูมิและจังหวัดอุดรธานี หากโครงการพัฒนาเหมืองดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ ก็จะได้แม่ปุ๋ยโพแทสเซียมใช้ในประเทศ ทดแทนการนำเข้าปีละประมาณ 500,000-700,000 ตันต่อปี

ในหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยพยายามที่จะพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรให้เจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น ภาครัฐบาลมีนโยบายที่จะผลักดันอุตสาหกรรมอาหารไทยให้เป็นที่หนึ่งในโลก โดยตั้งเป้าสู่การเป็นครัวของโลก และเป็นผู้ผลิตอาหารปลอดภัยให้เป็นที่ยอมรับต่อประเทศต่าง ๆ แต่สิ่งที่จะรองรับนโยบายดังกล่าว คือ ผลผลิตทางการเกษตรที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเพื่อปรับแต่งพืชผลตามที่ต้องการ เช่น เร่งการเจริญเติบโตของใบและต้น เร่งการออกดอกออกผล เพิ่มขนาดและคุณภาพผลผลิต ซึ่งส่วนนี้ **“ปุ๋ยเคมี”** ถือว่าเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญและเหมาะสมมากปัจจัยหนึ่ง อีกทั้งเพื่อที่จะให้บรรลุถึงจุดประสงค์ดังกล่าว ประเทศไทยต้องพัฒนาระบบน้ำชลประทานให้กระจายทั่วภูมิภาคของประเทศ เพื่อที่จะได้สนับสนุนต่อพื้นที่เพาะปลูกพืชให้ได้มากขึ้น รวมทั้งต้องพัฒนาพันธุ์พืช และการจัดการดูแลรักษา

หากเปรียบเทียบผลผลิตพืชผลภาคการเกษตรของไทย โดยเฉพาะผลผลิตข้าวต่อไร่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ประเทศไทยมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่น้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลผลิตข้าว ต่อไร่ (นาปี และนาปรัง)

ประเทศ	ผลผลิตต่อไร่ (ข้าวสาร) (กก.)		
	2558/59	2559/60	2560/61
รวมทั่วโลก	476	485	484
จีน	772	769	774
ญี่ปุ่น	774	793	779
เวียดนาม	573	568	589
บังคลาเทศ	469	471	467
ฟิลิปปินส์	389	396	399
อินเดีย	384	408	403
ไทย*	301	314	316 (f)
เมียนมาร์	282	288	292
อื่น ๆ	381	388	382

ที่มา : *กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา,สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ปรับปรุงข้อมูล มกราคม 2561*

จากตารางเมื่อเปรียบเทียบผลผลิตข้าวต่อไร่ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก ทำให้ต้องใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกจำนวนมาก หรือเป็นการเพิ่มผลผลิตจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งนับวันพื้นที่เพาะปลูกดังกล่าวจะมีน้อยลงไปเรื่อย และมีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตข้าวมีคุณภาพต่ำ มีต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรยากจนลงเรื่อย ๆ และมีหนี้สินจำนวนมาก

การเพิ่มผลผลิตพืชให้มีปริมาณ และคุณภาพที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ ควรพิจารณาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยที่สามารถเพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพให้กับพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การใช้ปุ๋ยเคมีให้มีประสิทธิภาพจึงควรใส่ปุ๋ยให้ถูกชนิด ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลาและถูกวิธี และต้องมีหน่วยงานที่เชี่ยวชาญให้คำแนะนำอย่างถูกต้องแก่เกษตรกร การวิเคราะห์ดิน-พืช ซึ่งเป็นมาตราการที่จะต้องนำมาใช้อย่างจริงจัง รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการเพาะปลูกพืช เช่น GAP การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมสำหรับพืช (Good Agricultural Practice) เป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบันและเป็นสิ่งที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการนำงานวิจัยต่าง ๆ ทางการเกษตรไปส่งเสริมให้กับเกษตรกร เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้เกษตรกรสามารถผลิตพืชผลทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้เกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อันเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นควบคู่ไปกับการนำประเทศสู่ความสำเร็จทางการเกษตรในอนาคต ตลอดจนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นครัวของโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

คณะนวัตกรรม
การจัดการเกษตร
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

"คณะนวัตกรรมการจัดการเกษตร สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) เน้นผลิตนักเกษตรยุคใหม่อย่างมืออาชีพ สร้างโอกาสภาคการเกษตรไทยกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเกษตรดิจิทัล-การตลาด online"

ปรากฏการณ์ที่ แจ็ค หม่า ผู้ก่อตั้งและอดีตประธานกรรมการบริหารกลุ่มบริษัทอาลีบาบา สามารถขายทุเรียนหมอนทอง 80,000 ผล ผ่านเว็บไซต์ทีมอลล์ (Tmall) ภายในเวลาแค่ 1 นาที และเพียง 1 วันหลังจากที่เขาได้ลงนามในเอ็มโอยูกับรัฐบาลไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน และการจัดตั้ง Smart Digital Hub ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เมื่อวันที่ 19 เม.ย. 2561 ได้สร้างความตื่นตัวด้านการตลาด online และโอกาสในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของภาคเกษตรไทย โดยเฉพาะในกลุ่มไม้ผล พืชผักและสมุนไพรไทย ซึ่งหลายชนิดมีรสชาติและสรรพคุณทางยาเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในหลาย ๆ ประเทศ

ถึงแม้การตลาด online จะขยายโอกาสการเข้าถึงผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศ และสร้างงานในธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวข้อง อาทิ e-commerce การขนส่งพัสดุ คลังสินค้าฯ แต่ขณะเดียวกันสินค้าเกษตรไทยบางชนิดที่มีต้นทุนสูงอาจเสี่ยงที่จะถูกทดแทนและไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าประเภทเดียวกันจากต่างประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่าได้

ดังนั้นเพื่อให้ภาคการเกษตรไทยได้ประโยชน์จากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเตรียมความพร้อมให้กับเกษตรกร และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น วันนี้เราจะมาฟังความคิดเห็นของ **"อาจารย์มนตรี คงตระกูลเทียน"** คณบดีคณะนวัตกรรมการจัดการเกษตร (IAM) สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) ถึงการเตรียมความพร้อมการเรียนการสอนของคณะนวัตกรรมการจัดการเกษตร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งการตลาด online ที่เข้าถึงและมีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค

สถาบันการศึกษาปรับตัวอย่างไรกับการตลาด online

อาจารย์มนตรี คงตระกูลเทียน คณบดีคณะนวัตกรรมการจัดการการเกษตร เล่าว่า ตลาด online ทำให้เกษตรกรและผู้บริโภคเชื่อมโยงถึงกันได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น เกษตรกรยุคใหม่จึงไม่ได้ทำหน้าที่แค่ผลิตวัตถุดิบตามเงื่อนไขที่ตลาดกำหนด แต่ต้องเป็นนักจัดการเกษตรที่มีความรู้รอบด้าน ตั้งแต่การผลิตที่ดีมีคุณภาพ การบริหารจัดการ และสามารถเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ของตลาดทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับผู้บริโภคแต่ละกลุ่มได้

“เพื่อให้บัณฑิตของคณะนวัตกรรมฯ เป็นนักจัดการเกษตรที่มีความรู้รอบด้าน และมีความพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ เราจึงได้นำกระบวนการเรียนการสอนแบบ Work Based Education มาใช้ ซึ่งนักศึกษาจะต้องเรียนวิชาการควบคู่ไปกับฝึกงานจริงในองค์กรธุรกิจ แทนการท่องจำทฤษฎีและหลักการในห้องเรียน เพราะเราเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 1-4 ในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในเครือ CP และเครือข่ายเกษตร ซึ่งนักศึกษาจะได้เจอทั้งเรื่องปัญหา การวางแผนกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาเหมือนคนทำงานจริง ๆ ในองค์กร จะทำให้เขาเข้าใจ และพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น” คณบดีคณะนวัตกรรมฯ กล่าว

เน้นการสอน-การฝึกงานที่ตอบโจทย์รองรับการทำงาน

คณะนวัตกรรมฯ ใช้เวลาเรียน 4 ปี ปีละ 4 เทอม แต่ละเทอมใช้เวลาเรียน 3 เดือน แบ่งเป็นการเรียนวิชาการในห้องเรียน 3 เทอม และฝึกงาน 1 เทอม ซึ่งในส่วนของวิชาการจะไม่เน้นเรื่องการผลิตเกษตรเพียงอย่างเดียว แต่จะได้เรียนเรื่องการบริหาร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การตลาดตลอดจนความรู้เรื่องบัญชีการเงินและงานประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักศึกษาเป็นนักจัดการการเกษตรที่ดีและสามารถเชื่อมโยงของตลาดทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำได้

“หลักสูตรการสอนจะเน้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการรอบด้าน ส่วนการฝึกงานคือการขยายจากทฤษฎีไปสู่การทำงานจริง โดยปีแรกนักศึกษาจะต้องฝึกงานที่ร้าน 7-11 ซึ่งเป็นเหมือนโรงเรียนฝึกงานรอบด้านตั้งแต่ระเบียบวินัย งานบริการ การจัดร้าน-โปรโมชั่นสินค้า พัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริโภค ส่วนนักศึกษาปี 2-4 จะเป็นการฝึกงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของเครือ CP และบริษัทเครือข่ายเกษตร ซึ่งทุกครั้งก่อนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกงาน อาจารย์ของคณะนวัตกรรมฯจะมีการหารือและให้คำแนะนำนักศึกษาทุกคน จากนั้นก็จะประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้ฝึกงานในสายงานที่สนใจทั้งในส่วนของธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เมื่อขึ้นปีที่ 4 นักศึกษาจะทราบความสนใจและความต้องการของตนเอง มุ่งไปฝึกงานในสายงานที่ต้องการทำได้” อาจารย์มนตรีอธิบาย

สร้างทักษะจากการปฏิบัติงานจริง

อาจารย์มนตรี ขยายความต่อว่า จากการเติบโตของตลาด online ในกลุ่มไม้ผลและพืชสมุนไพรอย่างต่อเนื่อง ทำให้ช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมานักศึกษาส่วนหนึ่งสนใจเรื่องการส่งออกไม้ผล เพราะมองเห็นโอกาสการเติบโตของธุรกิจ คณะนวัตกรรมฯ จึงได้มีส่งนักศึกษาไปฝึกงานเรื่องการส่งออกมะม่วงและมังคุดที่โรงงาน ซี.พี.สตาร์เลนส์ และนักศึกษาอีกส่วนหนึ่งก็ได้ไปฝึกงานที่สวนทุเรียนส่งออก เพื่อเรียนรู้เรื่องการผลิต กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว การคัดผลผลิตและการส่งออก

“หลังจากที่ไปเรียนรู้เรื่องการผลิต การบริหารจัดการและกระบวนการส่งออกที่สวนทุเรียน และโรงงานส่งออกเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการสวนไม้ผลเพื่อการส่งออกแล้ว ในปีต่อมานักศึกษากลุ่มนี้ยังเลือกที่จะไปฝึกงานที่ 24-Shopping เพื่อเรียนรู้เรื่องการตลาด online ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ เชื่อมโยง supply chain การส่งออกไม้ผลทั้งระบบด้วย”

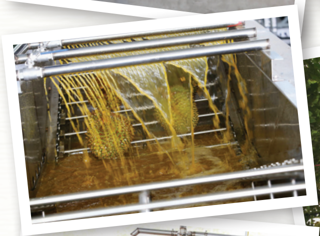

ต่อยอดความรู้ในห้องเรียนสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

นอกจากจะสนับสนุนให้นักศึกษาได้ฝึกงานจริงในหน่วยงานต่าง ๆ ของเครือ CP แล้ว ล่าสุดคณะนวัตกรรมฯ ยังเป็น 1 ใน 56 สถาบันการศึกษาทั่วประเทศที่เข้าร่วมโครงการ “ยุวพัฒน์รักษ์ถิ่น” กับธนาคารออมสิน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้แก่ผู้มีรายได้น้อย เน้นการส่งเสริมและพัฒนาระบบเศรษฐกิจระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง ตามแนวทางสานพลังประชารัฐ

อาจารย์มนตรีเล่าว่า ในส่วนของโครงการยุวพัฒน์รักษ์ถิ่น เราได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่มลงพื้นที่ทำงานร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 7 แห่งประกอบด้วย 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านคลองไทร จ. นครปฐม 2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีศรีคลองข่อย จ. นนทบุรี 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีผ้าแปรรูป จ. นนทบุรี 4) กลุ่มแม่บ้านขนมไทยปากเกร็ดร่วมใจพัฒนา 5 จ. นนทบุรี 5) กลุ่มวิสาหกิจเกษตรปลอดสารพิษสามชุกตลาด 100 ปี จ.สุพรรณบุรี 6) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรคนพันธุ์เหน่อ จ. สุพรรณบุรี 7) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ตำบลสระพัฒนา จ. นครปฐม

ทั้งนี้ โครงการยุวพัฒน์รักษ์ถิ่นใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 8 เดือน นักศึกษาทั้ง 7 กลุ่มจะต้องลงพื้นที่เก็บข้อมูลและสถานการณ์ของวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาธุรกิจทั้งระบบ ตั้งแต่การจัดทำบัญชีครัวเรือน ลดต้นการผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้า คิดนวัตกรรมสร้างสินค้าใหม่ พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ (packaging) และวางแผนการตลาด ซึ่งทุกกลุ่มสามารถทำผลงานได้เป็นอย่างดี และมีการนำความรู้ที่เรียนไปปรับปรุงกระบวนต่าง ๆ จนเกิดผลเป็นรูปธรรมกับวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง

"ทั้ง 7 กลุ่มทำผลงานออกมาได้ดี แต่ที่มอบรางวัลชนะเลิศให้กับกลุ่มวสาหกิจชุมชนบ้านคลองไทร อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม กลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์ เพราะนักศึกษากลุ่มนี้สามารถทำแผนพัฒนาธุรกิจที่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องผลผลิตส่วนเกิน และข้อจำกัดของช่องทางการตลาด ซึ่งเป็นโจทย์หลักที่ทางวิสาหกิจต้องการจะแก้ไขได้สำเร็จ ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ 2 ชนิดคือ Ready to eat และ Kale powder (ผงผัก) พร้อมขยายช่องทางการจำหน่ายทาง facebook และหน้าร้านสำหรับลูกค้ารักสุขภาพ หรือกลุ่มคีโต ซึ่งทำให้ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดการสูญเสียที่เคยเกิดขึ้นถึงร้อยละ 60 และมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่ชัดเจนเป็นที่พอใจของทางกลุ่มอย่างมาก" อาจารย์มนตรีกล่าว

ภาคเกษตรกับโอกาสของประเทศ

ท้ายสุดอาจารย์มนตรีกล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจเกษตรดิจิทัลเป็นโอกาสดีของภาคเกษตรไทย โดยเฉพาะกลุ่มไม้ผล พืชผักและสมุนไพร ที่จะเข้าถึงผู้บริโภคในประเทศต่าง ๆ เพราะเรามีจุดแข็งด้านการผลิตและสินค้าเกษตรหลายชนิดมีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ แต่ขาดการจัดการที่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าเราสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของบริโภคทั่วโลก ภาคการเกษตรไทยจะยังเติบโตและสร้างรายได้เข้าประเทศไทยได้อีกมาก

ในอนาคต
เราจะทำ (การเกษตร) อะไรกันดี

พิชัย มณีโชติ (KU 13)

การเกษตรซึ่งประกอบด้วย สาขาพืช ปศุสัตว์ และประมง ของประเทศไทย ตามตัวเลขแล้วเราไม่แพ้ใคร แถมยังเหนือกว่าด้วยซ้ำ

ในด้านพืช เราไม่แพ้ใครในการส่งข้าวออกไปยังตลาดต่างประเทศ และยังเป็นอับดับ 1 ของโลก ติดต่อกันได้หลาย ๆ ปี ทั้งนี้เราเป็นประเทศขนาดเล็ก ประเทศที่ผลิตได้สูงสุดในโลก คือ จีน และอินเดีย

ยางพารา เราผลิตได้เป็นอันดับที่ 1 ของโลก

มันสำปะหลัง ผลิตเป็นอับดับต้น ๆ ของโลก แต่ส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของโลก

อ้อย ประเทศไทยผลิตได้เป็นอันดับ 4 ของโลก ซึ่งที่ 1-3 ได้แก่ บราซิล จีน อินเดีย และอับดับที่ 5 คือ สหรัฐอเมริกา สำหรับน้ำตาลทรายเราผลิตได้เป็นที่ 4 ของโลก แต่ในการส่งออกประเทศไทยส่งออกเป็นที่ 2 ของโลก คือส่งออกได้ 11 ล้านตัน ส่วนประเทศบราซิล ส่งออกได้ 21 ล้านตัน เป็นที่ 1 ของโลก และประเทศที่ส่งออกเป็นที่ 3 ของโลก ได้แก่ ออสเตรเลีย คือ ส่งออกได้ประมาณ 3 ล้านตัน

ปาล์มน้ำมัน ประเทศไทยผลิตน้ำมันปาล์มได้เพียง 2.2 ล้านตัน อยู่ในอับดับที่ 3 ของโลก ส่วนที่ 1 คือ อินโดนีเซีย ที่ 2 คือ มาเลเซีย อินโดนีเซียผลิตได้ 36 ล้านตัน มาเลเซียผลิตได้ 21 ล้านตัน

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อเมริกาผลิตได้มากที่สุด คือ ประมาณ 350 ล้านตัน ประเทศจีนผลิตได้ประมาณ 254 ล้านตัน อินเดียผลิตได้ประมาณ 29 ล้านตัน ประเทศไทยผลิตได้ประมาณ 5 ล้านตัน

ผลไม้เมืองร้อน ทุเรียนเราผลิตประมาณ 6.5 แสนตัน ขณะนี้ยังเป็นที่ 1 อยู่แต่ก็มีคู่แข่ง อันได้แก่ มาเลเซีย เวียดนาม กัมพูชา อินโดนีเซีย เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

กล้วยไม้ ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้เมืองร้อนมากที่สุดในโลก ส่งไปยังสหรัฐอเมริกา 86.42 ล้าน

ไม้ดอกไม้ประดับ ในแถบร้อนเราถือได้ว่าเป็นที่ 1 ของโลก

ในปี พ.ศ. 2562 ประเทศสหรัฐอเมริกาผลิตไก่เนื้อมากที่สุดประมาณ 19 ล้านตัน รองลงมาคือประเทศบราซิล ประมาณ 13 ล้านตัน ประเทศจีน ประมาณ 12 ล้านตัน ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 8 ผลิตได้ประมาณ 3 ล้านตัน

ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทย ผลิตไข่ได้ประมาณ 680 ตัน

การเลี้ยงสัตว์น้ำ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 10 อินโดนีเซียอันดับที่ 4 เมียนมาร์ อันดับที่ 9

การจับปลาจากทะเล ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน อยู่ในอันดับที่ 1 ปริมาณ 15 ล้านตัน ไทยจับปลาได้เพียง 1.3 ล้านตัน

กุ้งทะเล ไทยเคยเป็นผู้นำ แต่ในปีที่ผ่านมาไทยผลิตได้ประมาณ 2.9 แสนตัน

จากที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า การเกษตร ปศุสัตว์ ประมง รวมทั้งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยอยู่ในแนวหน้าของกลุ่มประเทศในระดับเดียวกัน

เมื่อพิจารณาดูแล้วเห็นได้ว่าบุคคลที่ทำการเกษตรนั้นจะไม่มีปัญหาในการดำเนินชีวิต แต่ข้อเท็จจริง จากที่ผ่านมาเห็นได้ว่าการเกษตรของประเทศไทยได้พัฒนาในทุกทาง คนไทยที่อยู่ในภาคเกษตรควรจะดีกว่าปัจจุบัน

ผมเคยทำนาอยู่ 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อมีการประกันราคาข้าวเกวียนละ 15,000 บาท ปรากฏว่าเสียค่าใช้จ่ายต่อไร่ 6,000-6,500 บาท และขายได้เกวียนละ 10,000-10,500 บาท พอทำกำไรได้บ้าง ครั้งที่ 2 เมื่อไม่มีการประกันราคาพยายามลดค่าใช้จ่ายลงที่สุด ทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงเหลือไร่ละ 5,500-6,000 บาท แต่ราคาขายได้เพียงเกวียนละ 6,000-6,500 บาท โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัว สรุปได้ว่าถ้าจะให้มีรายได้พอในการดำเนินชีวิตไม่สามารถอยู่ได้โดยการทำนา เช่นเดียวกับอ้อย ทุกประเทศที่ปลูกอ้อยอยู่ได้ด้วยเงินสมทบ (SUBSIDY) คือ ในประเทศไทยราคาน้ำตาลทรายขาวกิโลกรัมละ 23 บาท ราคาส่งออกของน้ำตาล คือ (Raw Sugar) ราคา 12-15 เซนต์ (สหรัฐ) หรือ 10 บาท ต่อกิโลกรัม คือถ้าผลิตมาก และราคาส่งออกต่ำกว่าต้นทุนเราควรผลิตพอใช้ และไปทำอย่างอื่นน่าจะดีกว่า

ในปี 2560 ประเทศไทยมีประชากรทำการเกษตร 32.8% หรือประมาณ 22 ล้านคน ถ้าเราสามารถลดจำนวนเกษตรกรลงได้บ้าง หรือเปลี่ยนการทำการเกษตรที่ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ปัญหาของการเกษตรก็จะน้อยลง

การทำการเกษตรในประเทศต่างเป็นข้อบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศได้ เช่น

สหรัฐอเมริกา มีประชากรทำการเกษตร ประมาณ	1.3%	(พ.ศ. 2562)
ญี่ปุ่น	3.49%	(พ.ศ. 2560)
ไต้หวัน	5%	(พ.ศ. 2562)
เกาหลีใต้	4.9%	(พ.ศ. 2562)
อิสราเอล	1.072%	(พ.ศ. 2560)
อังกฤษ	1.5%	(พ.ศ. 2557)
เยอรมันนี	1.2%	(พ.ศ. 2560)
อินเดีย	31%	(พ.ศ. 2560)
จีน	17%	(พ.ศ. 2560)
มาเลเซีย	11%	(พ.ศ. 2560)
อินโดนีเซีย	31%	
เวียดนาม	45%	(พ.ศ. 2558)
เมียนมาร์	49%	(พ.ศ. 2560)
ลาว	79%	(พ.ศ. 2562)
กัมพูชา	26%	(พ.ศ. 2560)

ในปี พ.ศ. 2562 ไทยสั่งปุ๋ยเคมีเข้ามาประมาณ 3.34 ล้านตัน การเกษตรที่เราเห็นอยู่เป็นการทำพืชเชิงเดี่ยวปัจจัยการผลิตที่สำคัญ คือ ปุ๋ยเคมี และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ซึ่งมีแนวโน้มที่ผู้บริโภคไม่ต้องการเพราะเชื่อว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ผมโชคดีที่ขณะเป็นเด็ก อายุประมาณ 10-15 ปี ได้เกิดที่แม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ห่างจากอัมพวาประมาณ 3-4 กิโลเมตร ทางบ้านและผู้คนทั้งหมด มีอาชีพทำการเกษตร และทำการประมงถ้าอยู่ใกล้ทะเล บ้านอยู่ริมแม่น้ำแม่กลองห่างจากทะเลประมาณ 20 กิโลเมตร ถ้าในฤดูฝนน้ำจืด หากฤดูแล้งจะมีน้ำจืดและน้ำกร่อยสลับกัน เป็นจังหวัดเล็ก พื้นที่ทั้งหมดยกเป็นร่องสวนเช่นเดียวกับสวนแถบจังหวัดนนทบุรี หรือดำเนินสะดวก ในบริเวณนั้นสวนใหญ่ปลูกมะพร้าว หมาก พลู กล้วย และไม้ผล เช่น ชมพู่ มะม่วง ลำไย กระท้อน ฯลฯ ส่วนใหญ่ คือ มะพร้าว หมาก กล้วย ในขณะนั้นยังไม่มีปุ๋ยเคมี ไม่มีสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช วิธีทำให้ต้นไม้งาม ก็คือการลอกเลนในท้องร่อง ขึ้นบนสันร่องในหน้าแล้ง

นอกจากนี้สวนผลไม้มีสลับกันเป็นหย่อม ซึ่งทำโดยคนจีน มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 2 อย่าง คือ ปุ๋ยกากถั่วจากประเทศจีน โดยอัดเป็นแผ่น รูปเหมือนแท่งกลมตัดเป็นแว่น ๆ ทำจากปลาทะเลที่เรียกว่าปลาเป็ด โดยนำมาใส่โอ่งไว้กลางสวน ใส่น้ำแล้วทิ้งไว้นานพอสมควร มีกลิ่นเหม็น ขณะใช้จะผสมกับน้ำ แล้วราดที่ต้นพลูทำให้พลูงาม สำหรับปุ๋ยจากปลา ใช้หมักนานกว่า หมักจนกว่าเนื้อปลาและกระดูกรวมกลายเป็นน้ำใส การใช้ก็เช่นเดียวกันกับปุ๋ยจากกากถั่ว โดยผสมน้ำให้เจือจาง ใช้รดพลู หรือพืชที่ต้องการ

ในขณะนั้นไม่มีสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่มีใช้เพียงอย่างเดียว คือ ใช้ยาสูบพื้นเมืองที่เรียกว่ายาเส้นหรือยาฉุน นำมาแช่น้ำ เวลาใช้ผสมกับน้ำสบู่ฉีดพ่น แต่มีใช้น้อย เท่าที่จำได้ขณะนั้นไม่ปรากฏว่ามีโรค หรือแมลงกำจัดศัตรูพืชมาก และหลายชนิดเช่นขณะนี้ เห็นได้ว่าในเขตร้อนการทำเกษตรผสมผสานปลูกพืชหลายชนิดในบริเวณเดียวกันสลับกัน ทำให้เกิดสมดุลทางธรรมชาติ ลดค่าใช้จ่ายในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้

ปัญหาของการเกษตรปัจจุบัน นอกจากจะมีปัญหาเรื่องพืชผลที่ผลิตได้มีราคาตกต่ำ ไม่คุ้มค่าใช้จ่ายแล้วยังมีปัญหาเกี่ยวกับแรงงาน ในสมัยก่อนนั้นในการทำสวนไม่มีลูกจ้าง หรือถ้ามีก็จำนวนน้อยมาก เจ้าของสวนถ้ามีมากทำไม่ไหวก็ให้เช่า

จากประวัติศาสตร์ การทำสวนโดยเฉพาะในภาคกลาง ในบริเวณปากน้ำสำคัญ เช่น เจ้าพระยา แม่กลอง ท่าจีน บางปะกง เป็นแหล่งทำการเกษตรแบบพอเพียง ผสมผสานมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยอยุธยา หรือก่อนหน้านั้น

ขณะนี้ที่พืชผลสำคัญมีราคาตกต่ำ แรงงานขาดแคลน ปุ๋ย-ยา ราคาแพง ทำเกษตรแล้วขาดทุน การทำสวนแบบเก่าของเรา น่าจะเป็นทางหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาได้ หาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก คำค้นหา (Keywords) "สวนในบางกอก", "บางช้างสวนนอก บางกอกสวนใน", "ของสวน 1" "สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง", "แม่กลอง-เมืองแห่งประวัติศาสตร์"

การทำสวนแบบผสมผสานเช่น "สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง" ก็เป็นวิธีการหนึ่งในการทำเกษตรแบบใหม่ เพื่อแก้ไขการเกษตรแบบปัจจุบันที่เป็นปัญหา แต่การทำสวนผลไม้แบบสวนฝั่งธนบุรีไม่ใช่เรื่องง่าย มีข้อจำกัดอยู่หลายอย่างในการเปลี่ยนแปลง ขอเสนอดังนี้

1. ผมอยากเสนอทางเลือกไว้บางอย่าง เช่น การทำสวนแบบดั้งเดิม การทำสวนเก่าตั้งแต่สมัยอยุธยา

2. เปลี่ยนพืชที่ปลูกโดยพิจารณาถึงพืชที่ปลูกแล้วเก็บไว้ได้ ไม่ต้องจำหน่ายทันที

3. พืชที่มีตลาดภายในประเทศรับรอง เช่นเรามีการเลี้ยงสัตว์ส่งออกเช่น ไก่ ปลา กุ้ง เราต้องสั่งกากถั่วเหลืองจากต่างประเทศ ประมาณปีละ 2 ล้านตัน และประมาณ 2 ล้านตัน ของเมล็ดถั่วเหลือง เพื่อสกัดทำน้ำมันพืช และใช้กากเป็นอาหารสัตว์ ซึ่งถั่วเหลืองของไทยเรามีผลผลิตต่ำ ผลิตได้เพียงไร่ละประมาณ 200-250 กิโลกรัม ขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาผลิตได้ไร่ละประมาณ 900 กิโลกรัม โดยใช้เวลาปรับปรุงประมาณ 100 ปี และใช้เชื้อพันธุกรรมประมาณ 2,000 สายพันธุ์

4. การเลี้ยงสัตว์น้ำในเขตลุ่มน้ำในภาคกลางเพิ่มขึ้น เพราะเป็นแหล่งของโปรตีน และยังใช้บ่อเป็นที่เก็บน้ำใช้ในหน้าแล้ง

5. ถ้าจะทำการเกษตรสมัยใหม่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องคิดถึงการลงทุนด้วย อย่างที่พูดกันว่า เราปลูกมะเขือเทศในฤดูที่เหมาะสม ดินที่เหมาะกับการปลูกบริเวณริมแม่น้ำโขง เช่น ที่สกลนคร หรือนครพนม ได้ไร่ละประมาณ 4 ตัน แต่ที่อิสราเอลปลูกได้สูงสุดไร่ละกว่า 30 ตัน แต่ต้องใช้เงินทุนมากกว่าหลายเท่า

6. ถ้าจะให้การเกษตรพัฒนาได้เร็วขึ้น คนรวยต้องเข้ามาช่วยทำการเกษตร ถ้าให้เกษตรกรซึ่งยากจนทำอยู่ฝ่ายเดียว คงจะไม่สำเร็จ

สุดท้ายนี้ ผมมีที่ดินเป็นท้องนาประมาณ 50 ไร่ อยู่ภาคกลาง พอมีทุนพัฒนา ต้องการผู้ที่มีความสามารถมีไฟ มาร่วมพัฒนา โดยใช้วิธีการสมัยใหม่ แบ่งผลประโยชน์ ไม่มีเงินเดือน

ประเทศไทยเรามี ความร้อน น้ำ แสงแดด คาร์บอนไดออกไซด์ สามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี ดีกว่าบางประเทศที่มีฤดูหนาว ที่ต้องหยุดปีละ 3-4 เดือน

พืชผักมีอนาคต

ข้อคิดมุมมองบางประการในการปลูกผักของไทย

วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ

อาชีพเกษตรมีความสำคัญต่อประเทศไทย แต่ไม่ได้รับความสนใจจากคนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งที่คนส่วนใหญ่ของประเทศมีบรรพบุรุษและมีความคุ้นเคยกับการทำอาชีพเกษตรมาช้านาน มีทักษะในการทำงานเกษตรเป็นอย่างดีและในปัจจุบันยังมีประชาชนคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

ปัจจัยพื้นฐานของการผลิตด้านการเกษตรของไทย ไม่ว่าจะเป็น ดิน แหล่งน้ำ น้ำฝน อุณหภูมิ แสงแดด โดยเฉพาะมีพื้นที่เป็นที่ราบเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ ไม่เป็นเกาะเล็กเกาะน้อย มีความสะดวกได้เปรียบในการขนส่งสินค้าเกษตร แต่มีผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมยากจนมีหนี้สิน ประสบปัญหาเรื่องราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตกต่ำ และหลายคนก็ยังทำอาชีพเกษตรกรรมและมีกลุ่มหนึ่งหนีออกจากภาคการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาพื้นฐานหลายประการ หลายคนมองว่างานเกษตรเป็นงานที่สกปรก ยากลำบากเป็นงานที่อันตรายต่อสุขภาพชีวิตและเสี่ยงเรื่องราคา

อาชีพการปลูกผักเป็นอาชีพหลักอาชีพหนึ่งของเกษตรกรไทย ส่วนใหญ่ยังทำแบบเดิม ๆ มีการพัฒนาน้อย และเกษตรกรผู้ปลูกผัก มองการปลูกเป็นเรื่องง่ายธรรมดา ไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ไม่ทำแบบประณีต เมื่อเปรียบเทียบอาชีพหมอ พยาบาล ซึ่งมีความสำคัญมาก ต้องใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ต้องมีความละเอียดประณีตเพราะชีวิตคนมีค่า มีความสำคัญ มีการปฏิบัติเป็นขั้นตอน มีมาตรฐานสูง จึงเป็นอาชีพที่ยอมรับของสังคม และหากทำไม่ดี ผู้ป่วยอาจฟ้องร้องได้ถ้ามีการรักษาที่ผิดพลาด

อาชีพการเลี้ยงสัตว์เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ได้รับการเอาใจใส่ทำอย่างประณีตมากขึ้น เพราะสัตว์เวลาเจ็บป่วยผอมโซ น่าสงสาร น่าเวทนา คนเลี้ยงจึงให้ความสำคัญ ส่งผลให้อาชีพการเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า เช่น การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงสุกร ฯลฯ

สำหรับอาชีพการปลูกผัก เกษตรกรไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะพืชผักไม่ร้องเมื่อเจ็บป่วย ตายก็ปลูกใหม่เป็นเรื่องธรรมดา ขาดการเอาใจใส่ ไม่ใช้ความประณีตในการปลูกและรักษา โดยเฉพาะการใช้สารเคมีเกินขนาดและมีเชื้อโรคต่าง ๆ ปนเปื้อน จึงส่งผลไปถึงคุณภาพผักที่ไม่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค

พืชผักมีความสำคัญต่อชีวิต เป็น 2 ในปัจจัย 4 ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งปัจจัย 4 ประกอบด้วย อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย จึงเห็นได้ว่าผักมีความสำคัญเพราะเป็นทั้งอาหารและยารักษาโรค

รายงานจาก The UN Food and Agriculture Organization and The World Health Organization (FAO/WHO) ได้ทำการรวบรวมรายงานการวิจัยโดยทำการวิเคราะห์แบบ Meta-analysis กำหนดข้อแนะนำในการบริโภคผักผลไม้ให้ได้วันละ 400-600 กรัม หรือ 400 กรัมเป็นอย่างต่ำ และการประชุมวิชาการแห่งชาติ

ด้านอาหารและโภชนาการเพื่อสุขภาพ ครั้งที่ 1 เรื่อง “ผักและผลไม้เพื่อความมั่นคงทางโภชนาการ” เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2557 พบว่าคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปร้อยละ 76.2 บริโภคผัก เฉลี่ยต่อวันต่ำกว่าข้อแนะนำมาตรฐานที่ให้บริโภค (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สืบค้นจาก : https://www.thaihealth.or.th [15 ตุลาคม 2562])

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า คนไทยที่บริโภคผักผลไม้มีจำนวนน้อยมาก จะเห็นได้จากเด็กรุ่นใหม่ไม่ชอบกินผัก จะเห็นภาพการรับประทานอาหาร เห็นผักก็เขี่ยออก เช่น ก๋วยเตี๋ยวก็สั่ง ไม่งอก ไม่ผักชี ไม่ต้นหอม และผักในประเทศไทยก็มีการใช้สารเคมีกันอย่างรุนแรง เกินมาตรฐานที่อนุญาตให้ใช้และยังมีพวกเชื้อโรคต่าง ๆ ปนเปื้อนอยู่ในผักอีกเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้จากข้อมูล ที่นำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เริ่มมีการเผยแพร่ในวงกว้างมากขึ้น

ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานเบื้องต้นทางการเกษตร เช่นเรื่อง GAP (Good Agricultural Practices) และ GMP (Good Manufacturing Practice) ก็ยังเข้าใจกันในวงจำกัดและสับสน จะเห็นได้จากถุงบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ หรือมาตรฐาน GMP ซึ่งคนทั่วไปเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ดีแต่ลืมคิดเรื่องคุณภาพผัก ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่นำมาบรรจุไม่ได้มาตรฐาน GAP ฉะนั้น GMP ไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ชัดว่าผักมีมาตรฐานปลอดภัย เพราะ GMP ซึ่งเน้นกระบวนการบรรจุหีบห่อหรือการแปรรูป โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพของผักที่นำมาบรรจุ

จากเหตุผลโดยสรุปที่กล่าวมาข้างต้น จึงควรที่จะส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้บริโภคและเกษตรกรผู้ผลิตให้เข้าใจความหมายของ GAP และ GMP และความรู้ทั่ว ๆ ไป ที่เกี่ยวข้องกับผักที่ปลอดภัยสำหรับการบริโภค

ปัจจุบันผู้บริโภคได้ให้ความสำคัญกับผักปลอดภัยมากขึ้น และมีเครือข่ายที่จะช่วยเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของผักปลอดภัยสารพิษและปลอดภัยจากเชื้อโรคต่าง ๆ อย่างกว้างขวางขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อผู้บริโภคได้บริโภคผักที่มีคุณภาพ และปลอดภัย ในส่วนเกษตรกรก็จะเข้าใจและจะเร่งหาความรู้ในการผลิตผักที่ปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลให้มีรายได้ที่สูงขึ้นเมื่อผลิตผักที่ดีมีคุณภาพและปลอดภัย

การผลิตผักที่ดีมีคุณภาพทำได้หลายวิธี หลายรูปแบบ คลีนฟาร์ม ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี เป็นฟาร์มที่ผลิตผักคุณภาพสูงรูปแบบหนึ่ง เน้นการปลูกผักด้วยดิน เน้นการเตรียมดินที่ดี รวมทั้งการจัดการแหล่งน้ำที่ดี การป้องกันศัตรูพืชผักโดยใช้ระบบโรงเรือน มีหลังคาป้องกันฝนและโรคที่มากับน้ำฝน ป้องกันการฉีกขาดของพืชผัก ป้องกันความชื้นแฉะ ที่มากเกินไป ป้องกันการชะล้างปุ๋ยที่จะไปกับน้ำฝน มีมุ้งรอบโรงเรือนป้องกันแมลงศัตรูพืช

คลีนฟาร์ม การปลูกผักบนแคร่เพื่อแก้ปัญหาเรื่องดินเหนียวจัดไม่ระบายน้ำ รวมทั้งการป้องกันวัชพืช โรคพืชและแมลง ช่วยลดอุณหภูมิ การทำงานสะดวกไม่ต้องก้มนานและไม่ปวดหลัง มีการจัดการวางแผนการผลิตได้ตามความต้องการ สรุปแนวคิดที่สำคัญของ คลีนฟาร์ม คือ “ปลูกด้วยดินบนแคร่ ในโรงเรือน” ปลูกผักไม่ต้องการฝน

การปลูกผักเป็นเรื่องที่สำคัญ ต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย เช่น กลุ่มวิทยาศาสตร์เคมี ชีวะ ฟิสิกส์ โดยเฉพาะเรื่องแสง กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ ใช้ความรู้ในด้านเครื่องยนต์ เครื่องกล การเชื่อม เรื่องไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องความดันที่จะใช้กับระบบน้ำหยด ระบบสปริงเกลอร์ กลุ่มเศรษฐศาสตร์การจัดการ ต้องจัดการการเพาะต้นกล้า การปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การจัดการขนส่งในฟาร์ม ขนส่งดินปุ๋ยวัสดุในฟาร์มและการขนส่งผลผลิตสินค้าไปยังตลาด ต้องจัดการเรื่องการตลาด ขายใคร ที่ไหน อย่างไรและเมื่อไร จะเห็นว่าทั้ง 3 กลุ่มวิชานั้น ต้องใช้ความรู้ที่หลากหลายจึงจะประสบความสำเร็จในการปลูกพืชผักและการจำหน่ายพืชผัก

นอกจากกลุ่มวิชาความรู้ทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวถึงแล้ว เกษตรกรไทยยังใช้ศาสตร์อีกศาสตร์หนึ่ง คือ ไสยศาสตร์ บนบานเรื่องฝนแล้ง น้ำท่วม เรื่องโรคระบาด ศัตรูพืช หรือราคาผลิตผลตกต่ำ ไสยศาสตร์ยังมีความสำคัญ เพราะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ แต่ไม่ต้องใช้มากนัก **เรื่องสำคัญที่ควรเร่งทำ คือการให้การศึกษา ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งผู้บริโภคและเกษตรกรผู้ผลิต จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ ที่จะทำให้การพัฒนาการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตผัก ที่มีคุณภาพดีเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชนคนไทย**

รากฐานเกษตรกรรม
ความมั่นคงสังคมไทย

ดร.สุนทร พิพิธแสงจันทร์

ยามอรุณรุ่ง แสงตะวันสอดส่อง ต้องกระทบกับกลุ่มหมอกเหนือผืนนา ก่อเกิดแสงสีทองส่องจ้า เหนือยอดกล้าข้าวที่เพิ่งปักดำในนาข้าว สะท้อนผิวน้ำที่หล่อเลี้ยง เสียงนก กา และไก่ขันกันเจื้อยแจ้ว โอ้สว่างแล้วนะวันใหม่....

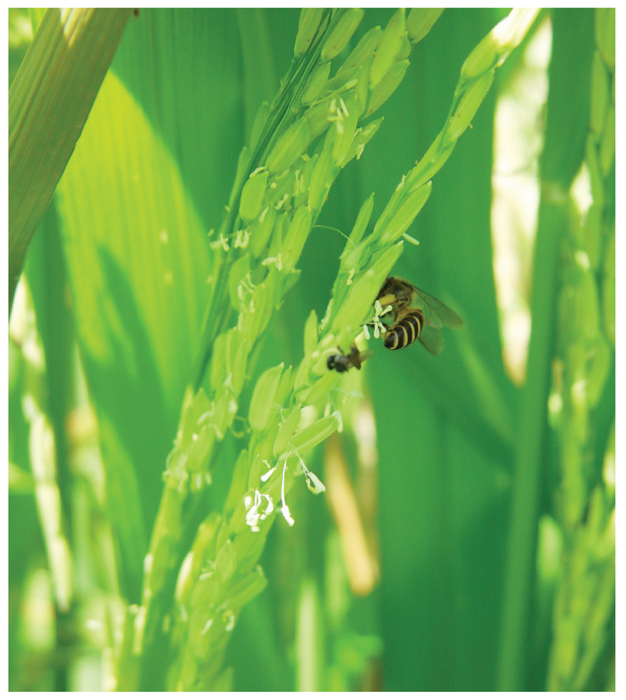

ความลับและลึกล้ำในธรรมชาติเหนือพื้นพิภพมีมามิรู้จบ ใต้ผิวดินที่เกษตรกรไถกลบ จากเมล็ดข้าว เมื่อหว่านและงอก รากหยั่งลึกใต้ผิวดิน ยอดใบชูสู่ท้องฟ้า เมื่อถึงระยะถอนกล้า (20 วัน) รากปฐมภูมิ ก็เริ่มหลุดออกข้อปล้อง ปล้องแรกใต้ดินเริ่มแตกรากทุติยภูมิ หยั่งรากแผ่กว้าง เสาะหาแร่ธาตุอาหาร เพื่อการเจริญเติบโต และแตกกอ (ชาวนาจึงถอนกล้าข้าว เพื่อปักดำเมื่อข้าวงอกได้ 20-25 วัน) หน่อแล้ว หน่อเล่า รวมเข้าเป็นกอ กระทั่งต้นข้าวอายุ 50 วัน ใบธงชูตรง เป็นลำภายในปรากฏเป็นดอกข้าวอยู่ภายในลำต้น (ข้าวตั้งท้อง) เหนือผิวดินของแต่ละหน่อในกอข้าว เริ่มแตกรากตติยภูมิ (รากพรม) แผ่คลุมบนผิวดินเพื่อยึดกอข้าวให้มั่นคง พร้อมพยุงกอข้าวและรวงดอกเพื่อต้านลม อันจะพลิ้วไหวเมื่อรวงข้าวสีทองสุกอร่าม

จากไถดิน ทำเลน ตีเทือกในบิ้งนา ตกกล้า จนถอนกล้าและปักดำ กี่คน และกี่แรงงาน ค่าน้ำมันเพื่อสูบน้ำ เพื่อรถไถ แม้ปักดำแล้ว ก็ต้องหมั่นดูแลการสูบเข้า และปล่อยน้ำออกเพื่อการคุมวัชพืช หว่านปุ๋ย ฉีดพ่นปัจจัยการผลิตเพื่อเสริมคุณภาพเมล็ด และรวงข้าว เมื่อจะเกี่ยวข้าวรถเกี่ยว หรือคนเกี่ยว ถ้าเป็นรถก็ต้องใช้แรงงานเสริมเพื่อบรรจุลงกระสอบ ชั่งน้ำหนัก และมัดกระสอบและบรรทุกขนส่งไปยังลานตาก หรือเข้าโรงสี

ถ้าเป็นคนก็ต้องมัดกองขนถ่ายไปยังลานนวดแผ่กระจายฟ่อนข้าว เพื่อตากแดด แล้วย่ำฟ่อนข้าวให้เมล็ดหลุดร่วงด้วยลูกทุบ หรือล้อรถไถเล็กแล้วรูดเอาฟางข้าวออกเป็นกอง จึงกวาดเมล็ดข้าวเป็นกอง แล้วฝัดทำความสะอาดก่อนบรรจุลงกระสอบชั่งน้ำหนัก มัดยึดกระสอบ ก่อนขนส่งไปโรงสี

วิถีกิจกรรมเหล่านี้ย่อมต้องใช้แรงงานมากมายในชุมชน การจ้างงานเป็นห่วงโซ่ของชุมชนชาวนาไทยจึงสืบสานส่งต่อเป็นวัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนมากมาย การทำขวัญข้าว เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ ลำตัด ลิเก หมอรำ การทำบุญบั้งไฟ โนรา และแม้แต่การบวชเรียนของบุตรหลานที่จะกระทำกันในช่วงเข้าพรรษา และสึกออกมาเมื่อข้าวเริ่มจะสุกอร่าม เพื่อช่วยกันเกี่ยวข้าว เป็นต้น

ที่กล่าวมาเป็นเพียงห่วงโซ่ของคนในพื้นนา ในแปลงผักก็มีคนไถดิน พรวนดิน หว่านเมล็ดผัก หรือเพาะกล้า คนย้ายปลูก คนใส่ปุ๋ย ยกร่องปลูก ตัดแต่ง ถอนรุ่น เก็บเกี่ยว ตัดแต่ง ล้างบรรจุ ถ้าเป็นผักขึ้นค้างก็ต้องมีคนเตรียมขึ้นไม้ค้าง ปักค้าง ปลิดดอก ผสมดอก ห่อผล เก็บเกี่ยว คัดเลือก บรรจุ ขนส่งตลาด

ในสวนผลไม้ ก็มีคนขายกล้าพันธุ์ คนรับจ้างปักแถวและแนวปลูก ขุดหลุมปลูก รับจ้างดูแลวัชพืช ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่ม ใส่ปุ๋ยฉีดพ่นปัจจัยการผลิต แต่งช่อดอก และแต่งผลโยง ผูกผล หรือโยงกิ่ง คนรับจ้างเก็บเกี่ยว (คนตัด) คนตัด ตัดแต่ง บรรจุ ขนส่งตลาดเหล่านี้ จะเห็นได้ว่า การเกษตรของไทย มีความ ลุ่มลึก ผูกพัน ของชุมชนเกษตร และการจ้างงานในชุมชน และท้องถิ่น ที่สืบสานเป็นทักษะ ประเพณี วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ที่มั่นคง ทั้งจิตวิญญาณ การเป็นอยู่ มีกิน มีใช้ในแบบของการแบ่งปัน มีส่วนร่วม เกื้อกูลกันและกันอย่างชัดเจน

จริงอยู่กระแสแนวคิดเชิงเงินตรา จากภาคเกษตรกรรมไทย รัฐบาลมีความพยายามที่จะ ชักจูงเกษตรกรไทยมากกว่า 3 ทศวรรษ ตั้งแต่การให้เปลี่ยนพืชปลูก การส่งเสริมสนับสนุนให้ปลูกที่ใหม่ การจำนำผลผลิต การประกันรายได้ผลผลิต การเยียวยาเมื่อราคาตกต่ำ นั่นเป็นการพุ่งเข้าไปที่เกษตรกร คือ ชาวนา ชาวไร่ และชาวสวน แต่มิได้มองหรือพิจารณาถึงห่วงโซ่ในผืนนาหรือพื้นดินที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตเลย

จะมีอีกกี่คน ที่ห่วงโซ่ที่ได้รับผลกระทบ และพวกเขาเหล่านั้นจะทำอาชีพใด ถ้ารัฐให้ลดพื้นที่ทำนา ปลูกยางพารา ปลูกไม้ผลต่าง ๆ ลง นี่ยังไม่นับรวมถึงห่วงโซ่ปัจจัยการผลิต เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ กล้าพันธุ์พืช วงจรธุรกิจค้าปุ๋ย สารเคมี ปัจจัยการผลิต พนักงานขายในบริษัทเหล่านั้น นักวิชาการ ร้านค้า นักบัญชี ผู้นำเข้าส่งออก ..... ฯลฯ หรือห่วงโซ่ทางพาณิชย์ ของผลิตผลเกษตรกรรม ซึ่งมีอาชีพเกี่ยวข้อง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย

จริงอยู่ว่าเกษตรกรรม 4.0 หรือเกษตรกรรมเพื่อความแม่นยำ เชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อมาตรฐานผลผลิตจะเป็นวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แต่หุ่นยนต์ และเครื่องมืออุปกรณ์นั้น นอกจากราคาที่เกษตรกรจะต้องค้นหาแล้ว ความเข้าใจและการได้มาจะต้องเพิ่มพูนหนี้สินในการลงทุนอีกเท่าไร เกษตรกรไทยไม่ใช่เจ้าสัว ที่จะเอาหุ่นยนต์มาแทนเกษตรกร และแรงงานภาคเกษตรกรรม ทัศนคติเชิงพาณิชย์ หากพิจาณาแล้ว น่าจะบ่อนทำลายความมั่นคงของสังคมเกษตรกรรมไทยหรือไม่ คงต้องมีการพิสูจน์กัน แต่ที่แน่ ๆ คือสินค้าใดที่มีมาตรฐานเดียว ย่อมมีความเสี่ยงเรื่องราคา มากกว่าสินค้าที่มีหลากหลายทั้งชนิด และคุณภาพ เพราะนั่นเป็นกฎแห่งธรรมชาติอย่างหนึ่งด้วย นั่นคือ การกระจายความเสี่ยงเพื่อความอยู่รอดของเผ่าพันธุ์ และเป็นสมดุลของธรรมชาติ

เช่นกันสมดุลของสังคมเกษตรกรรมไทย แม้วันนี้เราจำเป็นต้องพึ่งพิง แรงงานต่างชาติ เข้ามาช่วยทำเกษตรกรรม แต่เราก็ได้เพิ่มมิตรไมตรีและร่วมสร้างความมั่นคงของสังคมเกษตรกรรมแก่มิตรประเทศเพื่อนบ้านไปด้วยกัน

เครือข่ายเกษตร
และอาหารปลอดภัย

ดร.เมธินี ศรีวัฒนกุล

ในฐานะน้องใหม่ที่เพิ่งได้รับเกียรติเข้าร่วมเป็นกรรมการในสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ขอแสดงความยินดีกับท่านนายกสมาคมฯ กรรมการสมาคมฯ และผู้ที่มีส่วนร่วมทุกท่านทุกสมัย ในความสำเร็จของการดำเนินงานของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยตลอดระยะเวลายาวนานถึง 35 ปี

จากประสบการณ์การทำงานของข้าพเจ้าในสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย แม้ว่ายังเป็นเพียงระยะเวลาอันสั้นแต่ต้องขอเรียนว่ามีความประทับใจในความตั้งใจดีและตั้งใจจริงของท่านนายกสมาคมฯ คณะกรรมการฯ และผู้ร่วมทำงานทุกท่านในสมาคมฯ และเชื่อว่าด้วยหลักการทำงานโดยการทำความเข้าใจข้อเท็จจริง ยึดหลักวิชาการเหตุผล บวกกับความตั้งใจจริงของทุกท่าน สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยยังจะคงมีบทบาทสำคัญอีกยาวนานในการช่วยเสริมสร้างการพัฒนาการเกษตร โดยเฉพาะพืชสวนของไทยที่มีความหลากหลายสูง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ข้อมูลวิชาการและเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือเพื่อเกษตรกรไทยทุกรูปแบบ ทั้งเพื่อบริโภคเองในครัวเรือน เพื่อขายให้ชุมชน เพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม และเพื่อการส่งออก ได้พัฒนาสู่ความปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืน

ขอยกตัวอย่างความประทับใจในบทบาทหนึ่งของสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม โดยเริ่มต้นมาจากที่สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย รวมถึงอีกหลายสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มีความห่วงใยกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่เกษตรกรไทยกำลังเผชิญความยากลำบากมากยิ่งขึ้น จากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป การขาดแคลนบุคคลากรและเครื่องมือภาคการเกษตร ในขณะที่ผู้บริโภคเริ่มตื่นตัวในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในอาหารกันมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในการผลิตสินค้าปลอดภัย อีกทั้งการแข่งขันจากประเทศคู่แข่งและสงครามการค้าทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงได้ร่วมกันสร้าง**เครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย (GAP Net)** ขึ้น โดยได้รับความอนุเคราะห์จากสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทยสนับสนุนเป็นฝ่ายเลขานุการของเครือข่ายฯ เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างความความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง

โดยความเชื่อมโยงและร่วมมือกันดังกล่าว จะช่วยสนับสนุนภาครัฐในการกำหนดทิศทางนโยบาย กฎหมายและมาตรการด้านการเกษตรเพื่อร่วมกันพัฒนาภาคการเกษตรของไทยในทุกรูปแบบให้มีมาตรฐานที่ดี มีความปลอดภัย มั่นคง ยั่งยืน และร่วมกันเสริมสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรไทยตามมาตรฐานโดยเร็วไม่ว่าจะเป็นเกษตรอินทรีย์ เกษตร GAP หรือเกษตรรูปแบบอื่น เพื่อแก้วิกฤติและพลิกเป็นโอกาสในการยกระดับการเกษตรของไทย

ปี 2561 จีนเข้มงวดจริงจังกับมาตรฐาน GAP และ GMP ของผลไม้ไทย 5 ชนิด คือ ทุเรียน มังคุด ลำไย ลิ้นจี่ และ มะม่วง ทุเรียนเป็นผลไม้ที่สามารถส่งออกทำเงินได้ปีละกว่า 20,000 ล้านบาท จะต้องประสบปัญหาคู่แข่งด้านการตลาดกับเพื่อนบ้านอาเซียน มาเลเซียพยายามผลักดันให้จีนนำเข้าทุเรียนสดจากมาเลเซีย รวมทั้งอนาคตปริมาณการผลิตทุเรียนที่จะเพิ่มขึ้นจำนวนมากทั้งในไทยและเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นในรูปของทุเรียนผลสด ผลสดแช่เย็น ทุเรียนแช่แข็ง ทุเรียนแปรรูปต้องมีคุณภาพผ่านการรับรอง ขณะนี้เพื่อนบ้านยังตามไทยเรื่องการรับรองมาตรฐาน GAP และ GMP ถ้าเราทำได้ก่อน นั่นคือ ความเหนือกว่าทางด้านการตลาด เมื่อสินค้ามีมาตรฐานและคุณภาพราคาจะตามมาเอง นี่คือ ข้อแตกต่างของการทำหรือไม่ทำ GAP และ GMP

ถึงเวลาแล้วที่การผลิตพืชของไทยจำเป็นต้องผลิตในระบบความปลอดภัยตามมาตรฐาน “GAP” และแนวโน้มจะต้อง “มี GAP-ไม่มีไม่ได้” ไม่ว่าจะเป็นการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศ หรือส่งออกต่างประเทศ

สวนเกษตรกรต้องมีการรับรองมาตรฐานการผลิต GAP (Good Agricultural Practice : GAP) และโรงคัดบรรจุต้องมีการรับรองมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice : GMP) เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับผลผลิตที่มีปัญหา และเพื่อรับรองมาตรฐานความปลอดภัยส่งมอบให้คนไทยได้รับสินค้าที่ได้มาตรฐานเดียวกับสินค้าส่งออก และเพื่อแสดงศักยภาพของผักผลไม้ไทยที่มีคุณภาพมาตรฐานเหนือกว่าประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่ช่วยกำหนดมาตรฐานการผลิตอย่างเหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้สารเคมีจะต้องไม่ให้มีสารเคมีตกค้างจนเกินค่ามาตรฐานเพื่อให้ไม่เกิดอันตราย ในวันนี้เกษตรกรสามารถขอรับการรับรอง GAP ได้จากหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร คือ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร (สวพ.) ที่กระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค 8 แห่ง ที่เชียงใหม่ พิษณุโลก ขอนแก่น อุบลราชธานี ชัยนาท จันทบุรี สุราษฎร์ธานี และ สงขลา โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้มีความเชี่ยวชาญคอยเป็นพี่เลี้ยงให้จนกระทั่งเกษตรกรได้รับการรับรอง และจะคอยดูแล ติดตาม ประเมินผล ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องจนกว่าเกษตรกรจะมีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ตามมาตรฐานที่หน่วยงานผู้ควบคุมมาตรฐานและตลาดให้การยอมรับ

หากเกษตรกรทำตามมาตรฐานGAP แล้วสามารถขอใบรับรองสินค้า Q เพื่อเป็นเครื่องยืนยันว่าผักผลไม้นั้นผลิตอย่างมีหลักวิชาการ ใช้สารเคมีเฉพาะที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ไม่ใช้เกินความจำเป็น มีการทิ้งระยะไม่ฉีดพ่นสารเคมีก่อนเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันสารเคมีตกค้าง ผลผลิตจึงปลอดภัยได้คุณภาพ

ปัจจุบันเกษตรกรยังสามารถขอการรับรองมาตรฐาน GAP ได้จาก ThaiGAP 2in1 โดยสามารถขอการรับรอง ThaiGAP จากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และ Q GAP ของกรมวิชาการเกษตรในคราวเดียวกัน และมีแอปพลิเคชันช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลได้สะดวกขึ้น อีกทั้งสามารถสมัครขอรับการสนับสนุนจากโปรแกรมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ITAP) สวทช. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินงานตามมาตรฐานเกษตรกรกรที่ต้องการขอใบรับรอง ThaiGAP สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มเกษตรกร หรือกลุ่มสหกรณ์ ยื่นขอใบรับรองประเมินเป็นกลุ่มได้ ThaiGAP จะมีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ ข้อปฏิบัติ และมีทีมลงประเมินผลเบื้องต้น และทีมประเมินจริงประกบตามไป เพื่อให้งานรวดเร็วขึ้น ซึ่งในการขอรับการประเมินจะมีค่าใช้จ่าย จึงควรรวมตัวกันขอรับรองเป็นกลุ่ม

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย (GAP Net) จะมีโอกาสร่วมกับสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานอาหารปลอดภัยให้บรรลุเป้าหมาย ร่วมผลักดันนโยบาย กฎหมายและมาตรการด้านการเกษตรที่จำเป็นต่อการพัฒนาการเกษตรของไทยในทุกรูปแบบเพื่อให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรของไทยให้มีมาตรฐาน และความปลอดภัยต่อผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศอย่างเท่าเทียมกัน

ดอกไม้**รอบสมาคมฯ**

พรรณนีย์ วิชชาชู

หลังเกษียณอายุราชการ คิดว่าจะใช้เวลาในการอ่านหนังสือที่อยากอ่าน และซื้อตุนไว้มากมายหลายเล่ม แต่โอกาสที่จะนอนชิว ๆ อ่านหนังสือ ดูหนัง ฟังเพลง อย่างที่ตั้งใจ ต้องพับเก็บและกองไว้เช่นเดิม เพราะต้องช่วยงานราชการและที่ไม่ใช่ราชการ มากกว่าตอนที่ยังรับราชการเสียอีก หนึ่งในงานที่ไม่ใช่ราชการนั้น คือ งานของสมาคมฯ ซึ่งมิได้มีเพียงสมาคมเดียว แต่มีหลายสมาคมที่ขอให้ช่วย มีทั้งแบบถาวร และแบบเป็นจ๊อบ ๆ ไป หนึ่งในสมาคมนั้นคือ สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย ที่ช่วยมานานตั้งแต่ปี 2540 พร้อม ๆ กับการเข้ามาเป็นนายกสมาคม ของ ท่านอนันต์ ดาโลดม และการช่วยงานสมาคมพืชสวนฯ น่าจะจัดอยู่ในประเภทการช่วยแบบถาวร

การช่วยแบบถาวร คือ มาทำงานเกือบทุกวัน มีห้องทำงานเป็นของตนเอง และมีอุปกรณ์การทำงาน คือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค ให้ใช้ประจำตัว

อาคารที่ทำการของสมาคมพืชสวนฯ เป็นอาคารเล็ก ๆ ชั้นเดียว แต่มีห้องทำงานเป็นสัดส่วน บรรยากาศรอบ ๆ อาคารค่อนข้างดี เพราะเต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่อยู่รอบ ๆ ข้างอาคารด้านหนึ่งติดกับพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร ซึ่งมีต้นไม้ใหญ่ และไม้หายากอยู่หลายต้น ข้างอาคารอีกด้านหนึ่ง ติดกับสถาบันวิจัยพืชสวน มีสระน้ำ และไม้ใหญ่อยู่บ้าง ด้านหลังติดกับอาคารจักรทอง ของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช และเนิสเซอรี่ของกองคุ้มครองพันธุ์พืช

ระหว่างสมาคม กับสถาบันวิจัยพืชสวนมีลานจอดรถ ซึ่งเมื่อก่อนเคยเป็นลานที่ปูด้วยอิฐบล๊อค มีต้นชมพูพันธุ์ทิพย์เรียงราย เมื่อถึงฤดูกาลออกดอก ดอกที่โรยจะร่วงหล่นลงมาปูลานใต้ต้นเป็นสีชมพูเรื่อ ๆ สวยงามทีเดียว จำไม่ได้ว่าต้นชมพูพันทิพย์เหล่านั้นหายไปตอนไหน หลังน้ำท่วมใหญ่ปี 2554 หรือเปล่าไม่แน่ใจ ลานอิฐบล๊อคก็หายไปด้วย กลายเป็นลานหินก้อนใหญ่ ๆ แทน เป็นลานจอดรถที่ทำให้ส้นรองเท้าส้นสูงคู่แล้วคู่เล่าพังไปหลายคู่ เพราะเหลี่ยมหินคม ๆ บาดหนังที่ส้นรองเท้าจนยับเยิน

สระน้ำข้างสถาบันวิจัยพืชสวน คูน้ำด้านหน้าสมาคมฯ และพื้นที่ใต้อาคารพิพิธภัณฑ์พืช สิรินธร เป็นที่อาศัยของน้องตัวเงินตัวทอง ที่มีขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่ตัวขนาด 1 ฟุต ไปจนถึงขนาดยาวกว่า 1 เมตร วันดีคืนดีก็เดินไปจ๊ะเอ๋กับน้องตัวขนาดเท่าจระเข้ ต่างคนต่างตกใจกระโดดหนีไปคนละทาง ในขณะที่ฝ่ายน้องคลานตุ้บตั้บลงบ่อน้ำข้างสถาบันไป ฝ่ายพี่ก็ยืนใจเต้นตูมตามอยู่สักพักจึงเดินต่อได้ เป็นบรรยากาศธรรมชาติ ณ ที่ทำงาน ที่น่าจะหาได้ยากจากที่อื่น

วันใดที่นั่งเขียนหนังสือ แล้วคิดไม่ออก หัวสมองไม่แล่น ก็จะออกจากห้องทำงาน เดินไปรอบ ๆ สมาคม ไปเดินรอบพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร ในบางช่วงเวลา ก็จะมีดอกไม้ให้ได้ชม เริ่มจากด้านหลังสมาคม จะมีต้นใบไม้สีทอง พุ่มใหญ่มาก ใบไม้สีทองต้นนี้ออกดอกแทบจะตลอดปี

ในพุ่มใบไม้สีทอง จะมีต้น ส้มเสี้ยวเถา พุ่มใหญ่อีกเหมือนกัน เลื้อยพันผสมปนเปกับใบไม้สีทองจนแทบจะเป็นต้นเดียวกัน ทั้งส้มเสี้ยวเถา และใบไม้สีทอง ไม่ใช่จะเป็นพรรณไม้ที่หาดูได้ง่ายสำหรับคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ แต่กลายเป็นพืชที่คุ้นชินสำหรับคนที่อยู่ที่สมาคมพืชสวนฯ

ใบไม้สีทอง หรือย่านดาโอ๊ะ เป็นพืชพื้นถิ่นที่พบอยู่ในเขตจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส พบครั้งแรกโดย ดร.ชวลิต นิยมธรรม ที่น้ำตกบาโจ จังหวัดนราธิวาส เป็นพืชในสกุลเดียวกับชงโค เป็นไม้เถาขนาดใหญ่ ใบมีขนสีน้ำตาลแดง ดอกสีขาว ออกเป็นกระจุก มีกลิ่นหอมอ่อน ๆ

ส้มเสี้ยวเถา

ส้มเสี้ยวเถา เป็นไม้เลื้อยเนื้อแข็ง มีมือเกาะ ใบเดี่ยวรูปกลม ปลายใบเว้าตื้น เป็น 2 แฉก แต่ละแฉกปลายมน ฐานใบเว้ารูปหัวใจ เป็นพืชที่อยู่ในสกุลชงโคอีกเช่นกัน พบตามชายป่าผลัดใบและป่าดิบแล้งทางภาคอีสาน ออกดอกเป็นช่อ แบบช่อเชิงหลั่น กลีบดอกสีขาว ออกดอกช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน

ใกล้ ๆ กับพุ่มใบไม้สีทอง มีต้นมะรุมอยู่ 1 ต้น แต่ไม่ค่อยจะเห็นฝักมะรุม เพราะมีต้นกระเทียมเถา เลื้อยพันต้นมะรุมจนแทบจะมิด ถึงคราวออกดอกบางปีดอกดกมาก จนทำให้ต้นมะรุมมีดอกเป็นกระเทียมเถาสีม่วงบานสะพรั่งห้อยระย้าสวยงาม

ใบไม้สีทอง

กระเทียมเถา

กระเทียมเถา

อังกาบ

กระเทียมเถา เป็นไม้เลื้อยเนื้อแข็งขนาดกลาง เลื้อยได้ไกลถึง 10 เมตร ใบเป็นใบประกอบ มีใบย่อย 2 ใบ ออกตรงข้าม รูปไข่ ถึงรูปรี ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบแข็งสีเขียวเป็นมัน ดอกออกเป็นช่อกระจุกตามซอกใบ ดอกมักจะบานพร้อมกันทั้งช่อ ดอกรูปกรวย กลีบดอกสีม่วงไล่เฉดสีอ่อนถึงเข้ม โคนดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกออกเป็น 5 กลีบ มักจะออกดอกช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ใบและดอกมีกลิ่นคล้ายกระเทียม

ถัดไปไม่ไกล มีแก้วเจ้าจอม ต้นใหญ่อยู่ 1 ต้น แต่คนงานทอนกิ่งที่แผ่ออกไปอย่างกว้างขวางเสียจนสั้นกุดอย่างน่าเสียดาย

แก้วเจ้าจอม เป็นไม้ประจำถิ่นแคริบเบียน ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาจากชวา ทรงนำมาปลูกในเขตพระราชอุทยานวังสวนสุนันทา บริเวณด้านหลังพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี เป็นไม้ต้นขนาดกลาง สูงได้ถึง 10 เมตร ไม่ผลัดใบ ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่กว้าง โคนใบสอบ ขอบใบเรียบเป็นมัน ดอกสีม่วง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ รูปไข่ โคนเชื่อมติดกัน กลีบดอก 5 กลีบ รูปรี หรือรูปไข่ เกสรเพศผู้สีฟ้า อับเรณูที่ปลายสีเหลือง ออกดอกเดี่ยว แต่อยู่รวมเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง ออกดอกยาก โตช้า ไม่ชอบแสงแดดจัด

ใกล้ ๆ แก้วเจ้าจอม มีต้นอังกาบ ต้นใหญ่ ดอกลายสีม่วงขาวแปลกตากว่าที่เคยเห็น **อังกาบ** เป็นไม้พุ่มเตี้ย ใบเป็นรูปหอก โคนและปลายใบเรียวแหลม ดอกออกเป็นกระจุก มีลักษณะเป็นรูปทรงกรวย หรือรูปแตร กลีบดอกมีหลายสี ที่เห็นกันมากคือ สีม่วง สีม่วงอมชมพู สีขาว และสีเหลืองแต่อังกาบต้นนี้ดอกมีสีม่วงสลับสีขาว

ข้างพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร มีต้นโสกระย้าอยู่ 1 ต้น สมัยเมื่อมาทำงานที่กรมวิชาการเกษตรใหม่ ๆ ช่วงปี 2542 มีพิธีเปิดอาคารพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร ก็จะมีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อให้ทำการประชาสัมพันธ์ เรื่องหนึ่งที่จำได้ คือ ข้อมูลระบุว่า ที่บริเวณพิพิธภัณฑ์มีต้น**โสกระย้า**ที่เหลืออยู่ต้นเดียวในประเทศไทย แต่เมื่อสัก 4-5 ปีที่ผ่านมา ไปไหว้พระที่วัดพระแก้ว จังหวัดเชียงราย ได้พบต้นโสกระย้าอีก 1 ต้น อยู่ข้างบันไดทางขึ้นพระอุโบสถ และมีข้อมูลจากเว็บไซต์ขายต้นไม้ โฆษณาขายต้นโสกระย้าอยู่หลายราย จึงเชื่อว่า โสกระย้าคงยังมีอยู่อีกหลายต้น แต่ยังไม่เคยมีใครสำรวจจำนวนที่แท้จริง

แก้วเจ้าจอม

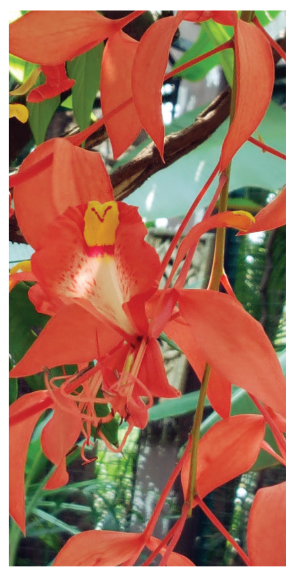

โสกระย้า

จากฐานข้อมูลพรรณไม้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ระบุว่า **โสกระย้า** เป็นไม้ต้น สูงได้ถึง 15 เมตร ใบเป็นใบประกอบแบบปลายคู่ รูปขอบขนาน แกมรูปไข่ ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ผิวใบเกลี้ยง ใบหลุดร่วงง่าย ยอดอ่อนสีจางจะห้อยลง ดอกออกเป็นช่อโน้มลง ดอกย่อยสีแดงสด กลีบรองดอก 4 กลีบ คล้ายกลีบดอก กลีบดอก 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน 2 กลีบล่างขนาดเล็ก กลีบข้างรูปช้อนสีแดง ส่วนปลายกลีบมีสีแกมเหลือง เกสรผู้ 10 อัน ก้านชูเกสรเพศเมียสีแดง ออกดอกช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์

ด้านหลังอาคารพิพธภัณฑ์พืชสิรินธรมีไม้ที่หายากอยู่หลายต้น แต่ยังไม่เคยเห็นดอก ยกเว้น อัมพวา หรือ มะเปรียง ซึ่งจะเห็นดอกบ่อย ๆ แต่ไม่ค่อยสะดุดตา เพราะเป็นไม้แปลกที่ออกดอกเกาะกันเป็นก้อนติดกับลำต้น

มีเรื่องเล่าว่า **มะเปรียง** เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ขึ้นอยู่ตามชายน้ำ มีต้นกำเนิดจากประเทศมาเลเซีย เป็นไม้ถิ่นทางภาคใต้ของไทย แต่มีคนนำมาปลูกที่อัมพวาเมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว ชาวบ้านจึงเรียกต้นนี้เสียใหม่ว่า **“ต้นอัมพวา”** ใบของอัมพวาจะเรียวแหลม ใบอ่อนจะห้อยเป็นพวงออกเรียงสลับกัน ดอกจะขึ้นติดกับลำต้น รวมตัวกันเป็นกระจุก กลีบดอกสีเหลืองอ่อนเกือบขาว ก้านดอกสีน้ำตาล เมื่อดอกโตเต็มที่จะกลายเป็นผลเรียก “ลูกอัมพวา” หรือคนใต้เรียกว่า **“ลูกคางคก”**

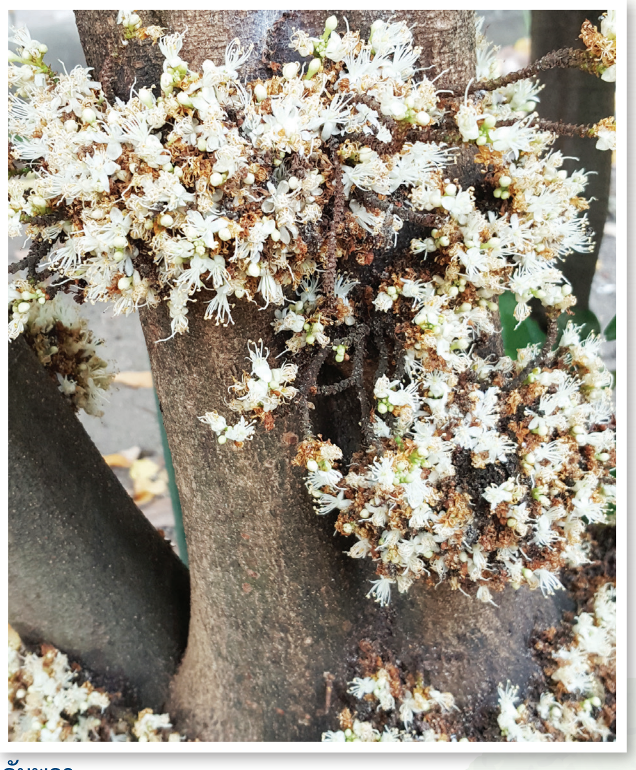

อัมพวา

ลดาวัลย์

ประตูทางเข้าลานจอดรถด้านหลังพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร มีไม้เลื้อยอยู่ 2 ต้น ต้นหนึ่งคือ ลดาวัลย์ ดอกสีขาว อีกต้นหนึ่งคือเถาไฟ หรือ โยทะกา ดอกสีแสด ทั้งสองต้นออกดอกไม่พร้อมกัน จึงผลัดกันอวดโฉมไม่แย่งซีนกัน

ลดาวัลย์ เป็นไม้เถาเลื้อย ใบเป็นใบเดี่ยว ไม่ผลัดใบ ใบออกสลับตามข้อ ปลายใบแหลม โคนใบเว้าหรือมนเล็กน้อย เป็นรูปหัวใจ ดอกออกเป็นช่อตามซอกใบ กลีบดอกเป็นรูปกระดิ่ง ปลายดอกแยกออกเป็น 5 แฉก มีเกสรตัวผู้ 5 อัน ดอกมีกลิ่นหอมในตอนเช้า ดอกจะออกมากในช่วงฤดูหนาว ถ้าต้นสมบูรณ์จะออกดอกตลอดปี เวลาออกดอกมาก ๆ จะดูเหมือนหิมะปกคลุมต้นเลยทีเดียว

ส่วน**เถาไฟ หรือโยทะกา** ยังมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น ชงโคย่าน ปอลิง และเล็บควายใหญ่ เป็นต้น เป็นไม้เลื้อยขนาดใหญ่ ยอดอ่อนมีขนสีน้ำตาลแดง ใบเป็นใบเดี่ยว ค่อนข้างกลม ปลายใบเว้าตื้น โคนเว้าลึกคล้ายใบแฝดติดกัน ดอกออกเป็นช่อเชิงหลั่นตามซอกใบและปลายกิ่ง มีกลีบเลี้ยง 2-3 กลีบ กลีบดอกเมื่อแรกบานสีเหลืองแล้วเปลี่ยนเป็นสีส้ม กลีบดอก 5 กลีบ ขอบบิดเป็นคลื่น ออกดอกประมาณเดือนตุลาคม-มกราคม

เถาไฟ หรือ โยทะกา

สาละลังกา

สิรินธรวัลลี

ด้านหน้าของพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร มีต้นสาละลังกาอยู่ 2 ต้น ออกดอกอยู่ตลอด **สาละลังกา** เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบ ลำต้นมีเปลือกขรุขระตกสะเก็ด ใบเดี่ยว เรียงเวียนเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง ลักษณะใบยาวรูปหอก หรือรูปไข่ ขอบใบจักสั้น ดอกออกเป็นช่อใหญ่ตามลำต้น ช่อดอกยาวปลายช่อโน้มลง กลีบดอกหนา ค่อนข้างแข็ง ดอกตูมจะเป็นสีเหลือง เมื่อบานจะเป็นสีชมพูเข้มถึงแดง มีกลิ่นหอมฉุน ออกดอกตลอดปี จะออกดอกมากในฤดูฝน ดอกจะบานและร่วงในวันเดียว

สิรินธรวัลลี

ในปี 2559 มีพันธุ์ไม้ที่นำมาปลูกใหม่หน้าพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร เป็นไม้เลื้อยอีกเช่นกัน ไม้นั้นชื่อ **สิรินธรวัลลี** เพิ่งจะออกดอกให้เห็นเมื่อต้นปี 2562 นี้เอง สิรินธรวัลลีพบครั้งแรก โดย ดร.ชวลิต นิยมธรรม เมื่อปี 2538 ที่ภูทอกน้อย ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดบึงกาฬ ชื่อสปีชีส์ของพืชชนิดนี้ตั้งตามพระนามาภิไธย ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สิรินธรวัลลี เป็นไม้เลื้อยเนื้อแข็ง สกุลชงโค อยู่ในวงศ์ถั่ว กิ่งอ่อนมีขนสีน้ำตาล เมื่อแก่เปลือกเถาเรียบบิดตามยาวเล็กน้อย ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปไข่จนเกือบกลม ปลายใบฉีก ฐานใบรูปหัวใจ ขอบใบเรียบปลายใบมน มีขนบริเวณเส้นกลางใบ ดอกเป็นช่อสีน้ำตาลแดงหรือสีส้ม ดอกออกเป็นช่อกระจุกที่ปลายกิ่ง

เมื่อได้ออกมาเดินชมนกชมไม้รอบ ๆ สมาคมฯ เห็นดอกไม้สวย ๆ งาม ๆ จนหายเบื่อแล้ว ก็กลับไปนั่งทำงานต่อได้ สมองที่ปล่อยวางเมื่อได้อยู่กับธรรมชาติก็จะโปร่งโล่งขึ้น คิดอ่านอะไรก็ไม่ตีบตันขอบคุณท่านที่ปลูกพรรณไม้เหล่านี้ไว้ให้ได้พักผ่อนหย่อนใจ...

กายอม

กุหลาบพันปี

รองศาสตราจารย์ วิจิตร วังใน

กุหลาบพันปีเป็นพืชประเภทไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็กจัดอยู่ในสกุล Rhododendron วงศ์ Ericaceae หรือวงศ์กุหลาบพันปีซึ่งมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 1,000 ชนิด (species) พืชในสกุลนี้เกือบทุกชนิด พบตามยอดเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น ลมโกรก มีสายหมอกพัดผ่านเป็นระยะ ๆ มีแสงมากแต่ไม่ร้อนและมีความชื้นสูง ชื่อสกุล Rhododendron มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “rhêdon” แปลว่า rose หรือกุหลาบ และ “dêndron” แปลว่า tree หรือต้นไม้ เมื่อรวมกันแล้วให้ความหมายว่า ต้นไม้ที่มีดอกเหมือนกุหลาบ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของช่อดอกที่ออกเป็นกระจุกแน่นที่ปลายยอด มีลักษณะคล้ายดอกกุหลาบ สำหรับชื่อสกุลภาษาไทย คำว่า **กุหลาบพันปี** มาจากการแปลที่อ้างถึงรากศัพท์ภาษากรีก แต่คำว่า “พันปี” สื่อถึงการมีอายุยืนของไม้ต้น

กุหลาบพันปีเป็นไม้ยอดนิยมของคนในเขตอบอุ่นที่อากาศไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป เป็นที่นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับในยุโรปเป็นเวลายาวนานนับร้อยปี ดอกกุหลาบพันปีมีหลากหลายสีสันไม่ว่าจะเป็นแดงเข้ม ชมพู ม่วง เหลือง ส้ม หรือขาว ด้วยสภาพอากาศที่เย็นสบายเหมือนพื้นที่ราบในแถบยุโรปนี้เอง ที่ทำให้กุหลาบพันปีจากยอดดอยสูงในเขตกึ่งร้อนชื้นจากบริเวณเทือกเขาหิมาลัยและตอนใต้ของจีน สามารถเจริญงอกงามได้เป็นอย่างดี

กุหลาบพันปีในต่างประเทศ

ภาพจาก : ดร.วีระชัย ณ นคร

อาซาเลีย

สำหรับ **อาซาเลีย** (Azalea) ซึ่งนิยมปลูกกันเป็นไม้ประดับในบ้านเรา ในทางอนุกรมวิธานพืช อาซาเลียถูกจัดอยู่ในสกุล Rhododendron ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 9 สกุลย่อย (subgenera) อาซาเลียที่ผลัดใบ (deciduous azalea) จัดอยู่ในสกุลย่อย Pentanthera ส่วนอาซาเลียที่ไม่ผลัดใบ (evergreen azalea) จัดอยู่ในสกุลย่อย Tsutsusi ซึ่งอาซาเลียทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่แตกต่างจาก Rhododendron ที่เหลือคือเป็นไม้พุ่มขนาดเล็กกว่า มีเกสรเพศผู้จำนวน 5 อัน และมักออกเป็นดอกเดี่ยว

การกระจายพันธุ์

พืชสกุลกุหลาบพันปีพบกระจายพันธุ์ทั่วไปในแถบยุโรป เอเชีย ออสเตรเลีย อเมริกาเหนือยกเว้นอเมริกาใต้และแอฟริกา บริเวณที่พบว่ามีความหลากหลายของชนิด (species) มากมีอยู่ 3 บริเวณคือ (1) บริเวณส่วนหนึ่งของเนปาล ภูฏาน พื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ ของอินเดีย ตะวันออกเฉียงเหนือของ เมียนมาร์ ตะวันออกเฉียงใต้ของทิเบต ตะวันตกของเสฉวน และตะวันตกเฉียงเหนือของยูนนาน (2) บริเวณสันเขาของเกาะต่าง ๆ ระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถึงออสเตรเลีย และ (3) บริเวณที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสันเขาของประเทศไทย เวียดนาม และมาเลเซีย

กุหลาบพันปีในเมืองไทย

ในประเทศไทยมีพืชสกุลกุหลาบพันปีอยู่ 10 ชนิด (species) พบตามยอดเขาสูงทั้งเขาหินปูนและเขาหินทราย พื้นที่ที่เราจะพบกุหลาบพันปีได้ง่ายคือ ยอดดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะมีกุหลาบพันปีดอกแดงที่เรียกว่า **คำแดง** (*Rhododendron arboreum* Sm. subsp. *Delavayi* (Franch.) D.F. Chamb.) แล้วยังมีกุหลาบพันปีอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า **กายอม** (*R. veitchianum* Hook.) ที่ขึ้นตามทางตั้งแต่ทางเข้าพระสถูปไปจนถึงยอดดอย เป็นไม้พุ่มเกาะอาศัยในบริเวณที่ระดับความสูง 1,200-1,800 เมตร จะพบต้นไม้ชนิดนี้อยู่บนกิ่งไม้ขนาดใหญ่ในป่าดิบเขาทางภาคเหนือ แต่บริเวณยอดดอยที่มีระดับความสูงเกิน 2,000 เมตรแล้ว ตามพื้นดินจะมีอากาศเย็น พื้นดินมีดินร่วนโปร่งและมีมอสปกคลุมแน่น ต้นกายอมจึงเจริญเติบโตได้ดี

กุหลาบพันปีดอกแดง หรือ คำแดง จึงเป็น **สัญลักษณ์ของดอยอินทนนท์** ยอดดอยที่สูงที่สุดในประเทศไทยไปโดยปริยาย ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ กุหลาบพันปีดอกแดงจะยืนต้นเด่นเป็นสง่าอยู่กลาง **พรุอ่างกา** และตามขอบผาเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ **กิ่วแม่ปาน** อวดช่อดอกสีแดงสดที่ออกเป็นกระจุกกลม บริเวณปลายกิ่งตัดกับใบที่รองรับเป็นช่อฉัตรสีเขียวเข้ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่ฟ้าใสเป็นสีฟ้าและมีไอหมอก พัดผ่านมากับสายลมเย็น ๆ แล้วละก็ เปรียบได้ว่ากำลังยืนอยู่บนสวนสวรรค์ชั้นฟ้ากันเลยทีเดียว

ภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก ที่ลานหินปุ่มที่นี่มีต้น **ดอกสามสี** หรือ **ดอกไม** (*R. Lyi* H. Lev.) ซึ่งเป็นชนิดที่คล้ายกับ **กุหลาบขาวเชียงดาว** (*R. ludwigianum* Hoss.) มากจนแทบจะแยกกันไม่ออก ช่วงเดือนพฤษภาคม ทางอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าจะจัดงานวันกุหลาบบานเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวขึ้นไปเที่ยวชม และที่ลานหินปุ่มยังคงมีจำนวนต้นกุหลาบพันปีชนิดนี้อยู่มาก

คำแดง

กุหลาบพันปีชนิดที่ใกล้เคียงกับดอกสามสีอีกชนิดหนึ่ง คือ **นมวัวดอย** (*R. surasianum* Balf.f. f. & Craib) สำหรับกุหลาบพันปีชนิดที่เป็นต้นใหญ่ที่สุด คือ **คำขาว** (*R. moulmainese* Hook.f.) อยู่ที่ดอยปุย จ.เชียงใหม่ ชนิดนี้มีดอกหอมด้วย มีลักษณะใกล้เคียงกับ **กุหลาบขาวเขาหลวง** จ.นครศรีธรรมราช และที่เขาพ่อตาหลวงแก้ว จ.พังงา แต่ต่างกันที่ชนิดหลังมีขนที่ก้านดอกชัดเจน

ส่วนกุหลาบพันปีดอกแดงอีกชนิดหนึ่งที่เป็นไม้พุ่ม เรียกว่า **กุหลาบแดง** (*R. simsii* Planch.) พบได้ที่ภูหลวง จ.เลย และชนิดนี้ปัจจุบันนิยมปลูกเป็นไม้ประดับ ขยายพันธุ์ง่ายมากโดยการปักชำ นอกจากนี้ยังมีกุหลาบพันปีดอกเล็กสีขาวอมชมพู เรียกว่า **กุหลาบลังกาหลวง** (*R. microphyton* Franch.) ชนิดนี้แตกต่างจากชนิดอื่น คือมีเกสรเพศผู้เพียง 5 อัน ในขณะที่ชนิดอื่น ๆ มีจำนวน 10 อันแต่ถ้าเป็นชนิดที่มีดอกเล็กที่สุด คงเป็น **กุหลาบมลายู** (*R. malayanum* Jack) มีดอกสีแดงเป็นหลอดขนาดเล็ก พบทางใต้ ชนิดสุดท้ายพบล่าสุด คือ **ต้นแดงประดับผา** (*R. longiflorum* Lindl.) เป็นไม้พุ่มมีดอกเป็นหลอดสีส้มแดง ตามเขาหินปูนทางใต้

กุหลาบพันปีตามส่วนต่าง ๆ ของโลก

ด้วยความแตกต่างของระดับความสูงจากจุดต่ำของพื้นที่จากระดับน้ำทะเลก่อให้เกิดสังคมป่าใน **ระบบนิเวศป่าไม้**ที่หลากหลาย เช่นที่ดอยอินทนนท์ ที่ระดับความสูง 400-700 เมตร เกิดสังคม**ป่าเต็งรัง** และ**ป่าเบญจพรรณ** ในพื้นที่ตอนล่างที่ระดับความสูง 400-700 เมตร เกิดสังคม**ป่าดิบแล้ง** ที่ระดับความสูง 600-1,000 เมตร เกิดสังคม**ป่าสนเขา** ที่ระดับความสูง 700-1,800 เมตร เกิดสังคม**ป่าดิบเขา** ที่ความสูง 1,000-2,200 เมตร เกิดสังคม**ป่าดิบเขา** และที่ระดับความสูง 2,200-2,565 เมตร เกิดสังคม**ป่าดิบเขาระดับสูง** หรือป่าเมฆ พืชพรรณที่พบมีหลากหลาย เช่นกุหลาบพันปีจำนวน 3 ชนิดได้แก่ กุหลาบพันปีหรือ **คำแดง** กุหลาบป่าหรือ**คำขาว**และกุหลาบขาวหรือ **กายอม**

นอกจากนี้พรรณไม้อื่นที่พบได้ทั่วไปได้แก่ จำปีป่า ทะโล้ สนสามใบ สนสองใบ โพธิ์สามหาง บัวทอง สะเภาลม ต้างอินทนนท์ รัง พลวงแดง สัก และไม้วงศ์ก่อหลายชนิด รวมทั้งยังมีกล้วยไม้ที่ถือเป็นชนิดเด่นของดอยอินทนนท์ ได้แก่ **เอื้องกำเบ้อ** หรือ **กะเรกะร่อน** กล้วยไม้อิงอาศัยอย่าง **รองเท้านารีอินทนนท์** เอื้องพลายงาม และมีกล้วยไม้อีกหนึ่งชนิดที่งดงามหาชมได้ยาก คือ **เอื้องแฝง** เป็นกล้วยไม้

กายอม

รองเท้านารีอินทนนท์

กินซากที่พบได้เฉพาะฤดูฝนเท่านั้น ที่สำคัญยังเป็นพืชที่พบเห็นได้น้อยมากด้วย นอกจากนี้ยังมีเฟิร์นอีกอย่างน้อย 3 ชนิด ที่กำลังจะสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทยได้แก่ **เฟิร์นนายพุด กูดดำอ่างกา** ซึ่งพบเพียงพื้นที่เล็ก ๆ บนยอดดอยอินทนนท์ และ**เฟิร์นนายการ์แรต**

นอกจากสภาพอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี ลมโกรกและสายหมอกพัดผ่านเป็นระยะ ๆ มีแสงมากและความชื้นสูงของภูมิประเทศที่อยู่ในระดับสูงแล้วในภูมิภาคเขตอบอุ่นซึ่งมีอากาศเย็นสบาย ไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป เช่นสภาพอากาศช่วงฤดูใบไม้ผลิในยุโรป ประกอบกับมีปัจจัยที่เหมาะแก่การเจริญเติบโตของ **กุหลาบพันปี** (rhododendron) จึงทำให้พืชกลุ่มนี้กระจายพันธุ์ได้อย่างกว้างขวางในเขตอบอุ่นและภูมิอากาศต่าง ๆ ของพื้นโลก เช่น

1. กุหลาบพันปี *Rhododendron wardii* W.W. Sm. พบทางตะวันตกเฉียงเหนือและทางตะวันตกของยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ระดับความสูง 2,800-4,000 เมตร
2. พบชนิด *R. ponticicum* L. ในแถบเมดิเตอร์เรเนียน ที่ระดับความสูง 800-1,800 เมตร
3. ชนิด *R. Decorum* Franch. พบทางตะวันตกและตอนใต้ของจีน ตอนเหนือของเมียนมาร์ และตอนเหนือของเวียดนาม ที่ระดับความสูง 1,800-4,500 เมตร
4. พบชนิด *R. ruttenii* J.J. Sm. ที่หมู่เกาะโมลุกกะ ประเทศอินโดนีเซียที่ระดับความสูง 1,900-2,500 เมตร

เอกสารประกอบการเขียน

1. อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-ดอยอินทนนท์ ยอดสูงสุดแห่งสยาม. เอกสารส่งเสริมการท่องเที่ยว.
2. สันติ วัฒฐานะ-กุหลาบพันปี (Rhododendron) พรรณไม้ในสวนสวรรค์. พรรณพฤกษา, ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2555.

ยางน่องเถา...สวยซ่อนพิษ

เกษม จันทรประสงค์

ยางน่องเถา หรือยางน่องเครือ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Strophanthus caudatus* (L.) Kurz เป็นพืชวงศ์เดียวกับบานบุรี และยี่โถ (Apocynaceae Lour.) พบครั้งแรกที่อินโดจีน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1790 ในบ้านเรา หมอคาร์พพบ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1939 สำหรับชื่อสกุลมาจากคำว่า Strophos กับ Anthos หมายถึงลักษณะของดอกที่มีกลีบดอกเป็นสายยาวและบิดเป็นเกลียว ส่วนคำระบุชนิดว่า Caudata แปลว่า มีหาง หรือมีรยางค์คล้ายหาง มีทั้งหมดด้วยกัน 38 ชนิด ในแอฟริกา มาดากัสการ์ และเอเชีย ในประเทศไทย พบเพียง 3 ชนิดเท่านั้น แต่ดอกไม่สวยเท่า คือ มังกรเหลือง (*Strophanthus perrakensis* Scott. Ex King & Gamble) และมังกรแดง (Strophanthus wallichii A. DC.)

ภาพโดย วิรัช จันทรัศมี

พิษของยางน่องเถา เกิดจากสารไกลโคไซด์ในน้ำยาง ชื่อว่า G-strophanthin หรือ Quabain มีฤทธิ์ต่อระบบหัวใจและโลหิต ทำให้หัวใจเต้นช้าลง หรือเต้นไม่เป็นจังหวะ จนอาจถึงหัวใจวายตายได้หากกัดกินกิ่ง ใบ ต้นของยางน่องเถาเข้าไป สารพิษดังกล่าวมีการนำไปใช้เป็นยาพื้นบ้านเพื่อรักษาโรคบางอย่างด้วย ในยุโรปบางประเทศใช้เมล็ดของต้นยางน่องเถา เป็นยาออกฤทธิ์กระตุ้นหัวใจ และทำเป็นยาฉีดรักษาโรคหัวใจด้วย แต่มีความเป็นพิษสูง ไม่สมควรใช้โดยไม่ปรึกษาแพทย์

ยางน่องเถา หรือยางน่องเครือ เป็นไม้เถาเนื้อแข็งขนาดใหญ่ อาจเลื้อยยาวได้ถึง 12 เมตร มีน้ำยางใสหรือสีขาว ใบเดี่ยวออกตรงข้าม รูปรี รูปไข่กลับหรือรูปไข่ ดอกออกที่ปลายยอดแบบช่อกระจุก มี 5-25 ดอก ดอกสีขาว โคนดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดรูปไข่กว้าง มีเส้นสีแดงพาดที่แกนกลางของกลีบดอก ด้านในถึงปลายกลีบ ปลายกลีบแคบเข้าจนเป็นสายยางสีแดง บิดเป็นเกลียว มีมงกุฎสีขาว เกสรเพศผู้เป็นขนละเอียดเชื่อมติดกัน ผลเป็นฝักคู่แบบแตกแนวเดียว รูปขอบขนาน เมล็ดมีจงอยและกระจุกขน ออกดอกช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน นิยมปลูกเป็นไม้ประดับและสมุนไพร

เมื่อเอ่ยถึงยางน่องเถา หลายท่านที่อ่านนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา ของพนมเทียน หรือได้ยินได้ฟังจากชาวเขาเผ่าต่าง ๆ มักจะกล่าวถึงยางน่องเถาว่า สามารถนำยางไปชุบปลายหอก ปลายดาบ หรือหัวลูกศร ลูกธนู สำหรับเป็นอาวุธป้องกันตัว หรือล่าสัตว์ และถ้าย้อนกลับไปในอดีตทั้งในแอฟริกาและเอเชีย สมัยก่อนอาจมีการใช้ยางผสมพิษอย่างอื่นเข้าไปด้วยเพื่อการล่าสัตว์ หรือล่ามนุษย์ด้วยกัน เมื่อสัมผัสกับบาดแผล พิษของยางน่องเถาจะซึมเข้าสู่ร่างกาย ทำให้เหยื่อถึงตายได้ นั่นคือเป็นการใช้ประโยชน์จากยางน่องเถาเมื่อหลายร้อยปีก่อน ก่อนที่จะมีอาวุธปืนที่ร้ายแรงอย่างที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังมีการนำเถาที่มีขนาดใหญ่ เนื้อไม้สีขาวเสี้ยนตรง เนื้ออ่อน ใช้ทำเป็นหีบใส่ของ รองเท้าไม้ และเครื่องเล่นต่าง ๆ ได้ ส่วนเปลือกให้เส้นใยละเอียดสีขาว ใช้ทำเชือก เยื่อกระดาษ ทุบทำเป็นที่นอน ผ้าห่ม และเสื้อกางเกงของพวกชาวเขาเผ่าม้ง มูเซอ และเงาะป่า ได้ด้วย (ข้อมูลจาก ศศิวิมล แสวงผล วารสารพรรณพฤกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2554)

พืชในสกุลนี้หลายชนิดที่นิยมปลูกเป็นไม้ประดับในบ้านเรามาช้านานแล้ว คือ **แย้มปีนัง** (*Strophanthus gratus* Wall. & Hook.) ส่วนอีกชนิดหนึ่งที่เพิ่งนำเข้ามาจากแอฟริกาที่เรียกกันว่า **เคราฤาษี** (*Strophanthus preussii* Engl. & Pax.) ต้นนี้เป็นไม้เถาขนาดเล็ก ปลูกประดับกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีดอกคล้ายยางน่องเถา และกลีบดอกมีหางยาวบิดเป็นเกลียว ยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร

ผู้เขียนรู้จักยางน่องเถามากกว่า 30 ปีแล้ว แต่ไม่สวยสะดุดตามากนัก เพราะเป็นต้นที่กลีบดอกมีหางสั้นยาวแค่ 3-4 เซนติเมตรเท่านั้น และได้ทราบจากคุณวิรัชจันทรัศมี อุปนายกสมาคมพืชสวนฯ ว่า พบยางน่องเถาในป่าข้างไร่ของท่านที่ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีดอกสวยงามมากจึงนำมาปลูกไว้ในไร่ ก่อนที่จะสูญหายไปเพราะการถางป่า คุณวิรัชได้ถ่ายรูปไว้ และนำช่อผลแห้งพร้อมกลีบดอกแห้ง ๆ ที่เป็นสายยาว ๆ มาให้ผู้เขียน

ผู้เขียนเห็นว่าน่าสนใจดี จึงจัดการแกะเมล็ดเล็ก ๆ ที่มีขนสีขาวออกมาเพาะในกล่องพลาสติกที่ปูด้วยกระดาษทิชชูหลาย ๆ ชั้น และใช้ทิชชูปิดทับด้านบนด้วย เพราะเมล็ดเล็กเกรงว่าถ้าเพาะในดินอาจจะงอกน้อยเพราะควบคุมความชื้นได้ยาก 2 เดือนต่อมา มีต้นงอกออกมากว่า 20 ต้น จึงแยกปลูก และแจกจ่ายต้นไปหลายแห่ง แบ่ง 2 ต้นไปปลูกที่สวนหลวง ร.9 ปรากฏว่า ออกดอกมาให้ดูแล้ว สวยงาม มีหางยาวพอ ๆ กับที่คุณวิรัชส่งภาพถ่ายมาให้ดู มีหางยาวประมาณ 20 เซนติเมตร นับว่ากลีบดอกมีหางยาวสีแดงสะดุดตามาก แต่ละดอกจะบานอยู่ได้ 2-3 วัน เริ่มจากสีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีแดง และเป็นสีม่วงเมื่อโรย แต่เนื่องจากแต่ละช่อมีหลายดอก จึงบานให้ดูทะยอยไปเรื่อย ๆ ราวเดือนกว่าจึงบานหมดทั้งต้น เห็นว่าควรขยายพันธุ์ไว้ปลูกประดับกันต่อไป เพราะเป็นต้นที่สวยงามมาก ต้นสูงเพียง 2-3 เมตร หลังจากงอกจากเมล็ดก็เริ่มออกดอกแล้ว

อาหารห้าสีดีต่อสุขภาพ

กำภู สท้านไตรภพ

ขอเสนอคำกลอนไม่ซ่อนเงื่อน เป็นการเตือนเพื่อนพ้องและน้องพี่
เรื่องใกล้ตัวมัวช้าและรอรี หันอีกทีมันสายเสียดายวัน
ร่างกายเราเขาคือคู่ชีวิต ต้องตามติดแลดูอยู่อย่าฝัน
อย่าให้คลาดสายตาหรือเผลอกัน เอาไม่ทันมันใหญ่โตโผล่หลายทาง
สังเกตไว้อะไรผิดสถิตรู้ ตัวอย่างครูฝากไว้สอนอย่าหมองหมาง
หมอท้อแท้หมดทางแก้แย่ทุกทาง เพราะปล่อยวางการดูแลแย่ไปเลย
โรคทั้งหลายอาศัยหมอพอได้บ้าง กินยาพรางไม่สร่างหายคลายเฉลย
บิดาทางการแพทย์บอกคุ้นเคย ท่านเผยกว่าสามพันปีดีกว่ายา
ท่านบอกไว้ใช้อาหารอย่าควานหา หมอบอกมายาเป็นหลักหนักยิ่งกว่า
เมื่อไรหายท่านให้กินไว้ยา กินจนกว่าไตจะฟอกบอกเรื่องจริง
ถึงตอนนี้ชี้แน่แก้ลำบาก จึงขอฝากเพื่อนพ้องน้องชายหญิง
ศึกษาบ้างทางอาหารอย่าทอดทิ้ง ซึ่งคือสิ่งง่ายง่ายต้องได้เจอ
ซักได้จากคนสนใจในอาหาร มันไม่พาลกระทบเข้าเราเสนอ
อย่าไปคิดว่าแพงแรงด้วยเออ ชีวิตเธอหาใดเปรียบเทียบความตาย
เรื่องสุขภาพมาแรงแซงทุกเรื่อง เพราะสืบเนื่องหมอยังป่วยช่วยไม่หาย
เป็นมะเร็งแล้วลามถึงความตาย รักษาไม่ได้ตายไปก็หลายคน
เกิดมะเร็งที่ตับจับปลูกถ่าย ลามไปหลายไตม้ามข้ามทุกหน
ในที่สุดหยุดไม่อยู่เข้าตาจน หลีกไม่พ้นคีโมโถต้องตาย
โรคหลายเป็นเข็ญให้หมดก็ไม่รอด ต้องผสมสอดหลายอย่างมีทางหาย
โดยเฉพาะเรื่องอาหารจะช่วยคลาย มะเร็งร้ายไร้อาหารมันสุดทน
อดน้ำตาลมันเค็มเต็มของหวาน ต้องถึงคราวขอหยุดดูดสักหน
ต่อจากนั้นหันกินผักผลไม้ปน สุดทานทนเชื้อมะเร็งไม่เร่งเจริญ
สีอาหารทานให้ตรงเจาะจงที **ตับเรานี้สีเขียว**เกี่ยวแต่เนิ่น
ปอดสีขาวเราใช้ถั่วทั่วเผชิญ **หัวใจเชิญสีแดง**แบ่งกันไป
สำหรับ**ม้ามตามสีเหลือง**ก็เรื่องถั่ว **ไตพันพัวสีดำ**ย้ำถั่วไว้
ใช้อาหารเหล่านี้มีมากมาย หาง่ายง่ายไม่ยากลำบากเลย
มีคนทำจำหน่ายใช้ห้าสี ต้องหาที่ซื้อยากลำบากเผย
ต้มยากหน่อยคอยถามคนที่เคย หม้อแรงดันเลยใช้ต้มระดมทำ
อาหารห้าสีที่บอกไว้ใช้บางครั้ง แค่ถ้าหวังผลเลิศเกิดสุขล้ำ
ยุ่งยากหน่อยแลกเอาชีวิตนำ อดทนทำเข้าใจให้ร่างกาย

ขอบคุณผู้มีอุปการคุณ
จากสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

มูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
อาคารส่งเสริมการเกษตร เลขที่ 2143/1 ชั้น 3 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 091-120-4757

สมาคมคนไทยธุรกิจเกษตร

99/22 หมู่ 12 ซอยคงเพิ่มพูล ถนนรามอินทรา 14 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230
โทรศัพท์ 0-2907-0154-5 แฟกซ์ 0-2578-4919 http://www.taba.or.th E-mail : info@taba.or.th

เนื่องในวาระครบรอบ 35 ปี ของการก่อตั้งสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย สมาคมคนไทยธุรกิจเกษตร ขอแสดงความยินดีและชื่นชมในผลงานของสมาคมฯ ที่ได้ดำเนินกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรและสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และเป็นองค์กรหลักที่ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพของเกษตรกร ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและให้การสนับสนุนในกิจกรรมของสมาคมทางเกษตรต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ในโอกาสนี้ กระผมในนามนายกสมาคมคนไทยธุรกิจเกษตร ขอแสดงความปรารถนาดีมายังคณะผู้บริหารสมาคมฯ และขออวยพรให้พนักงานทุกท่านจงประสพแด่ความสุข ความเจริญ และประสบความสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไปเทอญ

(ดร.วีรวุฒิ กตัญญูกุล)
นายกสมาคมคนไทยธุรกิจเกษตร

บริษัท ไดนามิค กรุ๊ป โปรดักส์ จำกัด

ขอแสดงความยินดี
เนื่องในโอกาสครบรอบ
35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

FAPRATHAN
FLORA PARK
วังน้ำเขียว • WANG NAM KEAW

FAPRATHAN
• FARM •
@WANG NAM KEAW
EST 2010

FAPRATHAN
ROSEPARK
วังน้ำเขียว • WANG NAM KEAW

MADAM
แจ่ว
Thai E-San Cuisine

PEPPERY
THAI BISTRO

midtown
thai

ร้านสเต็กลาว

สาขาอุดมสุข และ สาขาลาซาล อเวนิว

ขอแสดงความยินดี
เนื่องในโอกาสครบรอบ
35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

27 WORLD INNOVATION AWARDS
2016 - 2019

ผู้นำนวัตกรรมสุขภาพและความงาม
The Innovation *of* Health & Beauty

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
www.nia.or.th
บริษัทรางวัลนวัตกรรมแห่งชาติปี 2012
โดย สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

New Entrepreneurs Creation
NEC
รางวัลผู้ประกอบการใหม่ยอดเยี่ยม
NEC Award ปี 2014
กระทรวงอุตสาหกรรม

ID Line : @thaidhamhouse
E-mail : thaidhamallianze@hotmail.com
Fanpage : Thaidham Allianze Fanpage
Tel. 02-363-7699

คิดถึงสุขภาพ และความงาม คิดถึงไทยธรรม อัลไลแอนซ์ www.thaidham.com

ADAMA

ขอแสดงความยินดี
เนื่องในโอกาสครบรอบ
35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

TFMA

สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย
THAI FEED MILL ASSOCIATION

เกี่ยวกับ

สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2521 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางความร่วมมือของผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทยในการแก้ปัญหาต่างๆ ของธุรกิจอาหารสัตว์และธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับภาคปศุสัตว์ไทย เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจปศุสัตว์ไทยตลอดห่วงโซ่การผลิต ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 54 ราย

อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ไทย

อุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังสำคัญในการเติบโตของภาคปศุสตว์ของไทย โดยเน้นการใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นหลักเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไทย อาทิ ข้าวโพด ปลายข้าว รำข้าว มันสำปะหลังและอื่นๆ เพื่อให้ได้อาหารสัตว์ที่มีคณค่าทางโภชนะตามความต้องการของสัตว์แต่ละชนิดและช่วงอายุ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และไม่หยุดนิ่งของอาหารสัตว์ไทย ทำให้การผลิตอาหารสัตว์ไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จากการคัดสรรวัตถุดิบการผลิตที่มีคุณภาพของอาหารสัตว์และมีมาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำสู่ฟาร์ม จนถึงกระบวนการแปรรูป จนได้ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อการบริโภคทั้งภายในและส่งออกที่มีคุณภาพ จึงปฏิเสธไม่ได้ว่า “อาหารสัตว์” คือต้นน้ำที่สำคัญของห่วงโซ่อาหาร

บทบาทของสมาคม

- ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับการผลิต การค้าอาหารสัตว์ การนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด ปลาป่น ถั่วเหลือง กากถั่วเหลือง ฯลฯ เพื่อตลาดภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ
- สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก สอดส่องและติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้าเกี่ยวกับการผลิตอาหารสัตว์ ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่ออำนวยประโยชน์แก่การประกอบธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรมการเงิน หรือเศรษฐกิจ
- ประสาน แลกเปลี่ยนความรูความคิดซึ่งกันและกันในทางวิชาการข่าวสารการค้า ตลอดจนทำการวิจัยเกี่ยวกับอาหารสัตว์ รวมถึงการออกสำรวจสถานการณ์การผลิตวัตถุดิบอาหารสัตว์
- รับรองสิทธิ์ในการนำเข้าวัตถุดิบถั่วเหลืองและกากถั่วเหลืองเพื่อนำมาผลิตอาหารสัตว์

ติดต่อ สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย
43 ไทย ซีซี ทาวเวอร์ ชั้น 17 ห้อง 170 ถ.สาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทรศัพท์ 02 675 6263-4 โทรสาร 02 675 6265
E-mail: tfma44@gmail.com www.thaifeedmill.com

TFAS

ส่งเสริมเกษตรไทย ให้ก้าวไกล อย่างมั่นคง

ปุ๋ยเคมีเป็น "ธาตุอาหารพืช" ไม่ใช่สารพิษ

สมาคมการค้าปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย

THAI FERTILIZER AND AGRICULTURAL SUPPLIES ASSOCIATION

106 ถนนฉิมพลี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์/โทรสาร (02)448-7616

106 Chimphli Road, Chimphli, Taling Chan, Bangkok 10170 Tel. & Fax : (02)448-7616 E-mail : thaifertasso@gmail.com

30th
Inter Crop
Crop Solution Provider
บริษัท อินเตอร์ ครอ๊พ และกลุ่มบริษัทในเครือ
ขอร่วมแสดงความยินดีเนื่องในวาระครบรอบ 35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย
สติมเพล็กซ์ โกลด์
ตราปืนใหญ่
เทอรา-ซอร์บ
Terra-Sorb
ฟื้นฟูต้น
เพิ่มการออกดอก
ดูดซึมไว
ขยายขนาดผล
Inter Crop
CROP SOLUTION PROVIDER
Acadian Seaplants
BIOIBERICA
PLANT PHYSIOLOGY

ปุ๋ยตรารถเก๋ง... เจ๋งจริง...!!
ตรารถเก๋ง
สมิงขาว รับรอง เจ๋งจริง!!
ปุ๋ยเคมีเต็มสูตร ผสมซิลิก้า
ผลผลิต 30-100 %
16-16-16
17-17-17
8-24-24
13-13-21
27-6-6
22-6-22
12-5-35
พิสูจน์ด้วยตัวคุณเอง..ที่ตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศ
U-AGRO
บริษัท ยู-อโกร จำกัด
ผลิต และจัดจำหน่ายโดย...
บริษัท ยู-อโกร จำกัด
30 ซ.รังสิต-นครนายก 51 ถ.รังสิต-นครนายก ต.ประชาธิปัตย์
อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130 โทร.095-252-1317
www.ปุ๋ยรถเก๋ง.com
LINE : u-agro
: ปุ๋ยรถเก๋ง

A-BEST

ศูนย์กระจายสินค้าและโลจิสติกส์

- บริการสรรหาผักสดและผลไม้
- บริการ คัด ตัดแต่ง ผักสดและผลไม้
- บริการแพ็คบรรจุเพื่อการส่งออกภายใน และต่างประเทศ

เลขที่ 4/7 ซอยวิภาวดี 64 (มหานคร) แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทร. 0 2973 3357 • โทรสาร 0 2973 3405 • www.abestfood.com

- สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- วิไล อติชาตการ
- ธรรมยุทธ เจนพิชิตกุลชัย
- วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
- วิวรรณ บุณยประทีปรัตน์
- อภิสิทธิ์ ตันสกุล
- สุนทร พิพิธแสงจันทร์

ขอแสดงความยินดี
เนื่องในโอกาสครบรอบ
35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

- บริษัท ไทยแอ็กโกร เอ็กซ์เชนจ์ จำกัด (ตลาดไท)
- บริษัท คอนเมืองพัฒนา จำกัด
- หจก. ห้างขายยากรุงเทพฯ ฟามาซี
- บริษัท เครือลัดดา โฮลดิ้งส์ จำกัด
- บริษัท ไฮโดรไทย จำกัด
- โรงแรมมิราเคิล แกรนด์

ขอแสดงความยินดี
เนื่องในโอกาสครบรอบ
35 ปี สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

๓๕ ปี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : ดร.อนันต์ ดาโลดม

คณะทำงาน : กนกรัตน์ สิทธิพจน์
พรรณนีย์ วิชชาชู
ดวงรัตน์ ศิวสฤษดิ์
สุรัตน์วดี สงแก้
สร้อยดาว วัฒนาจารุเกียรติ
กาญจนา โยธารักษ์

บรรณาธิการ : พรรณนีย์ วิชชาชู

ประสานงาน : ดวงรัตน์ ศิวสฤษดิ์

GOURMET MARKET & HOME FRESH MART

กูร์เมต์ มาร์เก็ต และโฮม เฟรช มาร์ท ซูเปอร์มาร์เก็ตชั้นนำระดับเวิลด์คลาส พร้อมร่วมผลักดันผลผลิตสินค้าเกษตรของคนไทยให้ก้าวไกลสู่สากล

กว่า 30 ปีที่ซูเปอร์มาร์เก็ตเมืองไทยได้ยกระดับ พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยกลุ่มเดอะมอลล์ กรุ๊ป ภายใต้ชื่อ **"กูร์เมต์ มาร์เก็ต" และ "โฮม เฟรช มาร์ท"** ด้วยแนวคิดที่ต้องการ**สรรหาสินค้าคุณภาพที่ดีที่สุดจากแหล่งผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐานสากลทั่วไทย มานำเสนอให้ผู้บริโภคทั้งชาวไทย และต่างประเทศ** ด้วยความมุ่งมั่นเพื่อพัฒนา ทีมงานจึงต้องมีการทำงานร่วมกันกับเกษตรกรและคู่ค้าในการพัฒนาผลผลิตของเกษตรกรไทย และผลักดันผลผลิตสินค้าไทยให้เข้าสู่ระบบตรวจสอบมาตรฐาน Q จาก มกอช. กระทรวงเกษตร **เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และการยอมรับเรื่องคุณภาพของสินค้าในตลาดสากล**

ขอเชิญชวนเกษตรกรทุกท่านร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันผลผลิตสินค้าเกษตรไทยให้ก้าวสู่มาตรฐานสากลไปพร้อมกันกับเรา

ติดต่อเพื่อร่วมเป็นคู่ค้ากับกูร์เมต์ มาร์เก็ต และโฮม เฟรช มาร์ท ได้ที่ฝ่ายบริหารสินค้าตลาดสด โทร. 0-2310-1523, 2477

ที่ กูร์เมต์ มาร์เก็ต เอ็มโพเรียม เอ็มควอเทียร์ พารากอน บลูพอร์ต หัวหิน เดอะมอลล์ บางแค - บางกะปิ - นครราชสีมา เทอร์มินอล 21 เดอะพรอมานาด เดอะคริสตัล เอสบี ราชพฤกษ์ MRT ลาดพร้าว และโฮม เฟรช มาร์ท เดอะมอลล์ รามคำแหง - ท่าพระ - งามวงศ์วาน

THE 3rd ASIAN HORTICULTURAL CONGRESS 2020

AHC 2020
The 3rd Asian Horticultural Congress 2020

7-9 MAY 2020
BITEC, BANGKOK, THAILAND

ASIAN HORTICULTURE FOR
A SUSTAINABLE WORLD...

ขอเชิญชวนอาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป เข้าร่วมการประชุมวิชาการพืชสวนแห่งเอเชีย ครั้งที่ 3 (The 3rd Asian Horticultural Congress 2020: AHC2020)

ระหว่างวันที่ 7-9 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร ร่วมส่งบทความวิชาการ (Abstract) ในการประชุมระดับนานาชาตินี้ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับพืชสวนต่างๆดังนี้ ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก สมุนไพร และพืชสวนอุตสาหกรรมและรวมไปถึงผลงานวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมพืชสวนในด้านพันธุ์ เทคโนโลยีการผลิต การเก็บรักษา การแปรรูป และการใช้ประโยชน์ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตให้มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน

หมดเขตรับบทความวิชาการ วันที่ 15 ธันวาคม 2562

การลงทะเบียนเข้าร่วมงาน

	อัตราพิเศษ Early Bird Rate ภายในวันที่ 31 มกราคม 2563	อัตราปกติ 1 กุมภาพันธ์ - 30 เมษายน 2563	อัตราหน้างาน 7-9 พฤษภาคม 2563
คนไทย	6,200 บาท	7,200 บาท	8,700 บาท
นิสิต/นักศึกษาไทย	6,200 บาท		

Keynote speakers

- **Dr. Sermsuk Salakpetch**
  Director-General of Department of Agriculture, Thailand
- **Dr. Matthew R. Willmann**
  Director of the Plant Transformation Facility, Cornell University, USA
- **Prof. Junping Gao**
  Department of Ornamental Horticulture, College of Horticulture, China Agricultural University, People's Republic of China
- **Dr. Toyoki Kosai**
  Honorary President, Japan Plant Factory Association and Professor Emeritus of Chiba University, Japan
- **Prof. Fure-Chyi Chen**
  Department of Plant Industry, College of Agriculture, National Pingtung University of Science and Technology, Taiwan
- **Prof. Andy Nelson**
  Spatial Agriculture and Food Security, University of Twente, The Netherlands

Visit website

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
ahc2020bangkok@gmail.com

www.ahc2020.org

Hosted by :

Supported by :